

PEDAGÓGIAI PROGRAM

1

WEINER LEÓ

Katolikus Zeneiskola – Alapfokú Művészeti Iskola

és

Zeneművészeti Szakgimnázium

Intézmény OM - azonosítója: 035462	Igazgató: Mészáros Lászlóné
Jóváhagyta:	
Fenntartó nevében: Gyeván Gábor Főigazgató	Intézmény nevében: Mészáros Lászlóné igazgató
A dokumentum jellege: Nyilvános	
Ph.	

Készült a következő dokumentumok alapján:

2

Magyarország Alaptörvénye,
a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről,

27/1998. (VI.10.) MKM rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról, valamint a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet 2. melléklete,

A Nemzeti Alaptanterv 2012

5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról *

Szakképzési kerettanterv a klasszikus zenész szakképesítéshez a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§

2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettantervek

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_szakkepzes/szakgimnaziumok_9_12/klasszikus_zenesz

100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról.

37/2013 és 27/2016 EMMI rendelet a szakmai és vizsgakövetelményekről

Magyar Képesítési Keretrendszer programkövetelményei

245/2024. (VIII. 8.) Korm. rendelet – a nevelési-oktatási intézményekben a tiltott és a használatában korlátozott tárgyak köréről, valamint a tárgyakra vonatkozó eljárásrend részletes szabályairól (a továbbiakban: Korm. rendelet)

2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról

401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési és oktatási intézmények működéséről

ETIKAI KÓDEX a Magyar Katolikus Egyház közoktatási intézményeiben dolgozó pedagógusok számára

(1998. Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet)

Laudato si' – Ferenc Pápa enciklikája

(Szent István Társulat 2015. Pápai megnyilatkozások sorozat)

TARTALOMJEGYZÉK

1. AZ ISKOLA JOGÁLLÁSA	8
2. KÜLDETÉSNYILATKOZAT	9
3. AZ INTÉZMÉNY TÖRTÉNETE	10
3.1. ISKOLÁNK A SZEREPE A KERÜLET OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS, VALAMINT A FENNTARTÓ EGYHÁZ ÉLETÉBEN	10
3.2. ISKOLÁNK SZEREPE BUDAPEST ÉS AGGLOMERÁCIÓJA, VIDÉK, KÜLFÖLD KULTURÁLIS ÉLETÉBEN .	12
4. HELYZETELEMZÉS	13
4.1. AZ ISKOLA SZERVEZETE, KÉPZÉSI PROFILJA.....	13
TARTALMI KAPCSOLAT A SZAKFELADATOK KÖZÖTT.....	13
4.2. SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI-FELTÉTELEK.....	14
4.2.1. Személyi feltételek.....	14
Iskolairányítás	14
4.2.1.1. Alkalmazotti közösség	15
4.2.1.2. Nevelőtestület.....	15
4.2.1.3. Technikai munkatársak.....	15
4.2.2. Tárgyi feltételek.....	15
4.2.2.1. Épület/ek.....	15
4.2.2.2. Hangszerpark	17
4.2.2.3. Bútorzat.....	17
4.2.2.4. Eszközellátottság	18
4.2.2.5. Könyvtár	19
5. NEVELÉSI PROGRAM	20
5.1. MAGYARORSZÁG ALAPTÖRVÉNYÉBEN MEGFOGALMAZVA.....	20
5.2. KINEK AJÁNLJUK KATOLIKUS ZENEISKOLÁNkat?	23
5.3. SZAKMAI KÜLDETÉSNYILATKOZAT	24
5.4. NEVELÉSFILIZÓFIAI ELVEK	25
5.5. ISKOLÁNK KERESZTÉNY ELKÖTELEZŐDÉSE ÉS RENDSZERES HITÉLETI ESEMÉNYEI	26
5.6. PEDAGÓGIAI ALAPELVEK, ÉRTÉKEK, CÉLOK, FELADATOK, ESZKÖZÖK, ELJÁRÁSREND	28
5.6.1. Általános világnézeti elveink, képviselt értékeink.....	28
5.6.2. Általános pedagógiai alapelveink.....	29
5.6.3. A keresztény nevelő konkrét élethelyzeteinek erkölcsi alapelvei.....	31
5.6.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka cél- és feladatrendszere.....	33
5.6.4.1. Az alapfokú képzésben a művészeti tevékenység célrendszere, pedagógiai feladatai.....	35
5.6.4.2. A középfokú (szakgimnáziumi) képzés célrendszere	36
5.6.4.3. A Weiner – mint katolikus ŐKO-iskola – céljai a teremtésvédelem területén.....	36
5.6.4.4. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	37
5.6.5. Pedagógiai eszközeink.....	41
5.7. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATAINK	42

5.8.	KÉPESSÉGFEJLESZTÉS, TEHETSÉGGONDOZÁS FELADATAI	44
5.8.1.	A zeneiskola tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenysége.....	44
5.8.1.1.	Képességvizsgálat	45
5.8.1.2.	Hangszerválasztás – képességvizsgálattal.....	45
5.8.1.3.	A tehetséggondozás: „B” tagozatos növendékek	46
5.8.1.4.	Felkészítés felsőbb zenei tanulmányokra	46
5.8.1.5.	Tanulmányi versenyek.....	46
5.8.2.	Szakgimnázium képesség- tehetséggondozó tevékenysége.....	47
5.8.2.1.	Középfok - közismeret.....	47
5.8.2.2.	Középfok - zene	48
5.8.2.3.	Differenciált képességfejlesztés és a tanulási nehézségekkel küzdők felzárkóztatása a szakgimnáziumban.....	48
5.9.	A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG	50
5.10.	KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	50
5.11.	KÖRNYEZETI NEVELÉSI ÉS EGÉSZSÉGNEVELÉSI- FEJLESZTÉSI TERV	54
5.11.1.	Környezeti nevelés	54
5.11.2.	Teljes körű Egészségfejlesztési terv.....	66
5.11.2.1.	Az egészségfejlesztési tervvel kapcsolatos fogalmak, területek, célok feladatok.....	66
5.11.2.2.	Komplex intézményi mozgásprogram.....	74
5.11.2.3.	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv.....	74
5.12.	A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK, HÁTRÁNYKOMPENZÁCIÓ, A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	76
5.12.1.	Zeneiskola.....	76
5.12.2.	Szakgimnázium.....	77
5.13.	A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	80
5.14.	HAGYOMÁNYAINK	82
5.14.1.	Hitéleti hagyományok.....	82
5.14.2.	Szakmai hagyományok mindkét szakfeladaton.....	82
5.14.3.	Projekt jellegű tevékenységek	84
5.14.3.1.	Klasszikus kántorképző.....	84
5.14.3.2.	Keresztény könnyűzenei kántorképző.....	86
5.15.	A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK, EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBB FEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI	89
5.15.1.	Szülő-pedagógus kapcsolata, együttműködése.....	89
5.15.2.	Növendék-pedagógus kapcsolata, együttműködése	89
5.15.3.	Növendék és szülő otthoni együttműködése	90
5.15.4.	Intézményünk partneri kapcsolatai	92
5.16.	ELJÁRÁSOK RENDSZERE	94
5.16.1.	Tanulólétszám, beiskolázás, továbbtanulás	94
5.16.1.1.	Tanulólétszám.....	94
5.16.1.2.	A beiskolázási lehetőségek	94
5.16.1.3.	Továbbtanulás	94
5.16.2.	Felvételi rendszer, vizsgarendszer.....	95
5.16.2.1.	Felvételi rendszer - zeneiskola.....	95
5.16.2.2.	Vizsgarendszer - zeneiskola	95
5.16.2.3.	Felvételi rendszer - szakgimnázium.....	96
5.16.2.4.	Vizsgarendszer – szakgimnázium.....	97
5.16.3.	Továbblépési lehetőségek.....	99

5.16.3.1.	Magasabb évfolyamba lépés feltételei - zeneiskola	100
5.16.3.2.	Magasabb évfolyamba lépés feltételei - szakgimnázium	100
5.16.4.	A tanulói jogviszony megszűnésének esetei.....	101

6. HELYI TANTERV 102 6

6.1. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJA, HELYI TANTERVE 102

6.1.1.	Általános rendelkezések.....	102
6.1.1.1.	A követelmény és tantervi program szerepe a művészetoktatás tartalmi szabályozásában.	102
6.1.1.2.	Alapelvek, célok.....	103
6.1.1.3.	Az alapfokú művészeti nevelés szerepe a tanulók személyiségfejlesztésében	104
6.1.1.4.	Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja tartalmi szabályozásának értelmezése	105
6.1.1.5.	Az alapfokú művészetoktatás követelmény és tantervi program alkalmazásának, és a programfejlesztés gyakorlatának fogalmai.....	108

6.2. ZENEMŰVÉSZETI ÁG – ALAPFOK – KLASSZIKUS ZENE 109

6.2.1.1.	Az alapfokú oktatás célrendszere és funkciói.....	109
6.2.1.2.	A képzés struktúrája	110
6.2.1.3.	A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei.....	118
6.2.1.4.	A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei.....	119
6.2.1.5.	Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztási elvei zeneiskola	127

6.3. KLASSZIKUS ZENÉSZ SZAKKÉPESÍTÉS - SZAKGIMNÁZIUMI HELYI TANTERV 128

6.3.1.	Középfokú zenei és közismereti képzés rendje.....	128
6.3.1.1.	Zenei tanszakok, képzési szakok	128
6.3.1.2.	A szakgimnáziumi képzési idő, képzési szakaszok	128
6.3.1.3.	Követelmények, a számonkérés, az értékelés formái, a tanulmányok ellenőrzése – szakgimnázium közismeret és zene	129
6.3.1.4.	Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztási elvei ...	140
6.3.1.5.	Szakgimnázium – Közismereti képzés.....	141
6.3.1.6.	A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása az intézményben.....	142
6.3.1.7.	A közismereti általános tantárgy struktúra	164
6.3.1.8.	Óraháló – közismeret.....	167
6.3.1.9.	Szakgimnázium zene – képzések, órahálók	169
6.3.1.10.	Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	184
6.3.1.11.	Mulasztások jogkövetkezményei.....	185
6.3.1.12.	Az évfolyamok közötti továbblépés és a komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei.....	185
6.3.1.13.	Képesítő vizsga.....	185

7. BEFEJEZŐ RÉSZ 187

7.1.	ZÁRÓ GONDOLATOK	187
7.2.	ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK	187
7.3.	FENNTARTÓI ELFOGADÁS	187
7.4.	FELÜLVIZSGÁLAT, MÓDOSÍTÁS.....	187
7.5.	ELFOGADÁS, JÓVÁHAGYÁS.....	187
7.6.	NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL	HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.

**„MINDEN GYEREKNEK JOGA VAN A LEGJOBB TANÁRHOZ,
A LEGEREDMÉNYESEBB MÓDSZERHEZ
ÉS A LEGJOBB KÖRÜLMÉNYHEZ,
AMI ŐT AZ ISKOLÁBAN,
AZ ISMERETSZERZÉSSEN
ÉS AZ EMBERRÉ VÁLÁS FOLYAMATÁBAN SEGÍTI.”**

/KODÁLY ZOLTÁN/

**„ A KŐ, MELYET AZ ÉPÍTŐK ELVETETTEK,
SZEGLETKÖVÉ LETT”
/ MÁRK 12-10/**

1. AZ ISKOLA JOGÁLLÁSA

8

Az intézmény neve: Weiner Leó Katolikus Zeneiskola Alapfokú Művészeti Iskola és Zeneművészeti Szakgimnázium

rövid neve: Weiner Leó Katolikus Zeneiskola és Zeneművészeti Szakgimnázium

Központi épülete: Budapest, XI. Neszmélyi u. 30.

Telephelye: Budapest, XI. Menyecske u. 2.

Tagiskolák: Kihelyezett tanszakok működnek a kerület 19 általános/középiskolájában

Az intézmény fenntartója és működtetője:

Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Katolikus Iskolai Főhatósága

(2018. szeptember 1-jétől)

Főigazgató: Gyetván Gábor

Alaptevékenysége: alapfokú zenei oktatás és nevelés, középfokú zeneművészeti képzés

A jelenlegi igazgató neve: Mészáros Lászlóné

székhelye: Központi épület

telefon: 310-3815, 248-0255, 310-3411, 248-0256

Igazgatóhelyettesek: 4fő – szakfeladatonként kettő

(zeneiskolai helyettes 2 fő

szakgimnáziumi zenei és közismereti helyettes)

Székhelyük: Központi épület

2. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Az egyházi iskola küldetése, hogy missziós lelkülettel ismertesse meg növendékeivel az Isten szeretetét, nevelje őket a Krisztusi értékekre, bekapcsolja őket az Egyház életébe a liturgián és a közösségi alkalmakon keresztül. Feladatunk, hogy megismertessük velük hitünk igazságait, a katolikus erkölcs értékrendszerét és középpontban a Krisztusi szeretetet.

A katolikus vallás volt az európai zene bölcsője, hosszú időn keresztül formálva a zenei ízlést, alakítva a stílusirányzatokat.

A legnagyobb zeneszerzők többsége szívesen írt a keresztény egyházi élet részeként előadandó egyházi műveket.

Hisszük, hogy minden művész az ihletett pillanatban megsejt valamit a végtelenből, nyitottá válik a transzcendens irányába.

Ez az a pillanat, ahol iskolánk kettős feladata találkozik: a művészetén keresztül -különös tekintettel a zeneművészetre - fellebbenteni egy pillanatra a fátylat, ami az örök titkot fedi.

3. AZ INTÉZMÉNY TÖRTÉNETE

Iskolánk az **ország egyetlen Prima Primissima díjas zenei intézménye**, az 1910-es alapítás óta eltelt idő ebben az évben 114 év; Újbudán, a főváros egyik legszebb budai kerületében található.

A Neszmélyi út 30. szám alatti **központi épületünkben** kap helyet az iskolavezetés, a tanulmányi titkárságok, a szakgimnáziumi képzés és némely zeneiskolai óra. Telephelyünkön – a Menyecske utca 2. szám alatti épületrészünkben – szintén saját termeinkben tanítjuk zenére növendékeinket.

Kihelyezett tanszakaink működnek kerületünk általános és középiskoláiban – **tagiskoláinkban**; az alapfokú zenei képzés legnagyobb részben ezekben az iskolákban folyik.

Tanáraink munkája révén, **magas színvonalú oktatásunkkal** a 6 éves zenei előkészítő kortól a felsőfokú képzésig juttatjuk el tanítványainkat. Iskolánkban nagyhírű tanárok, koncertező művészek, kiváló pedagógusok tanítanak.

Tanáraink szakmai munkaközösségekben működnek, így szakmai és pedagógiai céljainkat minőségi színvonalon tudjuk összehangolni és megvalósítani.

1985-ben az igényes oktatásra és a kamarazene kiemelt szerepének biztosítására vállaltunk kötelezettséget, amikor **felvettük** a világhírű magyar zenepedagógus és zeneszerző **Weiner Leó nevét**. Névadónk szellemében tudatosan igyekszünk az együttes muzsikálásra, a kamarazenére irányítani a figyelmet, számos kamaraegyüttesünk, fúvós- és vonószekerekünk, énekkarunk működtetésével.

1990-ben indult el a zeneművészeti szakközépiskolai/ jelenleg szakgimnáziumi képzés.

2018 szeptemberétől **katolikus iskolaként**, az **Esztergom- Budapest Főegyházmegye Katolikus Iskoláinak Főhatósága** fenntartásában folytatjuk oktató-nevelő tevékenységünket mindkét szakfeladaton.

3.1. Iskolánk a szerepe a kerület oktatási és kulturális, valamint a fenntartó egyház életében

A **zeneiskola** (alapfok) képzésével átfogja Újbuda teljes lakosságát, a kerület 19 általános iskoláját, hiszen – az igényekhez igazodva különböző létszámmal, – minden iskolában oktatnak-nevelnek zenetanár kollégák.

A klasszikus zene minden hangszerfajtáját tanulhatják a kisdíákok. Létszámuk 1500-1600 között mozog; kerületünkben a zenetanulási igény folyamatosan emelkedik, és bár személyi feltételek biztosíthatóak lennének, a fenntartó engedélyezné a magasabb létszámot is (sajnos évek óta több százan várnak a megüresedő helyekre), a háttér-feltételek hiánya (tagiskolákban biztosított tantermek korlátozott száma) miatt többet nem tudunk felvenni a zeneiskolai alapképzésbe.

A **szakgimnáziumi** (középfokú) képzés, mint országos beiskolázású képzés – amelynek létszáma 120-160 között évente változik- professzionális képzés keretében működik. A zenei tárgyak mellett itt kaphatják meg a diákok a közismereti tárgyak tanulásának lehetőségét délelőtti tanítás keretében, az érettségizettek pedig szakmai képzést kiegészítő szakképzés keretében.

Az elmúlt években fokozatosan **fejlődött kulturális-művészeti-ismeretterjesztő együttműködésünk** Újbuda Önkormányzatával, a kerület óvodáival, iskoláival, az Újbudai Pedagógiai Intézettel, 2018 óta a Katolikus Pedagógiai Intézettel is, valamint a Közösségi Házakkal, Karinthy Szalonnal, több Idősek Otthonával, a Táncsics Kollégiummal, valamint egyéb civil szervezettel (koncertekkel, egyéni műsorszámokkal). Tagiskoláinkban rendszeressé váltak önálló, bemutatkozó koncertjeink. A környező óvodásoknak hangszerbemutatókat tartunk.

2018. szeptemberétől kezdődően egyre **bővül együttműködésünk Esztergom- Budapest Főegyházmegye Katolikus Iskoláinak Főhatósága (EKIF) iskoláival, intézményeivel, de fokozatosan nyitunk mind az agglomeráció, mind az ország távolabbi helyein működő zenei képzési intézményei felé.**

Az évente **300 hangversenynek, szereplésnek 2/3 része** a kerületben zajlik. **Katolikus iskola révén egyre több egyházi ünnepen vállalunk zenei szolgálatot, de sok egyházi szervezésű rendezvényre is felkérést kapunk;** mindezeknek nagy örömmel teszünk eleget.

Iskolánk e tekintetben is **ismertté válik, nő népszerűségünk** és katolikus nevelésünk iránti **keresettségünk** is.

Szívesen teszünk eleget az egyre gyarapodó felkéréseknek, kerületünkön kívül eső megtisztelő megkereséseknek is. Változatos programot kínálunk a legkisebb növendékeink fellépésétől kezdve a legnagyobb együtteseink nagyszabású professzionális produkciójáig.

Szoros **kapcsolatban vagyunk a Közösségi Házakkal,** hiszen kulturális műsoraikat színesítjük zeneszámokkal, s önálló esteket, felkérésükre hangszeres bemutatókat tartunk. Igen közkedveltek karácsonyi koncertjeink, ahol énekes-iskolás kis növendékeink éppoly sikereket aratnak, mint szakgimnáziumi hallgatóink.

Bérleti hangversenysorozatunk már 3 fő irány szerint tagozódik:

1. a több évtizede a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium impozáns Dísztermében tartott **Weiner Sorozat** – amely már hagyományosnak mondható.
2. **Templomi Sorozat** – leggyakrabban kerületünk két templomába szervezzük (Szent Gellért Templomba és Szent Angyalok Templomba), de egy-egy alkalmat szívesen vállalunk a Szent Mihály Templomba, illetve kerületünk református és evangélikus templomaiba is.
3. **Zenekari Sorozat** – vonós-, fúvós- és szimfonikus zenekaraink hangversenyei, hozzájuk kapcsolódva alkalmanként énekaraink produkcióival.

Kiemelendő a **Budapesti Vonósokkal** immáron másfél évtizedes **együttműködésünk**, amelynek keretében tartott **évi két alkalommal a legjobb hangszeres diákjaink szólistaként versenyműveket játszhatnak.**

3.2. Iskolánk szerepe Budapest és agglomerációja, vidék, külföld kulturális életében

Iskolánk **megjelenik** a **főváros**, az **agglomeráció**, a **vidéki** városok, falvak zenei-kulturális életében is, de a **külföldön** is szeretik a „weineres” diákokat, tanárokat.

Külföldi és hazai versenyek pódiumos helyezetteinek nagy számával, kiemelkedő eredményeinkkel kívánunk továbbra is méltónak maradni a **Prima Primissima** kitüntető elismerésre.

4. HELYZETELEMZÉS

13

4.1. Az iskola szervezete, képzési profilja

Iskolánk a főváros olyan iskolája, amely magába foglalja a zeneiskola 12 évfolyamát és a szakgimnázium többirányú középfokú képzésének 5 évfolyamát, valamint érettségire épülő szakképzés 2+1 évfolyamát.

A zeneiskola 12 éves képzése a hagyományos: 2+6+4-es rendszerben, a szakgimnázium 5+1 éves /párhuzamos/ és 2+1 éves érettségire épülő szakképzése, és az erre épülő 1 éves további ráépülése pedig a Knt. művészeti szakgimnáziumra vonatkozó előírásai szerint működik.

TARTALMI KAPCSOLAT A SZAKFELADATOK KÖZÖTT

- a **szerves egymásra épülés** lehetősége,
- iskolánk **sajátos szerkezetének** igen **nagy jelentősége** lehet és van is a kerület, illetve a főváros oktatási és kulturális életében. Az alapfokon kerületünkben tanuló, tehetséges növendékek - igényük és képességük szerint- törés nélkül folytathatják zenei pályára készülését „intézményen belül”. Amennyiben szakmai fejlődésük is megkívánja, alapfokon megkezdett tanulmányukat tanárváltás nélkül - természetesen a sikeres felvételi vizsga után- folytathatják szakgimnáziumunkban.
- A mindkét fokon tapasztalattal rendelkező **művészpédagógus** kellő **tapintattal tudja kezelni az alapfok és szakgimnáziumi középfok közti átmenet pedagógiai és pszichológiai problémáit**, abban az esetben is, ha a növendék más környezetből, más tanártól került hozzánk,
- a **szakgimnáziumi** rész a közös koncertek, a versenyeredmények, fesztiválok révén állandó **húzóerőt képvisel, távlatot ad** a zeneiskola növendékeinek.

4.2. Személyi és tárgyi-feltételek

4.2.1. Személyi feltételek

Iskolairányítás

A két szakfeladattal működő intézmény élén egyszemélyi felelősséggel az **igazgató** áll. Egyszemélyben felel az iskola irányításáért, működéséért.

Munkáját az **igazgatóhelyettesek**, a **gazdasági vezető**, a **munkaügyi vezető**, a **szakmai munkaközösség-vezetők** /tanszakvezetők / és **osztályfőnökök** segítik.

Mivel az oktatás -székhelyünk és a telephelyünkön kívül- a kerület 19 iskolájában folyik, így szükséges ezekben az iskolákban az ún. **tagiskolavezető** összefogó munkája. A tagiskolavezetők a zeneiskola állományában foglalkoztatott zenetanárok, akik szoros kapcsolatot tartanak a zeneiskola vezetése ill. a tagiskola tanárai, igazgatósága között.

Igazgatói tanács:

A Weiner Leó Katolikus Zeneiskola, AMI és Zeneművészeti Szakgimnázium vezetését, a szakfeladatok ill. a tagiskolák munkájának összehangolását öt főből álló tanács /felső vezetés/ végzi.

Tagjai: igazgató
igazgatóhelyettesek /4fő/

Intézményi tanács:

Szakértői tanács, mely észrevételeivel, tanácsaival, feladatvállalásaival eredményesen segíti a vezetőt döntéseinek meghozatalában.

Tagjai: igazgató
igazgatóhelyettesek
tanszakvezetők

Az intézmény működési rendjét az iskola **Szervezeti és Működési Szabályzata** tételesen meghatározza és szabályozza. Az ebben foglaltak betartása az intézmény valamennyi dolgozójára nézve kötelező érvényű!

A törvényi előírások alapján működik még iskolánkban:

Szülői szervezet
Diákönkormányzat
szakmai munkaközösségek

Működési rendjüket működési szabályzatuk tartalmazza.

4.2.1.1. Alkalmazotti közösség

A nevelőtestület és a technikai munkatársak együttes közössége, azaz az iskola összes dolgozója.

4.2.1.2. Nevelőtestület

A pedagógus munkakörben, valamint a 2011. évi CXC. törvény 2. sz. melléklete szerint nevelő- oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottak tartoznak a nevelőtestülethez:

- pedagógusok,
- könyvtáros,
- iskolapszichológus,
- rendezvény- és programszervező,
- iskolatitkárok,
- hangszerkarbantartók.

4.2.1.3. Technikai munkatársak

Intézményünkben a pedagógiai munkát segítő technikai munkatársak:

- takarítók,
- portai dolgozók,
- kézbesítő,
- kertész-karbantartók,
- konyhai dolgozó,

akik mindannyian odaadó munkájukkal segítik az iskola folyamatos, zökkenőmentes működését.

4.2.2. Tárgyi feltételek

4.2.2.1. Épület/ek

Központunk a XI. Neszmélyi u. 30. épületben található.

Telephelyünk, a XI. Menyecske u. 2., amely épületben továbbra is párhuzamosan működik két intézmény:

a Weiner Leó Katolikus Zeneiskola AMI és Zeneművészeti Szakgimnázium, valamint az **"Örmezei Általános Iskola"**

Az intézmény központi épületében kap helyet

- az igazgató,
- az igazgatóhelyettesek,
- a gazdasági - és a munkaügyi vezető,
- a tanulmányi titkárok (zeneiskolai és szakgimnáziumi)
- iskolapszichológus,
- rendezvény- és programszervező
- középiskolai tanári szoba,
- 6 nagyobb tanterem, amelyben közismereti oktatás és zenei csoportos órák folynak,
- tornaterem és a hozzá tartozó öltözők,
- számítógépes szaktanterem, mely könyv- és kottatárként, valamint tanulószobaként is funkcionál,
- 17 közepes/kisebb hangszeres oktatásra és korrepetícióra igénybe vehető zenetermek,
- próbaterem, hangversenyterem (fúvószenekarok részére, koncertek, vizsgák, rendezvények szervezésére, stb.
- melegítő konyha ebédlővel,
- orvosi szoba,
- hangszerraktárak.

16

A Menyecske utcai épületben kap helyet

- a Weiner Kamaraterem, melyben tanszaki hangversenyeket és kisebb közönséget igénylő (60 fő) versenyeket, központi hangversenyeket rendezünk,
- 2 tanterem, melyben elmélet, magánének, kamarazene oktatás, valamint korrepetíciós órák folynak,
- 13 hangszeres terem, melyben magánének, zongora, harsona, blockflöte, fuvola, klarinét, szaxofon, hegedű, brácsa, gordonka, bőgő, kamarazene oktatás folyik.

Épületlista

- központi épület – Neszmélyi út 30.
- telephely – Menyecske u. 2. mellett a tagiskolák – Újbudán a DBTK (Dél Budai Tankerületi Központ) által fenntartott és működtetett, valamint 3 egyházi fenntartású és működtetésű általános iskolája ill. gimnáziuma (összesen 20 iskola)

A központi épületünkben, a telephelyeinken/tagiskoláinkban folyó zenei képzésről tanszakonkénti részletességgel felvételi tájékoztatónkban minden tanév májusában konkrét listát adunk az érdeklődő szülők, iskolahasználóink részére.

4.2.2.2. Hangszerpark

A két szakfeladat közösen használja az iskola hangszerparkját; a hangszereket célpályázatokból, állami forrásokból, költségvetési és 2018. szeptemberétől fenntartói¹⁷ forrásból is vásároltuk és folyamatosan, igény szerint vásároljuk.

Az iskola növendékei 23 féle hangszeren tanulhatnak. A vonós és fúvós szakokon az / ún. "gyakorlóhangszert" / az intézmény biztosítja a gyermekek részére.

4.2.2.3. Bútorzat

Bútorzat alapfok

A **szolfézs** teremben sikerült az **iskolapadokat újakra cserélni**, a központi épületben és a telephelyünkön a **pedagógusaink maguk teszik otthonossá** önálló hangszeres termeiket. A Menyecske utcai **Weiner Kamarateremben** lévő **székek esztétikusak** és megfelelnek az egészséges munkavégzés feltételeinek, de a Neszmélyi úti próbateremben lévők cseréjét tervbe vettük.

A **kottaállványok cseréje folyamatosan** történik.

Sajnos a tagiskolákban egyetlen helyen van csak önálló zeneterem, mindenhol az iskola tantermeit használjuk.

Bútorzat középfok

Az iskola bútorzata **alapvetően megfelel** a legszükségesebb elvárásnak, de **2018. szeptemberétől a fenntartó biztosít forrást** az elrongálódott, több évtizedes **bútorzat folyamatos cseréjére**. Ez folyamatosan zajlik.

A tantermekben **egyszemélyes, új iskolapadokkal** rendelkezünk.

A zongoráink megóvása érdekében kezdetektől fogva **filccel írható kerámia táblákat** használunk, ezek nagyszerűen beváltak.

Minden **tanteremben**, ahol az szükséges, van **digitális tábla** és **projektor**, a zenetermek gondosan ápoltak, egyedileg kialakítottak, ezekben is igény szerint **cseréljük** a régi, **bútorokat**, asztalokat, szekrényeket. **Karbantartónk** folyamatosan **készít** az adott terem igényei szerint **beépített szekrényeket** (pl. könyvtár részére), de a tanulók részére is méretre gyártja a hangszeres termekbe a **tárolópolcokat**.

A **folyosókon pihenő padokat** rendszeresítettünk.

A **központi épület emeleti folyosóján** minden tanuló részére rendelkezésre áll **felújított, modern, zárható szekrény** taneszközök, váltó-ruházat, stb. biztonságos tárolására.

A **földszintre** is speciális, zárható **értékmegőrző kis szekrény-fiókokat** készítettünk a diákság részére (mobil telefonok, igazolványok, pénz, stb. napi biztonságos tárolására).

Az **ebédlő bútorzata megfelelő**, a melegítő konyhát, átadót és az ebédlőt elhúzható panelokkal választottuk el, hogy az ebédlő a délutáni tanulásra, gyakorlásra, vagy akár csendes feltöltődésre alkalmassá válhasson diákjaink számára.

4.2.2.4. Eszközellátottság

Zeneiskola

A zeneoktatáshoz elengedhetetlenül szükségesek - az adott hangszer megléte mellett - az **audiovizuális eszközök** is /magnók, lemezjátszók, CD lejátszók, videók, TV készülékek /a zene illusztrálásához, a növendékek produkcióinak felvételéhez.

Iskolánk rendelkezik elegendő **kis magnós-rádióval, CD lejátszós audió eszközzel, aktív hangfallal**, melyet zeneirodalom, szolfézs tanításra használnak a kollégák.

Mindemellett a korszerű audiovizuális eszközök folyamatos, igény szerinti pótlása 2018. szeptembere óta zajlik.

Minden pedagógus - aki igényelte - **használatra az államtól kap laptopot.**

Szakgimnázium

- **Főépületünkön** több évtizedig - a legszükségesebb kisebb karbantartási munkák kivételével - nem történt nagyobb felújítás, emiatt **igen leromlott állapotba került. EKIF, - 2018. szeptember 1-jétől fenntartónk - finanszírozta mindkét szint vizes helyiségeinek felújítását, amely 2019. nyarán megtörtént! Köszönet érte!**

Ugyanígy a következő években is folyamatosan zajlottak a karbantartási, felújítási munkálatok:

- **tetőjavítás/szigetelés,**
- új **villámvédelmi rendszer** elkészítése,
- legtöbb **tanteremben padlóburkolat csere,**
- **festési** munkálatok,
- **légkondicionáló** berendezés irodákban, tantermekben, mindezek nagy előrelépést jelentenek épületünk jobbá, szebbé, komfortosabbá, tisztábbá tételében.

Mindemellett **sajnos a nyílászárók is mielőbbi cserére szorulnak, a hangszigetelés** is fejlesztésre szorul (födém, emeleti termek hangszigetelése), az áthallás a termek között meglehetősen nagy.

A **tisztasággal nincs gond**, így az oktatás a fent jelzett lehetőségeink szerint, de higiénikus feltételek mellett folyhat.

19

- Az oktatáshoz szükséges **technikai alapeszközök rendelkezésre állnak** (tv, videó, DVD-lejátszó, projektor, digitális tábla), de ez is folyamatosan korszerűsödik.
- Az **informatika** oktatásra az épületben működő – többéves – **gépparkot**, az **irodáknban** is a **számítógépeket újabbakra cserélték**. Az **épületben internet-szolgáltatás** mindenhol hozzáférhető.
- Folyamatosan **fejlesztjük a könyv- és videó-és CD tárunkat**, (a kötelező olvasmányok és a legfontosabb kézikönyvek).
- Mára már minden diák jogosult az **ingyenes tankönyvellátásra**, a tartós, kölcsönözhető tankönyvek számát folyamatosan növeljük a normatív keret terhére, a partnerekkel történő egyeztető eljárás során alakítva ki a beszerzendő könyvek listáját.

4.2.2.5. Könyvtár

A minőségi oktatási és nevelési munka elengedhetetlen feltétele a **jól felszerelt könyvtár**, kotta- és lemeztár kialakítása és **folyamatos fejlesztése** is.

A két szakfeladatnak **közös könyvtár** és **kottatár** áll rendelkezésére a központi épületben, egy fő könyvtáros alkalmazásával.

A könyvtár a **tantestület tanárainak**, és a **növendékeknek** is hozzáférhető.

A használat rendjéről a „Házirend”, ill. a „Könyvtárszabályzat” rendelkezik, a nyitva-tartás pontos rendjéről pedig minden tanév elején tájékoztatjuk az érdekelteket.

5. NEVELÉSI PROGRAM

5.1. Magyarország alaptörvényében megfogalmazva

20

„Büszkék vagyunk arra, hogy **Szent István királyunk** ezer évvel ezelőtt **szilárd alapokra helyezte** a magyar államot, és **hazánkat a keresztény Európa részévé tette.**”

(Magyarország alaptörvénye – NEMZETI HITVALLÁS)

„**Elismerjük a kereszténység nemzetmegtartó szerepét.** Becsüljük országunk különböző vallási hagyományait.”

(Magyarország alaptörvénye NEMZETI HITVALLÁS)

„Valljuk, hogy **együttelésünk legfontosabb keretei a család és a nemzet, összetartozásunk alapvető értékei a hűség, a hit és a szeretet.**”

(Magyarország alaptörvénye NEMZETI HITVALLÁS)

„Valljuk, hogy a **közösség erejének** és minden ember becsületének **alapja a munka**, az emberi szellem teljesítménye.”

(Magyarország alaptörvénye NEMZETI HITVALLÁS)

„(1) **Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.**

(2) Magyarország ezt a jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével, az ingyenes és kötelező alapfokú, az ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú, valamint a képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatással, továbbá az oktatásban részesülők törvényben meghatározottak szerinti anyagi támogatásával biztosítja.

(Magyarország alaptörvénye XI. cikk)

(1) **Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.**

(2) A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.

(3) **A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni.** E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.

(Magyarország alaptörvénye XVI. Cikk)

Mindenki felelős önmagáért, képességei és lehetőségei szerint **köteles az állami és közösségi feladatok ellátásához hozzájárulni.**

(Magyarország alaptörvénye O) cikk)

(1) **Magyarország biztosítja** a tudományos kutatás és művészeti alkotás szabadságát, továbbá - a lehető legmagasabb szintű tudás megszerzése érdekében - a tanulás, valamint törvényben meghatározott keretek között **a tanítás szabadságát.**

(Magyarország alaptörvénye X. cikk)”

Magyarország alaptörvényébe rögzített jogok érvényesülését úgy biztosítjuk, hogy:

- a NEMZETI HITVALLÁS idézett szakaszaiban megfogalmazott, **a keresztény kultúra²¹ alaptézisei, értékrendje szerint neveljük, oktatjuk diákjainkat;**
- az ország bármely részéről **fogadjuk és várjuk a tehetséges, a zenét életpályául választó fiatalokat;**
- a kerületi iskolákban tanulók számára, megszokott **saját környezetbe visszük a zenetanulás lehetőségét;**
- **hangszert biztosítunk** növendékeink számára, így a saját erőből hangszerrel nem rendelkező növendékeinknek is utat nyitunk a képzésünkben való részvételre.
- A kodályi alapelvekre építve, a **magyar népzene hagyományának** megismertető **megőrzésén keresztül szeretettjük meg nemzetünk kultur-kincsét**, és ezt képviselve, erre alapozva juttatjuk el növendékeinket az egyetemes művészeti kultúra megismeréséhez.
- Arra törekszünk, hogy **dolgozóink saját példáján keresztül tanulóink alapvető értékek tekintsék a becsületességet, az őszinteséget és a tisztességet.**¹
- Az általános és középiskolai oktatás-nevelés feladatain túl, **Weiner Leó művészi és pedagógiai szellemiségét követve alakítjuk ki pedagógiai programunkat.**

A Magyar Katolikus Egyház ETIKAI KÓDEXÉvel egyetértésben neveljük, oktatjuk a gyermekeket, mely szerint:

- Az egyház azért hozza létre iskoláit, intézményeit, mert egészen különleges eszközt lát bennük a teljes ember kifermálásra. (C.I.C. 794-95. kánon)

¹ Mindezt tesszük azért, hogy önmagukért és hazánkért tudatosan felelősséget vállaló, toleráns emberré váljanak.

A Laudato si' – 'Áldott légy' – Ferenc pápa 2015-ben született első enciklikája alapján:

- Az iskola alapértéke a teremtésvédelem, amely szerint fontos feladatunk a teremtett világ megóvása;
- az ökológiai gondoskodást és a fenntartható életmódot hangsúlyozza, fókuszában a „teremtett világ iránti felelősség”, az „ökológiai igazságosság” és az „Isten teremtő munkájának tiszteletben tartása” gondolatattal...

22

Fentiekkel összhangban kiemelten fejlesztjük mindazon kompetenciákat, amelyek hozzásegítik tanítványainkat ahhoz, hogy:

- szeressék a zenét,
- szívesen vegyenek részt versenyeken, megmérettetéseken, kerületi és budapesti programokon egyaránt, színesítve ezzel a fenntartó (EKIF), Újbuda, és Budapest kulturális életét;
- határozott világnézetre hivatkozva: a választás az értékrend, az oktatás egységének biztosítása és a szabadság megvalósítása érdekében nevelődjenek;
- a tudományokat tisztelettel műveljék;
- nem pusztán ismereteket kapjanak, hanem értékeket is növendékeink lelkét és szívét alakítva;
- hogy a diákokat értelmük gyakorlására készítse, fejlesztve az értelemnek az összefüggések tisztázására és az igazság fölfedezésére irányuló képességét és kibontakoztatva a tapasztalásra, továbbá az átélt bizonyosságok megragadására irányuló érzéket.
- hogy szabadon és öntudatosan válogassanak az őket elérő információk, hírek, üzenetek között, személyes, kritikus ítéletnek vessék alá az információkinálatot, s minden értéket beépítsenek emberi és keresztény kultúrájukba.
- misszióknak tekintjük az országos ifjúságvédelmi és prevenciós irányelvek megvalósítását.
- növendékeinknek megmutatjuk az igényes szabadidő eltöltésének lehetőségét, hiszen mintát adunk ezzel a tartalmas életvezetéshez;
- kivezető utat mutatunk a szociális és kulturális hátrányok csökkentéséhez;
- segítséget nyújtunk a hangszeres-játék, a zenehallgatás élményén keresztül a valós önkép megtalálásához, sorsfordító módon befolyásolva ezzel növendékeink életét;
- rávezetjük arra, hogy a zenélés megoldást jelent a személyes problémák és a stressz oldására;
- tanulóink egész napos elfoglaltságához barátságos környezetet és folyamatos odafigyelést biztosítunk.
- felépítjük felelősségvállalásukat a világban zajló környezeti, társadalmi és szociális folyamatok iránt.

5.2. Kinek ajánljuk katolikus zeneiskolánkat?

Mindenkinek, aki hite és tehetsége birtokában keresi és megtalálja mindazokat az örömeket, élményeket, amelyeket a mi iskolánk felkínál és biztosít a kisgyermekektől a kamaszokon át a fiatal felnőttek számára mind a keresztény nevelés, mind a zenei képzés területén!

- Azoknak a **gyerekeknek**, akik a zene megismerése és művelése révén kívánják kiteljesíteni személyiségüket; az együtt-muzsikálásban szeretnének közösségre lelni, mivel keresztény hittel közvetítjük a műveltséget, mint képességet a közösségteremtésre, az emberek, az események, a dolgok megértésére, a jó megtételére, előmozdítva és építve az együttműködést.
- Azoknak, akik tisztelik mások gondolkodás- és életmódját, átérzik szükségüket, aggodalmaikat, osztoznak reményeikben és részt vesznek fejlődésükben, fölismerik és támogatják az igazságosabb társadalom iránti vágyat, részt vállalnak az igazságosság megvalósítására irányuló erőfeszítésekben.
- Azoknak az **ifjú muzikusoknak**, akiknek a lelki nevelés mellett eltökélt szándékuk, hogy zenész pályára lépnek.
- Olyan **szülőknek**, akiknek kreatív, érzékeny, tehetséges, muzikális gyermekük van, de olyanoknak is, akiknek gyermeke gátlásos, szorongó, és ezért szüksége van a muzsikálás adta feloldódás lehetőségére.
- Olyan **szülőknek, pedagógusoknak**, akik az emberi értékek iránt elkötelezettek, és fontosnak tartják a keresztény, mint a polgári értékek őrzését és továbbadását.
- Olyan **pedagógusoknak**, akik munkájukat az iskola által is megvallott hitbéli elkötelezettség megvallásával, vagy legalább elfogadása mellett szakmai igényességgel végzik, akik szemléletükben érvényesíteni tudják a szeretet parancsát, a művészetek és a mindennapi gondoskodás harmonikus kapcsolatát.

Azoknak, akik tisztában vannak azzal, hogy **a katolikus iskola értékrendje, elkötelezettsége felkínált lehetőség**, amit vissza is lehet utasítani, de hogy meg lehessen valósítani, **szabadon csatlakozik hozzá**, számítva arra, hogy minden munkatársában közös meggyőződések és szándékok élnek.

Iskolánk intenzív személyiségfejlesztő, gyermekközpontú iskola, a zenei, művészeti nevelés lehetőségeivel és eszközeivel.

Célunk:

- az általános műveltség megalapozása,
- a gyermekek elköteleződése az értékes zene mellett zenei képességeinek fejlesztésével, a művészetek megszerettetésével, értő művelésével,
- a legtehetségesebbek kiválasztása és művészeti pályára irányítása, felkészítése.

24

5.3. Szakmai Küldetésnyilatkozat

Több, mint egy évszázados múltra visszatekintő zeneművészeti iskola vagyunk.

Hisszük és követjük névadónk, Weiner Leó művészi és pedagógiai szellemiségét.

Valljuk és vállaljuk, hogy

- intézményünk falai között már kisgyermekkortól egészen a fiatal felnőtt korig a katolikus értékrend szerint, ismerős környezetben, folyamatos odafigyeléssel neveljük tanulóinkat a zene szeretetére;
- az egész országban felkutatjuk a zenét élethivatásul választó fiatal tehetségeket;
- munkánk alap-pillérének tartjuk a Kodály-módszer és weineri kamaramuzsikálás együttes megvalósítását.

Törvényes és jogszerű működésünk garanciái és referenciái:

- magasan képzett művésztanárként, pedagógusként színvonalas munkát végzünk;
- a muzsikálást kulturált környezetben, szervezett intézményi keretben, kölcsönözhető hangszerekkel biztosítjuk;
- a partnereink igényeit folyamatos kapcsolattartással figyeljük; tevékenységünket ezen elvárások szem előtt tartásával fejlesztjük;
- iskolánkhoz már generációk kapcsolódnak, mert volt növendékeink szívesen íratják gyermekeiket hozzánk, és rendezvényeink rendszeres látogatói is.

Miben vagyunk egyediek?

- **Az egyéni fejlesztésen túlmenően tovább visszük** együtteseinkben, kamarafesztiváljaink rendszeres megrendezésében a **weineri hagyományokat**, vagyis a közös muzsikálás élményén keresztül gazdagítjuk növendékeink személyiségét;
- **Keresztény értékeket képviselünk** és erre neveljük fiataljainkat;
- **Egy intézményen belül biztosítunk** lehetőséget zenekedvelő és pályára készülő tanítványainknak egyaránt a folyamatos előrehaladásra;
- **Megvédjük** tanítványainkat szabad idejük értékes felhasználásával a korosztályra leselkedő káros hatásoktól.
- **Bővülő partnerkapcsolataink által, valamint a fellépési alkalmak felkutatásával egyre tágabb lehetőséget biztosítunk növendékeink szakmai fejlődésére.**

5.4. Nevelésfilozófiai elvek

Katolikus művészeti iskola lévén, nevelésfilozófiánkat alapvetően abból az alaphelyzetből határozzuk meg, miszerint:

- *kötelességünk a gyermekek szépre és jóra nevelése;*
- *a zenei nevelés alapvető érték minden gyermek fejlődésében, mert a zeneműveken keresztül katolikus értékeket is közvetítünk feléjük;*
- *úgy közvetítjük a műveltséget, mint képességet a közösségteremtésre, az emberek, az események, a dolgok megértésére, a jó megtételére,*
- *előmozdítjuk és építjük az együttműködést, nyitunk mások felé, tiszteljük mások gondolkodás- és életmódját, átérezzük szükségüket, aggodalmaikat, osztozunk reményeikben és részt veszünk fejlődésükben,*
- *fölismerjük és támogatjuk az igazságosabb társadalom iránti vágyat, részt vállalunk az igazságosság megvalósítására irányuló erőfeszítésekben;*
- *A teremtésvédelem gondolatára épülő ökoiskolai létünk különleges lehetőségeket nyújt, hiszen ez az intézmény a művészeti nevelésre fókuszál, így a teremtésvédelem integrálása nemcsak a hagyományos tantárgyakra van hatással, hanem a művészi tevékenységek révén a diákok érzékenységére, kreativitására és felelősségtudatára is hatással bír.*

5.5. Iskolánk keresztény elköteleződése és rendszeres hitéleti eseményei

Katolikus elköteleződés és missziós feladatvállalás

26

Katolikus iskolaként feladatunk Isten megismertetése a ránk bízott gyerekekkel. E feladat missziós jellegű intézményünkben, hiszen a hozzánk felvételt nyert tanulók nem feltétlenül érkeznek vallásos környezetből.

Számukra az iskola **feladata megtapasztalhatóvá tenni Isten minden ember felé való szeretetét**. Ennek a szeretetnek a csúcspontja mindenképpen **Krisztus áldozata**, amikor a kereszten - engesztelésül bűneink bocsánatára - felajánlotta életét mindannyiunkért. Ennek az áldozatnak a mindenkori **megjelenítése a szentmise**, ezért **fontosnak tartjuk, hogy a hozzánk járó diákok bekapcsolódjanak ebbe a legmagasabb szintű szeretet-közösségbe**.

A tanév folyamán az alábbi alkalmakon nyílik erre lehetőség:

- a tanév elején a **Veni Sancte** szentmisén (központi és saját)
- adventi időszakban **rorate** szentmisén (jelenleg még csak terv)
- a nagyböjt kezdetén, **hamvazószerdán**
- a tanév végén a hálaadó **Te Deum** szentmisén (központi és saját)

Krisztus szeretetének másik tapintható pontja, hogy kiüresítette önmagát és emberré lett:

- Vállalta az emberi lét minden nehézségét és természetesen minden örömét is.
- Ezért feladatunk az is, hogy megmutassuk őt a hétköznapiakban.
- Iskolánk a **hittanórák keretei között biztosítja az Anyaszentegyház hitigazságainak megismerését** minden szakgimnazista tanulónak.

Ezekon kívül lehetőséget biztosítunk Krisztus Urunk szeretetének megtapasztalására az alábbi eseményeken:

- adventi gyertyagyújtásokkor készülünk az Úr eljövételére
- a nagyböjti lelki napon elmélkedünk és készülünk a feltámadás örömhírére

Iskolánk művészeti profilja speciális lehetőséget és eszközt ad a kezünkbe diákok közötti evangelizációhoz: ez pedig a **szentmisék alatti zenei szolgálat**.

- Az erre való méltó felkészüléshez tanórát is biztosítunk **liturgikus énekóra** formájában.

- A szentmisében való aktív zenei közreműködés szebbé, méltóbbá teszi az áldozatbemutatást, bekapcsolja a diákokat a legszentebb cselekménybe.
- A **zenének ezt a speciális feladatát fontosnak tartjuk**, igyekszünk **rendszeresen biztosítani ezt a kegyelmi forrást** növendékeinknek.

Hisszük és tudjuk, hogy világunknak szüksége van a művészetekre, a művészeti, művészi produktumokra, ebből fakadóan szükséges az ifjúság művészeti nevelése is.

A művészeti nevelés - mint a mindennapi élet szerves alkotórésze, - értékes lehetőséget biztosít a szellemi képességek fejlesztésére, a lelki érzékenység, a személyes érzelmek, értékélmények, gondolatok megalkotására, a kreativitás minél szélesebb körű fejlesztésére.

A nevelés és oktatás nem választható külön, hiszen a **nevelés komplex tevékenység**: a gyermek képességeinek, személyiségének sokoldalú kibontakoztatása, saját életének teljesebbé tételére és a társadalom javára.

- Valljuk, hogy a **személyes példamutatás a legfontosabb nevelés**, mely közvetlenül és közvetetten is hat a gyermekekre.

Az intézmény értékrendjében **kiemelt alapnormák és elvárások**:

- **az Istenben való hitet felébreszteni, erősíteni,**
- **a valláserkölcsekre épülően az igazságosság, becsületesség, tisztesség, az őszinte barátság ápolása, szeretetben működő közösség kialakítása,**
- **a művelt, magabiztos, tisztelettudó, hazáját szerető, szakmailag is jól felkészült, felelősségvállaló, együttműködésre képes ifjú emberek nevelése és képzése.**

Mindezen elvek mellett a **szakgimnáziumunk kettős funkciót** vállal:

- **az általánosan művelő, érettségre felkészítő és továbbtanulást elősegítő** oktató-nevelő tevékenységet,
- **a szakmai vizsgára való felkészítő** pedagógiai munkát.

Azonos hangsúlyt kap az oktatási-nevelési folyamatban

- az alpműveltségre épülő **általános, és speciális zenei műveltség megszerzése**, valamint
- a tanulók értékorientált személyiségfejlesztése, tehát az **egyéni képességekre épülő személyiségfejlesztés**, valamint **az általános és szakirányú műveltség**

megszerzése. A felsorolt személyiségjegyek mind a tanárok, mind a diákok értékrendjében elfogadott és kívánatos preferencia sort tükrözik.²

5.6. Pedagógiai alapelvek, értékek, célok, feladatok, eszközök, eljárásrend 28

5.6.1. Általános világnézeti elveink, képviselt értékeink

Nevelésünket az alábbi alapértékek mentén folytatjuk:

- **Igazság – értelmi megnyilvánulás**

Az intelligenciánkat az igazság felé irányítjuk, hogy megvalósíthassuk, a tiszteletet, az emberi kedvességet, a harmóniát, felismerve a helyes és helytelen, az alkalmas és az alkalmatlan közötti különbséget. **Az igazság mentén fejlesztjük a felfogó képességet, az emlékező képességet, az önvizsgálatot és az ösztönös megérzést, az értelmezést, a különbségtételt.**

- **Erkölc (helyes viselkedés) – fizikai megnyilvánulás**

Hisszük és tanítjuk, az igazság a mindennapi gyakorlatban **az erkölcsös életvitelben** nyilvánul meg. A cselekedetet akkor tekintjük erkölcsösnek, ha az ember jóakaratából indul ki. **Valljuk, az erkölcsös viselkedésnek az élet minden területén meg kell nyilvánulnia** úgy, hogy az az egyén és a közösség jólétét is szolgálja, **nevelésünk ebből fakadó értékeinek tekintjük a tiszteletet, becsületet és kitartást.**

- **Béke – érzelmi megnyilvánulás**

Törekvésünk a béke megvalósítása, mely az a nyugalom, kiegyensúlyozottság és szabadság, amely nem ismeri az érzelmek ingadozását, megismertet önmagunk lényegével, biztosítja az önzetlen adakozást és segít kapcsolatot teremteni mások igazi énjével. A békéhez jutás **alapeszközének a megbocsátást tartjuk.**

A békéből fakadóan képviselt és fejlesztendő nevelési értékeink: a megértés, fegyelem, türelem, önfegyelem, nyugalom, elégedettség, méltóság, derűlátás, boldogság, alázat, megfontolás, önbizalom, önbecsülés

² A középfokú szakfeladat filozófiájának kialakítása előtt tájékozódunk a nevelői testület és a tanulók körében, hogy konszenzus alapján, közös összefogással érhesük el céljainkat. Valamennyi tanulócsoportban, mindenre kiterjedő kérdőíves felmérést végeztünk, melynek eredményét felhasználtuk, megvitattuk és összevetettük a nevelőtestület véleményével. E két sikon folyó felmérés során aziránt érdeklődtünk, hogy a diákok és a pedagógusok mit várnak az iskolától és milyen értékeket preferálnak. Az eredményekből levont konzekvenciákat is felhasználtuk iskolánk filozófiájának megfogalmazásakor.

- **Szeretet – pszichikai megnyilvánulás**

Valljuk, hogy a szeretet a legerősebb nevelőerő, ha megosztjuk gyarapodik, segít legyőzni a félelmet, kifejleszt egy magasabb szintű megértést és értékelést, harmóniát teremt és formálja a tudatot. **A szeretetből fakadó nevelési értékeink: a bocsánat, nagylelkűség, alázat, türelem, elkötelezettség, segítőkészség, odaadás, valaminek a megosztása, jószág, benső boldogság, őszinteség, barátság, öröm.**

- **Erőszak kerülése – lelki megnyilvánulás**

A minden élőlény iránti **tiszteletünk** elsődleges **erkölcsi alapja az erőszak nélküliség**, vagyis **nem bántalmazni másokat, jóindulattal bírni** minden teremtmény iránt.

Az erőszak nélküliséget nem csupán a fizikai formákra vonatkoztatjuk, hanem ide értjük a **gondolat, a szó és a tett erőszakmentességére törekvést** is.

Az erőszak-nélküliség kapcsán képviselt nevelési értékeink: tisztelet, testvériség, más vallások és kultúrák tisztelete, részvét, együttműködés, példamutató magatartás, hűség, érdeklődés mások iránt, egyenlőség, tulajdon iránti tisztelet, állampolgárság.

5.6.2. Általános pedagógiai alapelveink

Az **egyéni életmódnak** a pozitív társadalmi életformához igazítása, a társadalom működtetésében, **az értékek fenntartásában és újratermelésében való felelős, tudatos részvételre való felkészítés.**

A **közösségi együttélésben, a nemzeti és családi életben harmonikusan részt venni képes, a boldogságot, a harmóniát kereső ember saját identitásának, és a folyamatos önfejlesztésre** való képességének segítése, átfogó önismeretének kialakítása.

Az **ismeretanyag megértése és alkalmazása, az önálló ismeretszerzés igényének kialakítása.**

Saját, egyéni, **aktív tanulás hatékony tanulási módszerekkel történő kialakítása**, az emlékezet edzése, az ismeretek előhívásának gyorsítása.

Hazánk kultúrájának, hagyományainak, történelmi emlékeinek megismerése, megőrzése, tiszteletben tartása és védelme.

Az európai és nemzetközi törekvések ismerete, más népekkel szemben **tolerancia.**

A különféle kommunikációs csatornákon nyert **információk értékközpontú mérlegelése, értelmezése, feldolgozása.**

Az **egészséges életmód**, egészségvédelem, a **környezetvédelem** és fenntarthatóság technikájának elsajátítása.

Ennek megfelelően iskolánkban az **értékek egyensúlyára törekedve** a következő területeket **preferáljuk**:

- A **humanizált társadalom és világnézet értékei** (erkölcs, hazaszeretet, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, a hazai és egyetemes emberi kultúra értékei, család mint érték).
- A **társadalmi eredményességre vonatkozó értékek** (pl: élethosszig tanulás, problémaérzékenység, kreativitás, szellemi igényesség, mérlegelő gondolkodás képessége)
- A **társas kapcsolatra vonatkozó értékek** (pl: alázatos, önzetlen szeretet, tisztelet, igazságosság, szolidaritás, tolerancia, önismeret, önmegismerés és fejleszthetőség, családon belüli harmónia)
- A **biológiai lét értékei** (pl: az élet tisztelete, az egészség értéke, stresszkezelés, preventív gondolkodás, felelős, tudatos és takarékos gazdálkodás az erőforrásokkal)

30

Az iskolai oktató-nevelő munka elveinek érvényesítése, követelményeinek megvalósítása a **pedagógusokkal szemben az alábbi elvárásokat** támasztja:

- **nevelői munkáját hivatásként**, minden tekintetben **szolgálatnak tekinti, önzetlen alázattal végzi**,
- **példakép funkciót** felvállalja,
- **egységes³ nevelési látásmódra** törekszik, melyen belül az egyéni nevelői hatásoknak erősíteniük kell egymást,
- a **pedagógusok valós önismerettel, önfejlesztésre hajlammal, szerény önbizalommal kell végezzék hivatásukat**,
- elvárta a pedagógusi **önállóság és minőségi munkavégzés, sokszínű módszertan és tanulásszervezés**,
- **valamint az együttműködési** képesség, **tolerancia** képessége és az **empátiás készség** a tanulókkal, kollégákkal szemben;

³ keresztény hite szerinti

Továbbá:

a nevelés nemcsak vezetés, irányítás által valósul meg, hanem a **kölcsönös egymásra hatás is az értékek elfogadására és megvalósítására** indít. Ezért a katolikus nevelő és tanítvány kapcsolata akkor megfelelő, ha a következő dolgokban a kölcsönösség jellemző rá:

- **elfogadják egymás feladatköreit**, annak tartalmi jellemzőit, emellett tisztában vannak a magukéval,
- **nyíltak, azaz egyenesek és őszinték** egymáshoz, s ezzel nem élnek vissza,
- **értékelik, becsülik egymást** az esetleges konfliktusok ellenére is,
- feladataik különbözősége ellenére **kapcsolatukra a kölcsönös függőség** jellemző,
- az elkülönülés, vagyis **az egyéni véleményalkotás, kreativitás megnyilvánulásai nem vonnak érzelmi megtorlást maguk után**,
- **igényeik kielégítése nem történik a másik rovására.**

31

5.6.3. A keresztény nevelő konkrét élethelyzeteinek erkölcsi alapelvei

A pedagógus viselkedése példamutatóan közvetítse hívő mivoltát, de -hitbéli hovatartozásától függetlenül is elvárt, hogy - legyen lojális a Katolikus Egyházzal, és annak tanításához!

A nevelő tanítványához való viszonyában:

- A pedagógus **egész személyiségével**, minden helyzetben **példamutató igényességével** nevel.
- Nevelési tényezőnek számít minden **szava, megnyilvánulása**.
- **Szakmai munkáját hivatásként végzi, megalapozott tudással és igényesen.**
- Hivatása felelős teljesítéséhez elengedhetetlenül szükséges a **kommunikáció-készség** kialakítása.
- **Tekintélyét tudása és hiteles embersége** alapozza meg.
- Tudatában kell lennie annak, hogy **mindig vonzó, követésre méltó**, emberségében föltétlenül **őszinte és egyenes legyen**, s hogy **tevékenysége** nem csupán fizetett foglalkozása, hanem **választott hivatása**.
- A **keresztény pedagógus nem saját népszerűségére törekszik**, hanem mindig neveltje jövője, fejlődése, kibontakoztatása irányítja nevelői tevékenységét.

- Igyekszik az **igényes, növelő szeretet és az Isteni irgalmasság együttes gyakorlására.**
- A nevelő **tanítványait kellő bölcsességgel formálja** és koruknak, **nemüknek megfelelő magatartásformával irányítja.**
- Sokféle szempontból **kiegészítheti a szülők igyekezetét.**
- **Minden helyzetben meg kell őriznie nevelői mivoltát.**
- **Semmilyen körülmények között sem fedezheti** a munkáját elhanyagoló, a szabályokat megszegő, a **vétséget elkövető diákokat.**

32

A nevelő iskolájához való viszonyában

- A keresztény nevelő szereti intézményét, és azt a **jó sáfár és a gondos gazda hűségével szolgálja.**

A nevelő tanítványai szüleikhez, családjához való viszonyában

- A katolikus művészeti iskola nevelője **nevelési célú kapcsolatot épít ki a szülőkkel,** de sem a **gyermek,** sem a **szülő bizalmával nem élhet vissza.**
- Mindig **kész arra, hogy** a szülőkkel minden, a gyermekekre vonatkozó **ismeretét megossza.**
- **Véleménynyilvánítása legyen tárgyyszerű,** szorítkozzék a gyermek szellemi, lelki, testi fejlődésére.
- Vannak esetek, amikor ez a tájékoztatás **bölcs mérlegelést** igényel. A nevelő döntését, illetve felelős cselekvését ilyenkor egyedül a **gyermek érdeke szabja meg.**
- A nevelő a szülőktől a gyermekükért végzett pedagógusi tevékenységéért **ellenszolgáltatást nem vár és nem is fogadhat el.**
- Törekedjék a rá bízott **tanulók családi hátterét, problémáit a nevelés hatékonysága érdekében és annak mértékében megismerni.**

A nevelő a nemzethez, a hazához való viszonyában

- A keresztény nevelő kiemelt feladata a növendékek **hazájuk iránti elkötelezettségének, magyarságtudatának erősítése.** A **hazaszereteten** is példát kell mutatnia.
- Kötelessége **nemzeti hagyományok ápolása.**

A nevelő szaktárgyához való viszonyában

- A keresztény nevelő **köteles tudását**, szakmai fölkészültségét folyamatosan **mélyíteni**, a szaktárgyaival kapcsolatos újabb eredményeket figyelemmel kísélni.
- **Tudását azért gyarapítja, hogy minél több ismeretet adhasson át tanítványainak.** A felelősségérzettől áthatott nevelő egész életre szólóan meghatározhatja növendékeinek a művészetek és tudomány iránti szeretetét.

5.6.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka cél- és feladatrendszere

”Kétféle zene van: jó és rossz...

Sokan azt hiszik, az új még érintetlen tömegek nem jutnak el mindjárt a jó zenéhez.

Előbb át kell esni a rossz zene különféle válfajain, míg lassú tisztulással eljutunk a jóhoz.

Nem értek egyet ezzel a véleménnyel!

Miért ne lehetne mindjárt a jót adni annak, aki még nem ismeri sem a jót, sem a rosszat?...

Ha pedig egyszer a jót megismerte, és megszerette: a rossz már nem tud hozzáférközni...

Az iskolában kell megalapoznunk azt a hitet, hogy a zene mindenkié, és kis igyekezettel mindenkinek hozzáférhető. ”

*(KODÁLY Zoltán: Közélet, vallomások, zeneélet
Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest, 1989.)*

A zeneiskola A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (16.§) foglaltak szerint:

„(1) Az alapfokú művészeti iskola feladata, hogy kibontakoztassa a művészi képességeket, fejlessze a művészi tehetségeket, igény esetén készítsen szakirányú továbbtanulásra.”

A szakgimnázium A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (12.§) foglaltak szerint:

„(1)A szakgimnázium érettségi végzettség és az Szkt. szerinti szakképesítés megszerzésére, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, valamint szakirányú munkába állásra készít fel.”

A zenei nevelés és oktatás célja

A tudatosan hivatásos muzsikusként készülő fiatalokat az iskolánkban folyó szakképzéssel alkalmassá tenni zenei felsőfokú oktatási intézményben való továbbtanulásra; illetve bármely olyan életpálya választására, melynek eléréséhez szükség van legalább középfokú zenei képzettségre.

A zenei képzés konkrét feladata

- hogy alkalmassá tegyünk növendékeinket választott hivatásuk boldog és sikeres gyakorlására,
- hogy megtanítsuk a diákokat rácsodálkozni a művek szépségére,
- hogy képesek legyenek e műveket érzelmileg és értelmileg feldolgozni,
- hogy kibontakoztassák egyéniségüket és tudjanak önállóan gondolkodni,
- hogy megismerjék az emberi kapcsolatok differenciáltságának, a művészetek, és valóság, a természeti és társadalmi környezet összefüggéseinek zenei kifejezési lehetőségeit,
- hogy alkalmasak legyenek az európai magyar társadalom különböző közösségeibe való beilleszkedésre
- hogy tervszerűen készüljenek leendő hivatásukra

34

Feladatok megvalósításának módszerei:

A napi szintű gyakorlásra való képesség előkészítése, fejlesztése

A munkaképesség megőrzése a foglalkozási ártalmaktól

A képesség helyreállítása, ha az valamilyen okból megromlott

A közismereti képzés célja

- felkészítés az érettségi vizsgára;
- idegen nyelvi kommunikációképesség magas szintre fejlesztése,
- a digitális kultúra, az informatikai tudás gyakorlati alkalmazásának fejlesztése,
- az érettségi után esetlegesen más pályára lépők segítése,
- a kisebbségekhez tartozók, esetleg a nem magyar anyanyelvűek felzárkóztatása, speciális nyelvi képzése. (cserediákok magyar, mint idegen nyelv képzése)

A közismereti képzés feladatai és a megoldások módszerei

Szilárd, értékalapú világkép kialakítása, a tanulás tanítása, melyet az oktatási folyamat egészében megoldandó pedagógiai folyamatként értelmezünk.

Ez nem csupán a tantervi ismeretek nyújtását, feldolgozását, hanem az ismeretszerzési eljárások és alkalmazások elsajátíttatását, a szükséges gondolkodási formák fejlesztését, vagyis az aktív tanulás, az önálló ismeretszerzés, készségek kialakítását és a képességek tréningjét jelenti.

5.6.4.1. **Az alapfokú képzésben a művészeti tevékenység célrendszere, pedagógiai feladatai**

- legyen kiegészítője a közoktatásnak, az alpműveltségre építve fejlessze a gyermek egyéni képességeit, tehetségét, amely a közösségi formákon belül is teljesebben ki,
- a művészeti ismereteket, készségeket, képességeket fejlessze, ezáltal módot adva a minél teljesebb személyiség kibontakoztatására,
- széles rétegeknek biztosítsa a lehetőséget a zenei tanulmányokra,
- *rendszeres zenei ismereteket* adjon,
- ismertessen meg a *főbb zenei stílusok* sajátosságaival, a zene történeti összefüggéseivel, *más művészetekkel való kapcsolataival*,
- ösztönözze a tanulót életkoruknak megfelelő *zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására*.

35

Pedagógiai feladatok

- megtanítani a tanulót a **zenei írás-olvasásra**, rávezetni a zene logikájára, formai összefüggéseire,
- a *tanulók többségének tudását olyan szintre fejleszteni*, hogy a gyermek képes legyen amatőr zenélésre zenekarban vagy kamaragyűttesben,
- **aktív társas muzsikálásra** ösztönzéssel **közösségfejlesztő feladatok ellátása**,
- az **értékes zene szeretetére** nevelni, a rádió, televízió zenei műsorainak meghallgatására, a zenei élet eseményei iránti érdeklődésre felhívni a figyelmet,
- értékes hang-és videó felvételek gyűjtésére,
- értékes zenei anyag tanításával, korszerű, vonzó módszerekkel, a **muzsikálással** olyan érzelmi kapcsolatot kialakítani a tanulóban, hogy az **mindennapos szükségletévé váljon**.

5.6.4.2. *A középfokú (szakgimnáziumi) képzés célrendszere*

A szakgimnázium, a közoktatás és szakképzés szerves részeként párhuzamos képzést, valamint érettségire épülő szakképzést folytató professzionális művészeti középiskola.

36

Általános célok

- hogy az alapműveltséget elmélyítve, arra építve széleskörű általános műveltséget adjon, párhuzamosan a képességek széles körének kibontakoztató fejlesztésével, amelyeknek birtokában tanulóink sikeres érettségi vizsgát tehetnek;
- hogy zenei általános és speciális műveltségük birtokában sikeres szakmai vizsgát tegyenek;
- hogy felkészüljenek a felsőoktatási intézményekben folytatható tanulmányaikra, valamint szakmai és hangszeres tudásuk alapján, zenei pályán folytathassák tanulmányaikat;
- olyan készség- és képességrendszer kialakítása, amely tanulóinkat alkalmassá teszi az európai élet- és munkaerőpiaci-kihívásoknak megfelelő reagálásra, az életszerű használható tudásrendszerek ki- és újjáalakítására (elsősorban humán kompetenciák);
- neveljen és oktasson úgy, hogy diákjai szeressék hazánkat, őrizzék és fejlesszék a nemzeti kultúrát, ugyanakkor becsüeljék és ismerjék más nemzetek kultúráját.
- nyújtson az európai elvárásokhoz igazodó képzést;
- váljanak képessé önmaguk megvalósítására, és felelős együttműködésre egyaránt, és alkotó emberként tudjanak élni a jövő társadalmában úgy, hogy a szociális lelkiismeret, szolidaritás képességét megőrizzék és gyakorolják.

5.6.4.3. *A Weiner – mint katolikus ÖKO-iskola – céljai a teremtésvédelem területén*

- hogy zeneművészettel foglalkozó **diákjaink egységes, harmonikus egészként lássák a teremtett világot**, benne a szeretettel és felelősséggel **alkotó embert**. Ezért a teremtésvédelem - **fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását** - beleértve a szociális, gazdasági, ökológiai területeket is - az oktatásunk **vállaltan megjeleníti**.

- Keresztény megközelítésünk azt is jelenti, hogy **újból felfedezzük a természet Isten által teremtett csodálatos rendjét, a Teremtő Istenről tanúskodó harmóniáját** – így a természet, a **vallásos szemlélődésből eredő alkotó emberi tevékenységünk kiindulópontja** lesz. Ez a hozzáállás jelentős segítséget ad számunkra a környezettudatos, klímatudatos magatartás kialakításához is.

Vállaltan fontos célunk ezért:

- arra ösztönözni **tanulóinkat**, hogy **tiszteljék Istent és óvják a teremtett világot**, hiszen a környezeti válságok hatással vannak a társadalom legsebezhetőbb társadalmi rétegeire, az emberi méltóságra, különösen a szegények és elnyomottak támogatására.
- az **ÖKO-tudatos gondolkodás**, viszonyulás felépítése tanulóinkban, amit a **tanórai** gyakorlatban, a **tanórán kívüli** programjainkban, valamint a **mindennapok gyakorlatában** valósítunk meg ÖKO - munkatervünk alapján.

5.6.4.4. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A katolikus intézmény pedagógusa minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében:

- hogy a rábízottak megismerjék Istent, kapcsolódjanak az Egyházhoz;
- hogy a rábízott tanuló a Teremtett Világ megismerésében, művelésében és megőrzésében élen járjon,
- hogy minden erőfeszítést megtegyen nemzeti kultúránk ápolására, gyarapítására és továbbadására.
- Hit és tudás, lelkeség és intellektus harmóniáját kell magában megteremtenie.
- Békeségre és igazságra törekszik, önként és szívesen vállal minden jószolgálati kezdeményezést, amely személyválogatás nélkül segíti elő az emberi méltóság és tudás kiteljesedését.

A vezetők elemi kötelessége az intézményi szabályok előírásainak megtartása és megtartatása.

A **nevelőnek is** készséggel kell vállalnia minden olyan feladatot, amely hozzátartozik a pedagógus munkakörhöz. Nem szabad azonban annyi egyéb (szakmai, közéleti, politikai) feladatot vállalnia, hogy ezek az oktató-nevelő munka rovására menjenek.

Szervezeti kultúránkra, pedagógiai gyakorlatunkra jellemző a **team-munka** és a pedagógusok közötti, ill. a **pedagógusok–diákok közötti aktív együttműködés**.

Igényeljük a pedagógiai **munkával kapcsolatos rendszeres visszajelzéseket**, nyitottak vagyunk ezek **befogadására**. **Szakmai megbeszéléseket** tartunk, az álláspontokat összevetjük: **meggyőzőek is** tudunk lenni, de **meggyőzhetőek is** vagyunk pedagógus-**szakmai kérdésekben**.

A pedagógus kapcsolata a diákokkal **mester - tanítvány** kapcsolat.

- A pedagógus **pozitív érzelmekkel** fordul tanítványaihoz, egész személyisége ezt sugározza.
- A **katolikus intézmény pedagógusa** minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy a rábízott tanuló a **Teremtett Világ megismerésében, művelésében és megőrzésében** élen járjon, nyitott legyen az egyetemes emberi civilizáció valamennyi időtálló értékének befogadására, és minden erőfeszítést megtegyen nemzeti kultúránk ápolására, gyarapítására és továbbadására. **Hit és tudás, lelkiesség és intellektus harmóniáját kell magában megteremtenie.**

A pedagógus (zenetanár, közismereti tanár) további feladatai

- hogy tervei készítése során figyelembe vegye az intézménye vonatkozásában alkalmazott tantervi, tartalmi és az intézményi belső elvárásokat, valamint az általa nevelt, oktatott egyének és csoportok fejlesztési céljait;
- hogy egységes rendszerbe illesztve tervezze az adott pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, folyamatot, munkaformát, (értékelési) módszereket, eszközöket;
- hogy figyelemmel kísérje a tanulói célok megvalósítását; a célokhoz vezető úton segítse az előrehaladást (ha szükséges, szülői együttműködéssel), ezért pedagógiai fejlesztési terveiben kiemelt szerepet kap a gyermekek, tanulók tevékenysége;
- hogy előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- hogy a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, tovább építésére, integrálására.

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének tervezett fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglalt keretein belül az iskolai tantárgyfelosztáson meghatározott munkarend alapján.

- tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira a törvényi előírások mentén rendszeresen felkészül, nagy gondot fordítva a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a módszertani innovációra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására;
- tanórai munkáját a gyermekek adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan tervezi és szervezi;
- napi rendszerességgel megbeszéli és tervezi a legfontosabb napi feladatokat a tanulócsoportjában tanító nevelőkkel, és szükség esetén egyeztet velük;
- alapvető feladata a rábizott tanulók értékorientált nevelése, oktatása, szakmai irányítása,
- az ismeretek, a tananyag tárgyilagos és többoldalú közvetítése,
- e feladatokat pedagógia képzettségének megfelelően köteles gondosan ellátni, a tanítási órákra való legjobb felkészüléssel,
- szaktárgya pozitív attitűdjének kialakítása, annak megszerettetése a tanulókkal, növendékekkel,
- a tanuló, növendék munkájának rendszeres értékelése, a megtartott tanítási órák dokumentálása, a helyettesített órák vezetése,
- a gyermek, növendék egyéni képességének, tehetségének, fejlődésének ütemének, szociokulturális helyzetének és fejlettségének, fogyatékoságának figyelembevétele,
- a tanuló, növendék képességének, tehetsége kibontakozásának, illetve a bármilyen okból hátrányos helyzetben lévő gyermek, tanuló tanulótársaihoz felzárkózásának segítése,
- az egészségük, testi és lelki épségük megőrzéséhez szükséges ismeretek átadása, a szükséges intézkedések megtétele,
- a vizsgák (felvételi, évvégi, érettségi, különbözeti, osztályozó) lebonyolítása,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális/sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- közreműködés a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése, azokon való részvétel,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés;
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés;

- osztálytermek, szaktantermek, zenetermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása;
- a szülők és tanulók az őket érintő kérdésekről rendszeres tájékoztatása a digitális napló útján;
- a szülők és tanulók javaslataira, kérdéseire érdemi válasz adása.

Az osztályfőnöki munka (közösségi nevelés), az osztályfőnök feladatai

Osztályfőnök: az önálló tanulócsoportot vezető pedagógus, ideértve az alapfokú művészetoktatási intézményekben osztályfőnöki teendőket ellátó, önálló tanulócsoportot vezető pedagógus-munkakörben foglalkoztatottat is.

Az osztályfőnököt az igazgató bizza meg a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök általános feladatai és hatásköre:

Részt vesz az osztályfőnökök közösségének munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.

- határozott, értékorientált világgépével, szeretetével példát mutat, nevel,
- adminisztrál, dokumentál,
- általában figyelemmel kíséri osztálya növendékeinek tevékenységét, fejlődését,
- az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire,
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére,
- rendszeres kapcsolatot tart a kollégákkal⁴, szülőkkel, vezetőséggel, külső partnerekkel;
- tanévenként – igény szerint egy v. több alkalommal - szülői értekezletet, konzultációt tart,⁵
- tanév kezdetén ismerteti a házirendet, tájékoztatást ad a baleset- és egyéb védelmi intézkedésekről, különös tekintettel a hangszeres oktatás sajátosságaira.
- segíti a diákönkormányzati munkát, a demokráciatechnikák kialakító elsajátítását;
- ellátja az osztályával, tanulócsoportjával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló – digitális napló - vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása,
- az iskola hagyományrendszeréhez, munkatervéhez kötődő tevékenységeket végez,
- tanórán kívüli tevékenységeket tervez, szervez, vezet.

⁴ zeneiskolai főtárgy-tanároknál a kötelező és választható tárgyakat tanító kollégákkal

⁵ lehetséges egyéni konzultáció formájában is

- Az osztályfőnöki feladatok ellátásának elosztását az intézmény éves munkatervében, ill. a tantárgyfelosztás készítésekor kell meghatározni.

A közismereti osztályfőnökök – az általános feladatokon túli - egyedi feladatai:

41

- tervezi és szervezi a közösségi nevelés – osztályfőnöki - órákat,
- osztálya tanulmányi munkáját figyelemmel kíséri, segíti,
- osztálya magatartását, szorgalmát, közösségi életét figyelemmel kíséri, koordinálja,
- segíti és szervezi nyomon követi a közösségi szolgálat teljesítését
- segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát,
- kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével, az iskolapszichológussal és a fejlesztő pedagógiai feladatot ellátó szakemberrel,
- rendkívüli esetekben, saját osztályában órát látogat.

5.6.5. Pedagógiai eszközeink

A nevelésünk legfontosabb eszközének a *pedagógus személyiségét tekintjük*, minden módszer csak ezzel párhuzamosan működik, hiszen használatuk a pedagógus személyiségétől és szakmai felkészültségétől függ.

Pedagógiai munkánkban hangsúlyos a képességeket és a tudást, valamint a tudásszerzéshez szükséges attitűdöt harmonikusan fejlesztő nevelés-oktatás módszereinek alkalmazása, valamint a gyermekek, tanulók optimális fejlődését elősegítő, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz igazodó, differenciált tanítási-tanulási folyamat.

Befogadó, a tanulók érdeklődését felkeltő és fenntartó, az egyéni fejlődést biztosító nevelés-oktatás eljárásait érvényesítő pedagógiai módszereket alkalmazunk, mindeközben építünk a szociális tanulásban rejlő lehetőségekre is.

A nevelési eszköz az a módszer, amellyel a nevelési folyamat megvalósul.

Tanulóinkat igyekszünk aktív és pozitív tevékenységekre készíteni, gyengítve a negatív hatásokat.

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás érdekében alkalmazott módszereink:

- minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép;
- bírálat, önbírálat;
- az oktatás során alkalmazott szakmai módszerek;
- beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás;
- előadás, vita, beszámoló;

Ösztönző módszereink:

- gyakorlás, követelés;
- ellenőrzés, értékelés, szóban vagy írásban, osztályozás;
- helyeslés, biztatás, megbízás, elismerés, ígéret, dicséret;
- játék;

42

A pozitív magatartásra ható módszereink:

- követelés;
- helyeslés, ösztönzés, biztatás; elismerés, dicséret, jutalmazás;
- osztályozás;
- felszólítás; kényszerítés;

A negatív viselkedés kialakulása elleni módszereink:

- felügyelet;
- ellenőrzés;
- figyelmeztetés;
- intés, elmarasztalás, tiltás;
- büntetés.

5.7. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink

Zeneiskola

A zeneiskolás gyermek kreativitásának, valamint a művészeti ismereteinek, készségeinek, képességeinek fejlesztésével a komplex személyiség kibontakoztatása,

- a gyermek esztétikum iránti érzékenységének, fogékonyságának fejlesztése;
- önismeretének és együttműködési kulturáltságának fejlesztése;
- a zene szépségének felismerésén keresztül az általános szépérzék fejlesztése;
- a kulturált környezet kialakításának, ill. megőrzésének igénye;
- nemzeti identitásának kialakítása, a nemzeti kultúra, hagyomány ápolása, megőrzése;
- a gyermek érzelmi fejlődése a művészeti ismereteken át;
- önkifejezés, nyitottság és mások elfogadása képességének fejlesztése, a zeneélés által megszerzett élmény, öröm bemutatásának fejlesztése, a szereplési szorongás leküzdésének segítése;
- a zene pozitív motivációjának felismertetése;
- a kapcsolatteremtő képesség fejlesztése a zenepedagógia eszközeivel;

- a rendszeres foglalkozásokon és az otthoni, gyakorlásokon keresztül a kitartó, rendezett, céltudatos munkára való nevelése;
- a gyermek szabad idejének hasznos, kulturált eltöltése;
- hangverseny-látogató, zeneileg művelt, értő közönség nevelése, a minőség felismertetése és felismerése;
- a kimagaslóan tehetséges, elkötelezetten érdeklődők zenei pályára irányítása.

Szakgimnázium

A személyiségfejlesztési feladatainkat a kulcskompetenciák fejlesztésével összhangban végezzük. A zeneiskolai szakfeladatnál ismertetett elvek a szakgimnáziumi szakfeladatnál is érvényesek.

Legfontosabb feladat

- értékorientált világkép kialakítása, erkölcsi alapú ítéletalkotás képességének elmélyítése
- a reális önismeret, énkép képességének kialakítása
- tanulóinkat egyéni érdeklődésük és irányultságuk kibontakoztatásában segíteni

E célok elérésének eszközei:

- a tantárgyi rendszer,
- lehetőségek biztosítása szerepek kipróbálásának sokaságára vetélkedők, versenyek, iskolai rendezvények stb. szervezésével;
- az egyéni különbségeket elfogadó, megértő, de követelménytámasztó pedagógiai attitűd.

E célok érdekében:

- az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére,
- az értelmi, tanulási képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítására, fejlesztésére, a világ megismerésére való törekvés igényének kialakítására, a praktikus gondolkodásra.
- feltárjuk és szakszerűen kezeljük a tanulási folyamat során tapasztalt megértési nehézségeket, a tanulók hibázásait, tévesztéseit a tanulási folyamat szerves részeinek tekintjük, és a megértést elősegítő módon reagálunk rájuk.
- a tanulói tevékenység rendszeres ellenőrzésének eredményeit elemezzük, értékelésüket rendszeresen felhasználjuk fejlesztési céljaink, feladataink kijelölésében.

- támogatjuk a tanulók önálló gondolkodását, elismerjük és a tanítás-tanulási folyamat részévé tesszük kezdeményezéseiket és ötleteiket.
- kialakítjuk bennük az állandó önművelődés, a tanórán kívüli ismeretszerzés igényét.
- segítjük tanulóinkat az egyéni tanulási utak megtalálásában, az életkori és egyéni sajátosságokat (a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát) is figyelembe véve, folyamatos és növekvő terhelést tervezünk és valósítunk meg a tanórákon és a tanórákon kívül is.
- a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása: a folyamatos önfeljesztés belső igényének kialakítása.
- a közügyekben való részvétel megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az
- minden pedagógus és tantárgy feladata, hogy ösztönözze a gyermekeket, a tanulókat a hagyományos és az info-kommunikációs eszközök célszerű, kritikus, etikus használatára a tanulás folyamatában.
- tanulóinkat ösztönözzük arra, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják.
- Lehetővé tesszük a tanulók számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik. Segítjük tanulóinkat, hogy a múlt és a jelen tükrében kreatívan gondolkodjanak a lehetséges jövőről.

5.8. Képességfejlesztés, tehetséggondozás feladatai

5.8.1. A zeneiskola tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenysége

Az alapfokú művészetoktatásban résztvevő gyermekek mindegyikében fellelhető az a személyiségtulajdonság, melyet **tehetségnek** nevezünk. Ez jelenti a benne rejlő, vele született hajlamot, kreatív képességet arra, hogy zenével foglalkozhasson. A zeneiskolai művészeti oktatás, nevelés a kreativitás fejlesztésének fontos eszköze. A gyermekek módot kapnak arra, hogy **személyes érzelmeiket, gondolataikat, élményeiket művészi eszközökkel képesek legyenek kifejezni.**

Az öröklött tulajdonságok, hajlamok, a családi és társadalmi körülmények, és természetesen az oktatás maga is befolyásolja azt, hogy a növendék tehetségének kibontakoztatása mennyire lesz sikeres.

A zenei képzésünk arra törekszik, hogy észrevegye bennük ezt a tehetséget, és szakszerű, gondos oktatással fejlesszük képességeiket, egyéni és csoportos oktatással biztosítsuk a differenciált képességfejlesztést.

Egyéni oktatásunk lehetőséget biztosít a hátrányos helyzetű fiatalok differenciáltabb fejlesztésére is, továbbá, hogy a legkiemelkedőbbek nálunk szertehessenek a zenei pályán való érvényesülésükhöz szükséges tudásra.

Kezdetektől fogva különleges odafigyeléssel kezeljük az átlagosnál akárcsak kis mértékben is jobb képességű kisdíjakjainkat. Kiemelt figyelemmel oktatjuk őket, biztosítjuk számukra a hangversenyeken, fesztiválokon, tanulmányi hangszeres versenyeken való részvételt. Meggyőződésünk, hogy a tehetséget nem elég kibontakoztatni, de az arra érdemeset megfelelően szervezni is szükséges.

A zenei tehetség felismerése számos tényezőn alapul, kibontakoztatása pedig fontos feladatunk.

A zenei tehetség objektíven mérhető elemei: a jó ritmusérzés, hallás, harmónia- és formaérzék, magasabb szintű asszociatív készség és logikai készség. A tehetséges gyermek eredményeihez, teljesítményének eléréséhez azonban szükséges a kitartó, szorgalmas munka, az akaraterő, a türelmes és gondos gyakorlás.

5.8.1.1. Képességvizsgálat

A zenei tanulás megkezdése előtt képességvizsgálatot tartunk (hallás, ritmusérzék, értelmi fejlettség vizsgálatát).

Mivel egyszeri meghallgatás nem elég a korrekt felméréshez, ezért korai fejlesztéssel igyekszünk a gyermekeket a megfelelő szintre hozni (kiselőképző, előképző, hangszeres előképző).

A korai fejlesztés során játékos formában, az életkori sajátosságoknak megfelelően ismerhetjük meg a gyermekek adottságait, képességeit, ezek fejleszthetőségét. Így a kiválasztásra és a korrekcióra is hatékonyabb lehetőség adódik a gyermek személyiségének sérülése nélkül.

5.8.1.2. Hangszerválasztás – képességvizsgálattal

A hangszerválasztás a tanulók és a szülők részéről sok szubjektív elemet tartalmaz (egyéni érdeklődés, barátok hatása, szülők elképzelése). Ha ez nem találkozik a gyermek szellemi és fizikai adottságaival, akkor főtárgyi korrekcióra van szükség. A helyes hangszerválasztás jobban fejleszti a gyermek személyiségét, hiszen a zenetanulás eredményesebb, a sikerélmény nagyobb.

Az átlagos és gyengébb képességű tanulókkal való foglalkozás is rendkívül fontos.

5.8.1.3. A tehetséggondozás: „B” tagozatos növendékek

Az átlagosnál jobb képességű tanulókat „B” tagozatra irányítjuk, aminek magasabb szintű követelményrendszere segíti őket a fejlődésben. Ezek a növendékek több tanszaki meghallgatáson, vizsgán vesznek részt, közülük kerülnek ki a zenei pályára leginkább alkalmasak is.

„B” tagozatra történő besorolás a tanszaki munkaközösség és a tanszakvezető javaslatára történik, melyet meghallgatáson, vagy vizsgán jegyzőkönyvben hitelesítünk. A „B” tagozatról „A” tagozatra való visszalépés kérelem alapján (szülő, tanuló), vagy a tanszaki munkaközösség javaslata alapján történik.

A tehetséggondozást

- **emelt szintű és óraszámú hangszeres oktatással, ill. emelt szintű elméleti oktatással látjuk el. Ez egy növendéknél a hangszeres képzésben heti +30'-es lehetőséget jelent a törvényes óraszámom felül.**⁶
- **szolfézs melléktárgyból felvételi előkészítő, ún. „beiskolázó” csoport(ok) indításával**⁷ (5. „B” illetve 6. „B” csoportok).

5.8.1.4. Felkészítés felsőbb zenei tanulmányokra

Tehetséges tanuló zenei pályára való felkészítése külön fejlesztést, több tanári munkát, és a növendék részéről több önálló gyakorlást is igényel. Ehhez az iskola a feltételeket a tehetséggondozással biztosítja.

5.8.1.5. Tanulmányi versenyek

Az országos és budapesti szintű hangszeres szaktárgyi versenyeken a legkiválóbbak indulhatnak. Arra törekszünk, hogy a tehetséges és szorgalmas tanulók minél nagyobb számban, de önkéntes alapon mérhessék meg tudásukat.

Saját szervezésű tanulmányi versenyeket rendezünk 2 évente szóló, és a közte lévő években kamarazene kategóriákban, amelyeken a növendékek 1/3-ad része – a szaktanárok által kiválasztottak - vesznek részt. A versenyen a tanulók teljesítményét intézményi

⁶ Leggyakrabban a beiskolázás előtti két évben a pályára készülő növendékeknek, de az arra érdemes alacsonyabb/magasabb évfolyamban tanuló „B” tagozatosoknak, illetve igény szerint második hangszernél is (a tehetséggondozás részeként) biztosítjuk ezt a heti +30'-es órákiegészítést.

⁷ A felvételit megelőző két évben heti 2x45 perces óra, gyakorlott, kiváló felkészültségű tanárkolléga irányításával.

felkérés és külön díjazás ellenében felkért, a magyar zenei, zenepedagógiai élet jeles képviselőiből álló független 3-3 tagú zsűri ítéli meg.

(A verseny-eredményekről az iskola központi tanulmányi dokumentációjából, valamint az iskola honlapján (www.weinerleo.hu) lehet tájékoztatást kapni.)

5.8.2. Szakgimnázium képesség- tehetséggondozó tevékenysége

Preferált területek:

- Erkölcsi ítéletalkotás-, gondolkodási képesség,
- a lényeglátó rendszerező képesség,
- a régi tisztelete mellett az újra való nyitottság képességének kialakítása, erősítése.

Eszközök – a célok megvalósításához:

- az ismeretszerzés folyamatában alkalmazott gondolkodási tevékenységet előtérbe helyező tanítási módszer (logika, struktúrafelismertetés)
- a fogalomalkotás sokféleségének megvalósítása
- problémafelvető oktatás
- a türelmes és optimista / a naivitás és rácsodálkozás képességével rendelkező/ tanári szerep
- új tanulási formák kipróbálása, alkalmazása
- versenyek, vetélkedők hirdetése,
- áttekinthető követelményrendszer

5.8.2.1. Középfok - közismeret

Alapelv:

Iskolánk jellege miatt ez a terület mindenekelőtt a szakmai képzésre hárul, de a közismereti órákon, a fakultációs foglalkozáson és az egyéni ill. csoportos korrepetálásokon mindent megteszünk azért, hogy a közismereti területen is érvényesülhessenek azok a növendékek, akik az átlagos vagy jó teljesítménynél is többre képesek.

Ennek eszközei:

egyéni és csoportos tanári segítség, tanulás-módszertani foglalkozás, tanulószoba működtetése, korrepetáló órák az érettségi tantárgyakból stb.)

A fakultációs/tehetségfejlesztő órák - nyelvvizsgára készülőknek, irodalmi, képzőművészeti vagy színészi ambíciókat dédelgetőknek;

szakértői véleménnyel rendelkező ill. egyéni tanrendes diákjaink segítése (rendszeres egyéni konzultációk,)

5.8.2.2. **Középfok - zene**

A zeneiskolai szakfeladatnál ismertetett elveket a szakgimnáziumi szakfeladatnál is érvényesnek tartjuk, bizonyos többletek megfogalmazásával:

- a szakmai segítség mellett pszichikai támasz. Az egyéni oktatás erre lehetőséget ad.
- Fakultációs órakeret a többletfeladatokra és felzárkóztató csoport indítása a kötelező tárgyakból⁸, kreatív önfejlesztés lehetősége a főtárgytanár vezetésével, heti 1 órában.

48

5.8.2.3. **Differenciált képességfejlesztés és a tanulási nehézségekkel küzdők felzárkóztatása a szakgimnáziumban**

Mindkét típusú foglalkozásnak hagyománya és bevett szokásrendje van a szakgimnáziumunkban.

A differenciált képességfejlesztés

Célja:

a tanulók érdeklődésének megfelelő anyagok feldolgozása, minden tanuló magához mért fejlesztése

Formái:

Tanórákon **egyéni tematikák, csoportok differenciált feladatvégzése**

a fakultációs/differenciált képességfejlesztő órákon, tanulói-szülői igény alapján bármely érettségi tantárgyból, heti 1-3 órában⁹

A zenei egyéni és csoportos órák, melyek eleve a differenciált képességfejlesztést szolgálják.

A felzárkóztatás

Kiemelt figyelmet fordítunk e terület fejlesztésére a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében.

⁸ Erre időnként szükség is van, mert hangszertudásuktól gyakran elmarad a különböző zeneiskolákban kapott elméleti felkészültség.

⁹ 12. osztályban az érettségi tantárgyakhoz kötelezően társul 1-1 ilyen tanóra
A fakultációs órák rendszerének kialakítása, a jelentkezés módja a törvény által előírt formában zajlik.
A fakultáció vállalása egész tanévre terjedő kötelezettséget jelent.

Célja:

- tanulói munka elmélyítése, pótlása
- a tovább haladás érdekében a képességproblémák kezelése
- szisztematikus ismétlés a készségek és képességek erősítése, a bevézés érdekében feladatok megoldási algoritmusának újbóli értelmezése és alkalmazása

49

Formái:

a 9-12. évfolyamon korrepetálás formájában, kis csoportokban, hetente, érettségi tárgyaként, osztályonként 1-1 órában¹⁰ igény szerint évente a tantárgyfelosztásban meghatározottan;

Differenciált feladatok és házi feladatok;

Tanulástechnikai szolgáltatás, lehetőségét a közismereti órarendbe építettük.¹¹ Speciális délutáni tanulószobai szolgáltatás, órarendi keretben.

Segítő életmódra nevelés, közösségi nevelés

A nemzetiségi, etnikai kisebbséghez tartozó tanulók segítése

Alapfeladat:

azon képesség fejlesztése diákjainkban, amely mások megismerésére és elfogadására, a harmonikus együttműködés és együttélés, segítő attitűd kialakítására irányul integrációs kereteken belül.

Célja:

mivel ezeknek a tanulóknak kis része hátrányos helyzetű, e hátrányok integrált keretek közötti kompenzációja

Eszközei:

alapvetően az együttnevelés

szükség esetén intézményesen, felzárkóztató csoportokban, ill. akár egyénileg is foglalkozunk velük. / A tanórán kívüli élet programjai mind ezt célozzák. /

Eddigi tapasztalataink szerint többségük sikeresen behozza lemaradását, és szívesen és tevékenyen kapcsolódik be az iskola életébe.

¹⁰ A korrepetálást az órát tartó tanár végzi. (matematika, angol, német, történelem és magyar tantárgyakból)
A korrepetálás kötelezettségként és nem tanulói választás alapján vehető igénybe.

¹¹ Célja: a tantárgyi segítségnyújtás, az esetleges lyukas órák közötti rövid szünetek hasznos eltöltésére való nevelés, a másnapi órákra való készülés segítése, egyéni tudásrendszer-kötési hibák feltárása;

5.9. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Zeneiskolai szakfeladat

Az esélyegyenlőség megteremtése minden gyermek számára intézményünknek is kiemelt feladata. Segítjük a tanulót tehetsége kibontakozásában, egyéni tenni akarásában támogatjuk.

A zeneiskolai nevelés során nélkülözhetetlen partnerünk a család. Feladatunk a gyermek családon keresztüli megismerése.

Megkülönböztetett figyelemmel munkálkodunk a szociálisan nehéz helyzetben lévő gyermekek tanulmányainak segítésében. Ehhez konkrét anyagi támogatást is nyújtunk szülői kérvény benyújtása után, (amit a növendék főtárgytanára aláírásával támogat), s erről az iskola igazgatója a tandíjrendeletben meghatározott szabályok és szempontok alapján dönt.

A tájékozódás módja

megfigyelés (of. részéről) majd meggyőződő négyszemközti beszélgetés tájékozódás növendékeinek szociális háttéréről;

A megoldás lehetőségei

külső támogatáshoz való hozzásegítés;
étkezési költségek támogatása;
hangszer biztosítása;
könyvtárból kölcsönzési lehetőségek;
tartós tankönyvek vásárlása a rászorulóknak
a határon túli magyarok számára pályázati lehetőségek keresése.

5.10. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Zeneiskolai szakfeladat

Az alapfokú művészetoktatásban résztvevő tanulók egyéni hangszeres, vokális és csoportos főtárgyi oktatás mellett kötelező és választható melléktárgyakat is tanulnak, csoportos órák keretében.

E kisebb-nagyobb közösségek, csoportok több éves együttes munkában fejlődnek baráti közösséggé (*elmélet-csoportokban, kamaraegyüttesekben, a vonós és fúvós zenekarokban*) közös szereplésekkor, hangversenyek, hangszeres versenyek alkalmával, külföldi vendég utak során.

A közös éneklésben, a közös hangszeres zenélésben fejlődik az egyén és a közösség kapcsolata, a gyermek alkalmazkodási képessége. Az egyéni érdek alárendelése a közösségnek, valamint a közösség részéről az egyéni munka elismerése – ez fejlődik leginkább a közös muzsikálás folyamán.

51

A csoporton belüli közösségi viszonyok fejlesztéséhez fontos az egymás iránti felelősség erősítése. (pl. a többszólamú éneklésben, a kamarazenei és a zenekari munkában).

Fejlődik a gyermekben az egymás iránti tolerancia is, az alkalmazkodóképesség.

A közös, hetenként ismétlődő **kamara ill. zenekari próbák** alatt barátságok, új ismeretségek is szövődnek, az egymáshoz és a zeneiskolához tartozás tudata még inkább erősödik.

A nyári táborok, vidékre vagy külföldre történő utazások (versenyekre, fesztiválokra, testvériskolai kapcsolatok helyszíneire) nagy jelentőséggel bírnak a közösségfejlesztés területén.

A zenei próbák, **fellépések** mellett a kirándulások, a játék, a strandolás, a közös étkezések, olyan élményanyaggal töltik meg a gyermekeket, melyre szinte egész évben emlékeznek, melyből hosszú ideig töltekezhetnek, valamint a művészeti tevékenységen túl a természettudományos gondolkodás gyakorlati tapasztalatrendszerét fejlesztik a velünk élő környezet megismerésének folyamatában.

Az emberi életben fontos a társas valóság, az ebben való élethez, eligazodáshoz elengedhetetlen a közösségben való nevelés, amely, mint tanulási színtér is megjelenik.

Mivel **szakgimnáziumunk tanulólétszáma** más gimnáziumokhoz képest **alacsony**, amely **törekvés tudatos**: hiszen éppen ezért jelenleg és a jövőben is **élvezhetjük a családiasság, az átláthatóság, az azonnali visszajelzés lehetőségének előnyeit**.

Programjaink, diákfórumaink mind a diákság közös, iskolaszintű együttműködésének eredményeként jönnek létre.

A közösségi nevelés területei:

A 9. osztályba lépve a tanulók számára új közösségek jönnek létre, ezért a legfontosabb az, hogy segítsük a beilleszkedést, s kialakítsuk azokat a normákat, szociális készségeket, amelyek ezt lehetővé teszik.

Odafigyelünk, hogy ne legyenek a közösségből kivaszított, magányos tanulók egy-egy osztályban, csoportban, tanszakon.

Megakadályozzuk a fizikális és verbális agresszió kialakulását.

A beilleszkedést segítjük a közösségalkotó, csoportfejlesztő feladatvégzésekkel, beszélgetésekkel.

A magasabb évfolyamokon a már kialakult közösségek erősítése célunk.

A közösségfejlesztés színterei:

Erre minden tanítási, csoportos órán lehetőség nyílik, de a közösségi nevelés – osztályfőnöki, hittan - és a zenekari órák kiemelt szerepűek.

A tanórán kívüli, szervezett iskolai foglalkozások: sportkörök, iskolai és osztálykirándulások, közösségi programok szintén alkalmat adnak erre.

Fontos szerepet töltenek be a közösségfejlesztésben az iskolai hagyományok: ünnepélyek, megemlékezések, táborok.

Iskolai közösségi Szolgálat (szabályzat található)

Rendszerelemek:

- **Katolikus iskolakénti alkalmaink** (lsd. részletesen 5.5. fejezet 26/27. o.)
- Évenként iskolai diákfórum;
- **gólyák rendezvénye, az iskolai-és az osztálykarácsony(ok), a szalagavató ünnepély, az iskolanap, a ballagás, a mesterkurzusok, találkozások neves művészekkel;**
- bekapcsolódás EKIF iskoláinak, illetve a kerületi iskolák rendezvényeibe;
- Fejlett a **sportélet;**
- évenkénti **iskolai és osztálykirándulások** (1-2 napos) *melyek a közösségfejlesztés mellett a teremtésvédelem, a természettudományos gondolkodás gyakorlati tapasztalatrendszerének fejlesztését is szolgálják a velünk élő környezet megismerésének folyamatában;*
- csoportosan szervezett **múzeum-, hangverseny-, és színház-látogatások;**
- Az oktató-nevelő munka sajátos területe a rendeletben is szabályozott tűz- és munkavédelem, valamint a polgári védelmi és elsősegélynyújtási oktatási elemek, amelyeket speciális gyakorlati programokon kívánunk közel hozni a tanulókhoz;
- **zenekari** munkaközösség fejlesztés **színtere** is; (pl. vonós- és fúvószenekarok, szimfonikus zenekar);

Speciális közösségfejlesztési terület mindkét szakfeladaton – a kamaramuzsikálás

Névadónkhoz hűen tudatosan ápoljuk az **együttes muzsikálást**, és kiemelt figyelmet fordítunk a **kamarazene-oktatásra**.

Az iskolánkban működik:

- 3 vonószenekar,
- 2 fúvószenekar és 1fúvós kamarazenekar,
- 1 szimfonikus zenekar,
- 1 gitárzenekar,
- 2 énekkar, énekes iskola

számtalan, különböző összeállítású kamaracsoport.

ZENEKAROK: FÚVÓS ÉS VONÓS ZENEKAROK¹²

Iskolai nagy-együtteseink – zenekaraink – összefogják fúvós és vonós növendékeinket, számos koncerten és versenyen játszanak, állnak dobogós helyeken

Az elmúlt öt évben **nőtt zenekaraink száma**: 2 fúvószenekar (zeneiskolai és szakgimnáziumi), 2 vonószenekar (zeneiskolai és szakgimnáziumi) mellett a legkisebb vonósok **Tücsök zenekara** is lelkesen muzsikál együtt, valamint a 2019/2020-as tanévben megkezdte munkáját a **szakgimnáziumi szimfonikus zenekar** is.

53

KAMARAEGYÜTTESEK

A kisebb kamaragyüttésekben, a legkülönbözőbb formációkban játszanak diákjaink. Mindkét szakfeladaton élénk kamarazenei élet folyik.

Külföldi koncertjeink, belföldi szerepléseink műsorszámait - a szólók és a zenekar mellett - ezek a kamaracsoportok adják.

Az együttesek, kamaracsoportok sikerének alapja főtárgytanáraink egyéni órán végzett nagyszerű, szakmailag kiváló megalapozó munkája.

ÉNEKKARAINK

A szakgimnáziumi szakfeladaton két énekkar működik, egy nagyobb létszámú vegyeskar és egy kisebb létszámú női kar: **Weiner Vegyeskar és Weiner Kamarakórus**. Karnagyuk lelkes irányításával több nemzetközi és hazai versenyen értek el dobogós helyezést.

Két éve a **zeneiskolai növendékek** közül is egyre többen **bekapcsolódnak** a kórusmunkába.

A 2022/2023-as tanévben alakult a **zeneiskolai kórusunk**, zeneiskolai kötelezően választható melléktárgyként egyre népszerűbb lesz.

¹² 1971 óta működik iskolánkban **zeneiskolai fúvószenekar**.

1994. óta különvált a **zeneiskolai** és a **szakgimnáziumi fúvószenekar**.

Az intézmény fennállása óta működik iskolánkban zeneiskolai **vonószenekar**. Minden évben szerepel iskolánk központi hangversenyein.

1996 óta külön működtetünk **zeneiskolai és szakgimnáziumi vonószenekart**.

2019. szeptemberében megalakult a **szakgimnáziumi szimfonikus zenekar**.

5.11. Környezeti nevelési és egészségnevelési- fejlesztési terv

5.11.1. Környezeti nevelés

Helyzetkép

A Weiner Leó Katolikus Zeneiskola AMI és Zeneművészeti Szakgimnázium Budapest XI. Neszmélyi út 30. számon, Örmezőn található. 54

Az iskola közvetlen környezete

Az iskola az Örmezei lakótelep központi részén található, 10 és 4 emeletes házak által övezve. A környezet meghatározza az iskola miliójét, lehetőségeit, a környezeti nevelés fontos színteréül szolgál.

A belső környezet:

Iskolánk központi épülete

Intézményünk szakgimnáziumi része egy fő épületből és hozzá csatlakozó tornateremből áll. Jól felszerelt ebédlővel rendelkezik (melegítő konyhával).

Tantermek száma:	21
Számítógépterem és könyvtár:	1
Tornaterem:	1
Ebédlő:	1
Melegítő konyha:	1

Az iskola helyi adottságai környezetvédelmi szempontból kitűnőek, az épületet egy udvar veszi körül, amelyben a meglévő környezeti értékek – mint pl. 20-25 éves fák és bokrok – megóvása, illetve ezeknek a pótlása kiemelt feladat. A megfelelő nagyságú tornaterem és a sportpálya, ami a diákok egészséges életmódra való nevelését szolgálja. Az iskola különös figyelmet fordít a virágosításra.

Környezetvédelmi elvárások és megvalósítandó célok az épülettel szemben

- A helyi adottságokat kihasználva minél egészségesebb, esztétikusabb környezetet nyújtunk az itt tanuló diákoknak és az itt dolgozó kollegáknak.
- Az épület energiagazdálkodási korszerűsítése lehetőség szerint folyamatosan kerüljön megvalósításra.
- A szelektív hulladékgyűjtés beindítása megtörtént, az épületen belül is valamint az udvaron egy papír-, szárazelem és egy műanyag-tároló konténer segítségével.
- A tantermek esztétikusabbá, hangulatosabbá tétele kiemelt feladat. Ne csak a szaktantermeknek legyen "gazdája". "Egy terem – egy hangulat" (pl.: plakátokkal, virágokkal stb.)

Személyi erőforrások

Az iskolában dolgozó **közismereti pedagógusok és zenetanárok példamutatása adja elsősorban a környezeti nevelés hitelességét.**

A **technikai dolgozók** napi munkájukat igyekeznek környezetbarát technikákkal megvalósítani.

A belső erőforrás fontos tényezője a 130 -160 fő szakgimnáziumi tanuló.

A zeneiskolában alapító okiratunk szerint 1500-1600 fő tanulhat zenét.

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
Iskolavezetőség	Támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Anyagi forrásokat teremt. Ösztönző rendszert dolgoz ki. Aktívan részt vesz az egyes programokban.	Hiteles személyiségek a pedagógusok és a diákság számára. Hasznosítható kapcsolatrendszer.
Tanárok	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezeti tartalmakat.	Valamennyi szakos belátja, hogy minden tanár feladata a környezeti nevelés.
Osztályfőnöki közösség	Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmak feldolgozásával.	Lehetőség van az aktualitások azonnali „kibeszélésére” osztályközösségi szinten (pl. törvényi intézkedések, egészséges táplálkozás, reklámok hatásai, életmód kérdései stb.)
Diákönkormányzatot segítő tanár	Tagjai a környezeti nevelési munkacsoportnak. Lehetősége van a környezeti nevelés egészségnevelési területeinek erősítésére.	Napi kapcsolat a diákokkal, az egyedi problémák azonnali kezelése.
Iskolaorvos, iskolapszichológus védőnő	Előadások tartása az egészséges életmódról, a környezeti ártalmakról. Segíti a tanárok munkáját.	Szakmai kompetencia, személyes ráhatás.
Adminisztratív dolgozók	Támogatják a tanári munkát az egyes programok háttérének biztosításával (pl. hivatalos levelek, pénzügyi adminisztráció, pályázati elszámolások)	Részt vállalnak a szelektív hulladékgyűjtésben, takarékoságban.
Technikai dolgozók	A programok tárgyi feltételeinek biztosítása, vizesblokkok, világítási hálózat karbantartása, hőszigetelés, stb.	Zöldítési program, szelektív hulladékgyűjtés.
Diákok	A tervezett éves programban sokoldalúan vesznek részt (hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, kezdeményezések.	Valamennyi diák érintett, nagy a jelentősége a helyi értékek felkutatásának. Partnerség a felnőtt résztvevőkkel. A fő hangsúly a szemléletformáláson van.
Szülők	Előadások tartása, szemléltetőeszközök gazdagítása, anyagi támogatás, külső erőforrások felkutatása.	Tevékeny részvétel a programokban, az ő szemléletük is formálódik, a környezeti nevelés túlmutat az iskola falain.

Hosszú távú célok és feladatok

Teremtésvédelem

„Márai Sándor: Ajándék (részlet)

56

És mégis, ma is, így is,
örökké mennyit ad az élet!

...

Ajándék ez,
csodálatos ajándék.
A földig hajolok,
úgy köszönöm meg.”

A **teremtésvédelem** fogalmát **2015-ben Ferenc pápa első saját enciklikája** után ismerte meg a világ, amely a **Laudato si'** címet viseli, magyar nyelven az **„Áldott légy”** néven jelent meg.

Központi gondolata a „közös otthon”, a teremtett világ iránt érzett felelősség hangsúlyozása.

E mű **túlmutat** egy egyszerű **ÖKO programon**, a **fókuszpontjában az ember felelőssége áll Isten csodálatos művének méltó megbecsülésével.**

A **teremtésvédelem** egy **folyamat**, aminek

- az **első** állomása a **felismerés: Isten gondoskodó szeretetének felismerése, hogy a teremtésben megalkotta a minket körülvevő csodálatos világot.**
- **második** lépés a **hála**, a megajándékozottság tudatosítása magunkban. A minket **körülvevő világ** azért teremtett, hogy **szép és jó** legyen, **hirdesse Isten végtelen méltóságát, tökéletességét.**
- **harmadik** lépés annak felismerése, hogy az **embernek**, mint a teremtés különleges kiválasztottjának milyen **felelőssége és feladata van a teremtett világ megőrzésében. Nekünk** nem jobbá **kell** tenni a világot, nem kell megváltoztatni azt, hanem **megőrizni az Isten által teremtett egyensúly tökéletességét.**

Ennek a feladatnak azonban sok vetülete van:

- Fel kell ismernünk a **Föld kizsigerelését**, a **megújuló energiák használata** felé kell fordulnunk a fosszilis energiahordozók helyett. A **tiszta vízhez való jog** biztosítását minden embernek, a **fajok védelmét.**
- Ide tartozik a **szegények hangjának meghallása**, a kiszolgáltatott helyzetben, mélyszegénységben élő emberek **megsegítése.** Az **emberi élet védelme** a fogantatás pillanatától a halálig tartó teljes időtartamban, **Isten ajándékaként való megélése** annak.

- A **gazdaság környezetre káros folyamatainak csökkentése**, a fenntartható fejlődés, az **etikus fogyasztás** bevezetése
- **Egyszerű életmód** elfogadása, annak becsületének kialakítása. Közösségi közlekedés használata, józanság az energia és az erőforrások felhasználásában.
- Az **ökológiai nevelés fontosságának** felismerése, a jövő generációinak megfelelő szintű **oktatás** biztosítása, azon belül a **fenntarthatóság gondolatának** alapvetésként való **elfogadtatása**.
- **Ökológiai lelkeség kialakítása**, amely **keresztény hitünk szerint a központja, origója** kell, hogy legyen az egész teremtésvédelmi folyamatnak. **Isten felismerése a teremtett világban**, a **megajándékozottság tudatosítása**, és az **ezért érzett hála** hangjának megszólaltatása a lelkünkben. Az **ima fontosságának** hangsúlyozása, amely a **párbeszéd Isten és ember között**.
- A **közösségi részvétel** és a részvételi **cselekvés** hangsúlyozása a **teremtés gondozása érdekében** helyi, regionális, nemzeti és nemzetközi szinten.

A teremtésvédelem

- diákjaink az iskola mindennapi tevékenységein keresztül sajátíthatják el azt az életszemléletet, amely tisztelettel és felelősséggel viseltetik Isten teremtett világa iránt.
- a teremtésvédelem integrálása nemcsak a hagyományos tantárgyakra van hatással, hanem a művészi tevékenységek révén a diákok érzékenységére, kreativitására és felelősségtudatára is hatással bír.

Pedagógiai alapelvek és célok

Tanulóink a teremtésvédelemhez a hagyományos ÖKO iskolai környezetvédelmi tevékenységeken túl a zenén keresztül kapcsolódnak, megtapasztalva a teremtett világ szépségét és harmóniáját

Célok:

- Tudatosan nevelünk a teremtett világ védelmére:
 - A diákok a zene révén fejezik ki a természet iránti tiszteletet és felelősséget, alkotás közben megélik a természet szépségét, harmóniáját és törékenységét.

Művészeti oktatás és teremtésvédelem összekapcsolása:

A humán-művészeti és a zenei tárgyak oktatásában közvetlenül megnyilvánul a teremtésvédelem, amely lehetőséget ad a természet szépségeinek és harmóniájának bemutatására, illetve az ember és a természet közötti kapcsolat megértésére.

Megvalósítási módok:

- Természeti témák a művészeti alkotásokban és a zenében: A humán tárgyak és a zenetörténeti oktatás során külön figyelmet szentelünk a természetet ábrázoló műveknek

- Az órákon elemezzük, hogyan ragadja meg a művészet, a zene a természet szépségét, és hogyan reflektál a természet védelmének fontosságára.
- Versek, novellák és zene komponálása a természet tiszteletére: A diákokat bátorítjuk arra, hogy saját műveikben fogalmazzák meg a természet iránti szeretetüket és felelősségüket. –
- Improvizáció és természet hangjai: Az improvizációs gyakorlatok során a természet hangjait és ritmusait felhasználva (pl. eső, szél, madárhangok) fejlesztjük zenészi érzékenységüket és tudatosíthatják a természet harmóniáját.

58

Természettudományok:

Bár a zeneművészeti szakgimnázium elsősorban művészeti nevelésre összpontosít, a kötelező természettudományos tárgyakban (komplex természettudomány, biológia) hangsúlyt fektetünk a környezeti problémákra és azok lehetséges megoldásait keressük. Megvalósítási módok:

- Interdiszciplináris programok: Egy közös projekt keretében a diákok egyszerre foglalkozhatnak természettudományi és zenei témákkal.

Iskolai környezet és fenntarthatóság

Az iskola mindennapi működésében is hangsúlyt kap a fenntarthatóság. Az épület energiahatékonyságának növelése, az újrahasznosítás elterjesztése, a zöldterületek az állatok etetése gondozása mind összhangban áll a teremtésvédelem szellemével.

Megvalósítási módok:

- ÖKO-iskolai kezdeményezések: Az iskolai közösség közösen dolgozik olyan környezettudatos programokon, mint a hulladékcsökkentés, szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság, vízmegtakarítás, és fenntartható közlekedés. Az iskola udvarán zöldterület kialakítása, ahol a diákok közvetlen kapcsolatba kerülhetnek a természetes környezettel.

Diákok bevonása és tudatformálás

Az iskolai közösség aktív részvételével mozdítjuk elő a teremtésvédelem iránti elköteleződést.

Megvalósítási módok:

- Létrehoztuk az ÖKO-DÖK-öt, amelyek célja a környezeti tudatosság terjesztése zöldprogramok szervezése, például szemétszedés, faültetés vagy iskolai környezetvédelmi akciók.

Lelki és közösségi élet:

A katolikus iskola szellemiségével összhangban a lelki programok során értelmezhető igazán a teremtésvédelem fontossága. Az iskolai miséken és egyéb lelki alkalmakon imádságban és elmélkedésben is helyet kap a teremtett világért való felelősségvállalás.

Megvalósítási módok:

- Teremtésvédelmi és ÖKO nap a teremtésvédelem témája köré épül, zenei előadásokkal, spirituális alkalmakkal, és környezettudatos programokkal.

Ökoiskolai alapelv:

A Teremtett Világnak, az egyetemes természetnek, mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak maga alkotta környezetével és kultúrájával együtt.

Célok a 14-20 éves korosztály esetében:

- fenntarthatóságra való nevelés (élethosszig tartó), az ökológiai szemléletmód segítségével globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása. A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.
- rendszerszemléletre való nevelés,
- holisztikus (a világ oszthatatlan egész) és globális szemléletmód kialakítása, a szerves kultúra fontossága
- tolerancia és segítő életmód, az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése, kialakítása
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések, problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség fejlesztése
- globális összefüggések megértése
- A szakgimnázium és a szakképzés területén a tantárgyi struktúrába (hagyományos ill. nem hagyományos keretek között) minél szélesebb körben épülnek be a környezeti nevelés alapelvei.
- Új – a környezeti neveléshez is kapcsolódó – tanulási és tanítási stratégiák kidolgozása, melyek révén a nehezen kezelhető, magatartászavaros diákok számára is segítséget tudunk nyújtani.

- A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megővésének céljaival összhangban.
- A tanórán kívüli tevékenységek előtérbe helyezése, melyek fontosak a közösségformálás, az értékrend, a hagyományok tisztelete, az azonosságtudat kialakítása szempontjából a család, az iskola, a település és a nemzet színterén.
- A környezettudatos szemlélet, magatartás és életvitel kialakítása

60

Konkrét feladatok:

Tanulásszervezési és tartalmi keretek: a tantárgyak környezeti nevelési lehetőségei

Hittan

- **ismerjék meg és dolgozzák fel Ferenc Pápa ide vonatkozó enciklikáját**, (Laudato si', alcíme: a közös otthon gondozása, a keresztények és más vallásúak, a hívők és laikusok együttműködésére szólít fel a teremtett világ védelmében.)

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék meg az **anyanyelv gazdagságát**, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását;
- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat! (**meséket, mondákat, népdalokat és verseket**;
- erősödjön **morális, esztétikai** érzékenységük;
- tudatosan készüljenek az **anyanyelv védelmére**, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére;

A tanulóknak

- növeljük a **környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést** a környezet- és természetvédelemi témájú könyvek feldolgozásával
- fejlesszük az **egyéni és a közösségi kompetenciákat** a drámajátékok segítségével

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására
- ismerjék meg a történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete;

- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében

61

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a **természet szeretetére** a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével
- legyenek érzékenyek a **hazai környezeti problémákra** és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit;
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit;
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni;

A tanulóknak

- alakuljon ki és fejlődjön a **nemzetközi felelősség** a környezettel szemben

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására

A tanulóknak

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket

Komplex természettudomány:

Fizika-kémia

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára
- ismerjék meg az élő szervezetre káros hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit
- ismerjék fel a fizikai-kémiai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit
- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket
- értsék meg, hogy a társadalom-földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék, szeressék és őrizték a természeti és az épített környezet szépségeit

A tanulóknak

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat

63

A tanulóknak

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség
- ösztönözze a helyes viselkedésmódok és a környezet-egészségvédő szokásrendek kialakítására
- segítse az önmagukkal szembeni felelősségérzet kialakításában;
- segítse az őket veszélyeztető környezeti, társadalmi tényezők és azok elhárítási módjainak felismerésében

Zenei szakmai tárgyak

A tanulók

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapi életben egyaránt akusztikus élményt jelentenek
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni
- ismerjék a szakmához kapcsolódó higiéniai követelményeket és tudják ezeket a gyakorlatban alkalmazni, tudják a szakmai ártalmak hatását az emberi szervezetre, legyenek képesek az egészségkárosodás megelőzésére

Művészetek

A tanulók

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre

64

Osztályfőnöki – közösségi nevelés - óra

A tanulók

- ismerjék meg a technika okozta környezeti károsodásokat és azok megelőzésének módjait
- értsék meg a fenntartható fejlődés összefüggéseit és követelményeit
- ismerjék meg a problémák rendszerét és a lényegét átlátó környezetgazdálkodást
- ismerjék meg az egészséges táplálkozás alapelemeit
- sajátítsák el a gyógynövények alapvető ismeretét és felhasználási módjait
- ismerjék meg a környezetbarát technikákat és technológiákat
- ismerjék meg a felhasznált természetes anyagok, az épített környezet jellemzőit
- sajátítsák el az egészséges táplálkozás, szelektív hulladékgyűjtés alapvető ismerveit
- sajátítsák el a környezetért felelős állampolgári magatartást az Alaptörvény környezet védelméről szóló cikkeinek értelmezése során

A tanulóknak

- alakuljon ki az egészséges életmód iránti igény
- a civilizáció társadalmi és környezeti vonatkozásainak feltárása révén erősödjön a felelős, környezettudatos beállítottság
- alakuljon ki a fenntarthatóság-szemléletű kritikus fogyasztói magatartás!

Digitális kultúra (informatika - számítástechnika és könyvtárhasználat)

A tanulók

- legyenek képesek az interneten, illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszerzhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjék meg az informatikában (pl. az internet-használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre
- ismerjék meg a távközlési-informatikai berendezések környezetkárosító hatásait
- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket informatikai módszerekkel demonstrálják (számítástechnika alkalmazása, könyvtárhasználat, irodalmi hivatkozások)

Testnevelés-gyógytestnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket
- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól a különböző szervrendszerek működését tekintve
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek

A tanulóknak

- tudatosítsa az egészség és a környezet komplexitását
- alakuljon ki az igény a higiénés normák betartására
- segítse az egészséges napi-heti-évszakos életritmus kialakulását

A nem hagyományos környezeti nevelési formák a tanórán kívüli foglalkozások

(nyári) zenei táborok

Tanulmányi kirándulások (iskola- osztálykirándulás)

Weiner napok diákszervezéssel

Múzeumlátogatások (mesterségek, ősi kultúra)

66

Kommunikáció

Iskolán belüli

A diákokat zöld faluiújságon, illetve személyes kapcsolattartáson keresztül tájékoztatjuk az aktualitásokról.

Iskolán kívüli

Az iskolában történő kiemelkedőbb eseményekről a KULTI – Újbuda kerületi kulturális lapján keresztül tájékoztatjuk a kerület lakosságát.

Ellenőrzés, az eredményesség vizsgálatára alkalmazható módszerek:

5.11.2. Teljes körű Egészségfejlesztési terv

5.11.2.1. Az egészségfejlesztési tervvel kapcsolatos fogalmak, területek, célok feladatok

Fogalmak:

Egészség:

A WHO megfogalmazása szerint az egészség nem a betegség hiánya, hanem pozitív fogalom: testi lelki társadalmi jól-létet jelent, azaz az egyén társadalmilag integrálódik - családhoz, iskolához és más közösségekhez alkalmazkodik - miközben megőrzi önállóságát, és összhangot teremt fizikai, lelki és társadalmi lehetőségei között.

Egészségfejlesztés:

A WHO meghatározása szerint az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák.

A társadalom különböző szereplőinek együttműködésére épít, ugyanakkor az egyén autonómiája is érvényesül a döntésekben.¹³

¹³ Az egészségfejlesztés magába foglalja

- a korszerű egészségnevelésnek
- az elsődleges prevenciónak
- a mentálhigiénének
- az egészségfejlesztő szervezetfejlesztésnek
- az önszegítésnek feladatait és módszereit.

Az iskola az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere, hisz ebben az időszakban lehet érdemi hatást gyakorolni a személyiségfejlődésre, és ez az a hely, ahol diákok napjaik legnagyobb részét töltik.

Egészségnevelés:

Az egészségfejlesztés egyik megvalósulási formája az egészségnevelés.

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan változatos kommunikációs formákat használó tanulási lehetőségek összessége, mely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészséget bővíti, az egyén és környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében.

A meghatározás hangsúlyozza a változatos kommunikációt. Tudjuk, hogy a hagyományos előadás, bár nélkülözhetetlen, önmagában nem elegendő, túlságosan egyoldalú. (Ezzel összefüggésben létezik még egy úgynevezett rejtett tanterv, amely az iskolai mindennapok hozadéka.)

67

Egészségnevelési programunk célja

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit:

- az életkorral járó biológiai-pszichohygiénes tennivalókat;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének módjait;
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;
- az egészségtudatos létehez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram
- fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
- az egészségre káros szokások biológiai – élettani – pszichés összetevőit (alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás);
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében;
- a társas kapcsolatok egészségi-etikai kérdéseit.
- Ezen tudás birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

Nevelési terek a cél elérése érdekében:

Szomatikus nevelés:

- higiénés nevelés (személyi nevelés, környezethigiénére nevelés)
- profilaxisra (betegség megelőzésére) nevelés
- kondicionálás (testedzés, sport)
- baleset megelőzésre nevelés

68

Pszichohigiénés nevelés

- önismeretre, önfejlesztésre nevelés
- fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre nevelés
- környezeti hatások feldolgozására nevelés
- emberi kapcsolatok harmóniájára nevelés
- abúzusok, devianciák (káros szokás, szenvedély) megelőzésére nevelés
- érzelmi nevelés

Szociálhigiénés nevelés

- kedvező társas milió működtetése
- kommunikációs nevelés
- családi életre nevelés
- az iskola, mint munkahely pszichoklimájának alakítása
- szerepfeszültségek felismerése, feloldása
- a stressz- és feszültségoldás metódusai
- társadalmi izolációk megelőzése, közéletiségre nevelés
- egészségpropaganda

Alapvető célunk összegezve:

Megismertetni a tanulókkal azokat az akadályokat, amelyek egészség- és környezetkárosítóak (káros szenvedélyek, rossz szokások).

Ehhez a megfelelő információk átadása mellett, a személyiségre is hatni kell (személyiségfejlesztés), el kell érni, hogy a diákok autonóm személyiséggé váljanak, akiknek viselkedését interiorizált pozitív értékrendjük határozza meg, önmaguk ítélik meg cselekedeteiket (belső kontroll) és olyannak fogadják el magukat, amilyenek valójában, nem manipulálhatóak, tudnak nemet mondani.

Módszereink

Az egyoldalú előadás hatékonysága korlátozott, azok a modellek, amelyek az érzelmi nevelést tekintik megfelelő eszköznek sokkal hatékonyabbak.

Lényegük abban a felismerésben rejlik, *hogy az egészségkárosító magatartásformák hátterében a személy konfliktuskezelési eszköztárainak gyengeségei húzódnak meg, úgy is mondhatnánk, hogy a társas-érzelmi készségek és társas-kommunikációs készségek fejlesztése az egészségfejlesztés sarokpillére.*

Az érzelmi nevelés *a készségfejlesztő és önismereti kiscsoportos-foglalkozások keretén belül valósul meg, melynek eredményeképpen a megfelelő önismerettel rendelkező diákok egészségesebben fognak élni, könnyebben nemet tudnak mondani a káros szenvedélyre, igent az egészségre, és nem hódolnak be a divatos de veszélyes külsőséges megnyilvánulási formáknak.*

A **prevenációs** tevékenység az egészségfejlesztés igen fontos része, mely szorosan összekapcsolódik a szűréssel. Iskolánkban történő az egészségügyi szűrés: asztma, vicium (szív), obesitas (kövérség), mozgásszervi és diabetes.

A veszélyeztetett tanulók az orvosnő és védőnő fokozott ellenőrzése alatt állnak (gyógyszer, életmód).

Végzünk továbbá a fizikai állapot felmérést is testnevelés órákon.

Elvégezzük iskolánk speciális terhelése miatt a fáradtság és motiváció felmérését is.

Célok és feladatok részletesebben

Területek:

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területek beépülnek az iskola pedagógiai rendszerébe, ezek az alábbiak:

- **egészséges táplálkozás, és a helytelen táplálkozással összefüggő betegségek megelőzése** (ha pedig kialakult, leküzdése)¹⁴

Feladatok:

Tanórán belüli csatlakozási pontok: testnevelés, egészségtan, komplex természettudomány, osztályfőnöki, irodalom, idegen nyelv (megfelelő olvasmányok kiválasztása)

Tanórán kívüli foglalkozások: előadás, beszélgetés, saját receptek, tapasztalatok, film, egészségnap.

- **szenvedélybetegségek: dohányzás, alkohol, drog**
dohányzás

Megfelelő ismeretek elsajátítása mellett (káros anyagok, dohányzással összefüggő betegségek, esztétikai és társadalmi károk, terhesség alatti dohányzás, passzív dohányzás stb.) megfelelő magatartás kialakítása lényeges.

¹⁴ pl.: *elhízás* oka nemcsak a helytelen táplálkozás, hanem genetikai tényezők is szerepet játszanak
anorexia testképzavarral is összefügg
bulémia hasonlóan pszichés okokra vezethető vissza
hypertónia megfelelő életmóddal étrenddel korrigálható

Feladatok:

Tanórán belüli csatlakozási pontok: történelem-állampolgári ismeretek:

Magyarország Alaptörvénye kimondja, hogy jogunk van a testi-lelki egészséghez.

Polgári Törvénykönyv: "A személyiséghez fűződő jogok" című fejezetből a testi épség, egészség megsértése.

További kapcsolódási pontok tanórán belül: komplex természettudomány, osztályfőnöki, történelem, irodalom, testnevelés, egészségtan

Tanórán kívül: előadás, videó, "hogyan mondjuk nemet" szituációs gyakorlat, megemlékezés a "ne gyűjts rá" világnapról, dohányzás-ellenes plakát.

alkohol:

Össztársadalmi probléma

Tanórán belüli kapcsolódási pontok: a már említettek

Tanórán kívül: konfliktus kezelési- és stressz-megküzdési gyakorlatok

Kapcsolat más területekkel: fizikai mozgás, szabadidő, kirándulás

drog

A diákok előadásokat hallgathatnak a drogok veszélyeiről és jogi hátteréről, csoportfoglalkozásokon vehetnek részt, találkozhatnak szenvedélybetegségből kigyógyult kortárssegítővel

Osztályfőnöki órákon igény esetén szakember által vezetett személyiségfejlesztő foglalkozásokat tartunk.

Kapcsolatban állunk Újbuda prevenciós intézményeivel, munkatársaival is.

• egészségmegőrző életmód elsősegélynyújtás, helyes gyógyszerhasználat

Tanórákon belüli kapcsolódási pontok: testnevelés, egészségtan, komplex természettudomány, irodalom, történelem, idegen nyelv

Tanórán kívül: előadás, egészségnap, ad hoc beszélgetés túl gyakori gyógyszeresedés esetén (gyógyszerabúzus elkerülése).

• egészséges testtartás és mozgás fontossága:

a testnevelés-gyógytestnevelés órák mellett testedzés, labdajátékok, kirándulás, zenei munkaképesség gondozása
Az időszakonkénti ülésrend változtatása nem terheli annyira a gerincet és a szemet.

• a családtervezés alapjai: biztonságos szex, AIDS prevenció

Önismereti és személyiségfejlesztő kiscsoportokban, ahol a társas készségek is fejlődnek, melyek segítenek a tanulóknak a szimmetrikus kapcsolatok kezelésében, valamint az önálló választások, felelősségének és következményeinek vállalásában.

Ezen kívül megfelelő ismereteket kaphatnak tanulóink az AIDS megelőzéséről és a betegség veszélyeiről

Tanórán belül: komplex természettudomány, egészségtan, hittan, osztályfőnök órák

Tanórán kívül: az említett szociális kompetenciák kialakítását célzó foglalkozások mellett AIDS-ről szóló előadások és videó

- **értékek ismerete**

irodalom, osztályfőnöki óra, színházlátogatás, közös hobbik

- **tanulás és a tanulás technikái**

tanulástechnikai műhely (mentálhigiénés óra, tanulószoba) az „üres” időkbén egyéni és csoportos kapcsolatfelvétel a Nevelési Tanácsadóval, dyslexiások segítése

71

- **hátrányos helyzetűek, beteg embertársaink egymás iránti együttérzés, elfogadás, segítségnyújtás, empátia, türelem, megértés erősítése**

irodalom, osztályfőnöki órák, beszélgetések

- **szűkebb és tágabb környezetünk**

tanulási környezet kialakítása, egészséges környezet,
ergonómikus bútorok szükségessége,
szabályozható radiátorok,
környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés),
szelektív hulladékgyűjtés, használt elemek gyűjtődoboz,
Tantárgyi kapcsolódások: komplex természettudomány, irodalom, történelem, idegen nyelv,
Továbbá: falújság, plakátok, témával kapcsolatos cikkek írások, osztálytermek pontozása
személyes biztonság (közlekedés)

Célok	Feladatok	Kritériumok
A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> - A három kondicionális alapképesség (erő, gyorsaság, állóképesség), a koordinációs képességek (egyensúly, térérzékelés, reakciógyorsaság, ritmusérzék, hajlékonyság) fejlesztése. - A sportjáték komplex szerepének kihasználása. - Mindennapos testmozgás gyakorlati alkalmazása - komplex intézményi mozgásprogram tanévre aktualizált feladattervnek kialakítása és megvalósítása. 	<p>A kondicionális és koordinációs alapképességek az életkornak megfelelő szinten legyenek (fittmérés).</p> <p>Az aktív, mozgásos tevékenységek az iskolai élet minden területét fogják át.</p>
<p>Az egészséges „fair-play” uralta versenyszellem kialakítása</p> <p>Az egészséghez és az egészséges környezethez való igény kialakítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A céllal szorosan összefüggő felnőtt életben nélkülözhetetlen pozitív tulajdonságok (küzdési tudás, alázatosság, hazaszeretet, kitartás, büszkeség, önismeret, önuralom) fejlesztése. - A közösségbeli „én-szerep” felismerése. <p>Megtanítani, bizonyítani, hogy alapvető értékünk az egészség.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kialakítani, hogy az egészség egy soktényezős fogalom. - Az egészség megvédésére, megőrzésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismeretek átadása. - Annak tudatosítása a tanulóknál, hogy az élethossziglani öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének. <p>Tudatmódosító szerekkel kapcsolatos prevenció.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az egészségmegővő alternatívák terjesztése, gyógynövények, természetgyógyászat. - A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulóknál az egészségtudatos, az egészségmegőrzést preferáló magatartás fontos része. - A helyes napirend kialakítása. - A környezetszennyezés, mint egészségkárosító tevékenységforma vázolása. 	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> -vegyenek részt aktívan a különböző iskolai, kerületi sport-, illetve tanulmányi versenyeken, <p>-alakítsanak ki közös érdeklődésen alapuló, tartalmas baráti kapcsolatokat.</p> <p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ismerjék az egészséges táplálkozás aktuális alapelveit; -legyenek igényesek a személyes higiéniát illetően; -ismerjék és alkalmazzák az egészség megővésének lehetőségeit és alternatíváit; -legyen tudatos stratégiájuk egészségük megőrzésére.

Célok	Feladatok	Kritériumok
	- Az egészséges életmód-tréningek beépítése az iskolai programokba (sport- és egészségórák). - A természetben végzett tevékenységek megszervezése és megtartása (osztálykirándulások)	
Önismeret, önuralom, a társadalmi normák szerinti viselkedés és pozitív gondolkodás kialakítása	- Értékkorientáció, személyes példamutatás, azaz a tanári magatartás legyen modell értékű. - Tolerancia és empátia fejlesztése - A kapcsolatok, problémák konfliktusmentes megoldására való igény kialakítása, fejlesztése. - A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében.	A tanulók: iskolai életükben nyilvánuljon meg a felnőttek és társak tisztelete; ismerjék fel a jó és rossz tulajdonságokat; legyenek fogékonyak a tanárok által nyújtott modellekre; tudjanak könnyen és vidáman alkalmazkodni a változó élethelyzetekhez.
A biztonságos életvezetés elsajátítása	- A fejlett technikai eszközök szakszerű és biztonságos használatának bemutatása, megtanítása. - Rávilágítás a lehetséges veszély forrásokra. - Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciók folyamatok és tevékenységek kialakítása. - A KRESZ, munkavédelem, elsősegélynyújtás elsajátítása, ilyen jellegű és témájú tanórák szervezése.	A tanulók: ismerjék a KRESZ, az elsősegélynyújtás és munkavédelem reájuk vonatkozó szabályait és alapelveit.

Az egészségnevelés várható eredményei:

- A család szerepének tudatosítása
- A helyes viselkedés szabályainak elsajátítása, a felnőttek és a társak tisztelete.
- A jó és a rossz tulajdonságok felismerése, önismeret és az önuralom kialakítása
- A közösségben az „én-szerep” felismerése, a tolerancia, empátia és pozitív gondolkodás kialakítása.
- A jó emberi és baráti kapcsolatok kialakítására és a problémák konfliktusmentes megoldására való igény megteremtése
- Az egészségmegőrzés alapvető feltételeinek ismerete a helyes napirend kialakítása
- Az egészséges táplálkozás aktuális elveinek ismerete.
- A biztonságos közlekedés és elsősegélynyújtás alapelveinek elsajátítása.
- A káros szenvedélyek negatív hatásainak felismerése.
- A testi higiénia iránti igény kialakítása.
- A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása.
- Az egészséges életkörünyezetre való igény: tudni azt, mit tehet az ember szűkebb és tágabb környezetéért.
- A környezet egészségre káros hatásainak ismerete.
- Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben rejlő személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.

További céljaink:

- Intézményen belül az iskolavezetés, az iskolaorvos, védőnő, ifjúságvédelmi felelős, szaktanárok és osztályfőnökök együttműködését fokozni.
- Továbbra is kapcsolatot tartani külső partnerekkel:
- EKIF tanácsadójával,
- Nevelési tanácsadó (dyslexiás tanulók),
- Továbbra is részt venni esetmegbeszélő csoportok munkájában,
- Kapcsolatainkat bővíteni...

74

5.11.2.2. Komplex intézményi mozgásprogram

Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségórák, részvétel a különféle helyi szervezésű sportprogramokon).

A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.

A mindennapokban képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (sportkör, tömegsport, stb.).

Az éves munkatervben az évszakok sajátosságainak megfelelően (pl. tél – hógolyózás, korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelkezve, mely az iskolai szabadidős tevékenységek kiemelt iránya.

Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében a kerületi sporttevékenységgel foglalkozó szervezettel, esetleg az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.

A tanulmányi kirándulások és a tábori programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.

Az osztályfőnöki órákon tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.

A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

5.11.2.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Célja:

- hogy tanulóink ismerjék meg a veszélyforrásokat, melyek baleseteket, sérüléseket okozhatnak, vagyis tudatosítsuk azt, hogy az emberi életet és az egészségi állapotot veszélyeztető helyzetben a balesetek megelőzését minden eszközzel elő kell segíteni
- hogy megtanulják mindenkinek kötelessége megadni a bajbajutott embertársának a tőle elvárható módon az elsődleges segítséget
- hogy megismerjék a sérülések élettani hátterét és a várható következményeket
- hogy mozgósítsák a korábbi tudásukat és korrigálják a tudáshézagokat és félreértéseket;
- hogy elsajátíttassuk és gyakoroltassuk az elsősegélynyújtás alapjait
- hogy tanulóink jártasságot szerezzenek abban, hogy baleset esetén gyorsan és higgadtan, szakszerű alapellátásban részesíthessenek sérülteket a mentők érkezéséig

A fejlesztés területei:

Probléma felismerés képessége
Gyors, szakszerű pánikmentes cselekvés képessége
Emberek iránti érzékenység képessége
Együttérzés képessége a segítségre szorulókkal
A tenni, segíteni akarás képessége

Az elsajátítás módja:

Az elsajátítás a testnevelés, osztályfőnöki és a biológia órákon történik
Az elmélet és gyakorlat együttes oktatásával
A gyakorlat előnyben részesítésével
Csoportos gyakorlattal
Situációs módszerek és imitáció segítségével

A fejlesztést végzők köre:

testnevelő tanár
természettudomány/biológia tanár
iskolaorvos és védőnő
osztályfőnökök

Az eszközrendszer:

Elméleti előadások, frontális ismeretátadás
Szemléltető, oktatófilmek
Tárgyi elsősegélynyújtó eszközök konkrét használata

5.12. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok, Hátránykompenzáció, a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

76

5.12.1. Zeneiskola

Növendékeink a legkülönbözőbb iskolákból (általános-, középiskolákból) érkeznek hozzánk, ahol alkalmaznak ifjúságvédelmi felelőst. Az alapfokú művészetoktatási intézmények számára ez nem lehetséges, ennek ellenére ifjúságvédelmi feladatokat az alábbiak szerint látunk el:

- probléma, konfliktus esetén először a hangszeres főtárgytanárral ill. nevelőtestületben keressük a megoldás lehetőségét;
- bevonjuk a szülőket a probléma feltárásába, a kiút keresésére;
- kapcsolatot építünk ki a gyermek közismereti iskolájával (osztályfőnökkel, ifjúságvédelmi felelőssel, vezetéssel).

Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység a zeneiskolában

A zeneiskolai hangszeres képzés – egyéni képzési lehetőségénél fogva – alkalmas mindennemű tehetség felkarolására, fejlesztésére.

Ebben a képzési formában igen sok a pozitív értelemben kiemelt figyelmet igénylő növendék.

Számukra **különösen odafigyelünk a tanárválasztásra:**

- szakmailag kiváló kolléga legyen,¹⁵
- megfelelő pedagógiai-, pszichológiai ismeretekkel rendelkezzen,
- fontos a növendék minél több alkalommal való sikerélményhez juttatása (koncertek, közös-órák, bemutatók, egyéb fellépések, versenyek, stb.)
- motiváló eszközként használandó: a dicséret, biztatás,
- megfelelően vezesse növendékét.

¹⁵ fiatal/kezdő tanár mellé tapasztalt mentor állítása;

5.12.2. Szakgimnázium

Ennek a területnek az ellátása az ifjúságvédelmis kollegára, a képzett iskolapszichológus ill. fejlesztőpedagógus kollegáinkra, az osztályfőnökökre, a védőnőre, illetve az iskolaorvosra hárul, akiknek tevékenységét az igazgató mellett a közismereti igazgatóhelyettes koordinálja.

Kiemelt szerepet tulajdonítunk a helyi hitoktató igény szerinti segítő tevékenységének. Fokozott figyelemmel kísérjük a korábbról is veszélyeztetettként ismert gyermekeket. Különös figyelmet fordítunk a kollégista növendékekre, hiszen ők a családtól távol saját felelősségvállalási szintjük alapján hozzák döntéseiket.

A **gyermek- és ifjúságvédelmi** feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik.

A **gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata**, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját.

Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

- a **tanulók és a szülők tájékoztatása** azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez **problémáik megoldása érdekében fordulhatnak**,
- a veszélyeztető okok megléte esetén **értesíti a gyermekjóléti szolgálatot**,
- **segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét**,
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén **gyermekvédelmi támogatás forrásait kutatja fel**
- **tájékoztatást** nyújt a tanulók részére szervezett **szabadidős programokról**.

Az iskola gyermek és ifjúságvédelmi védelmi tevékenysége három területre terjed ki:

a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat.

Alapvető feladataink a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval, gyermekjóléti szolgálattal, családsegítő szolgálattal,
- a fenntartóval ill. a polgármesteri hivatallal,
- gyermekorvossal,
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő egyházakkal, társadalmi szervezetekkel, alapítványokkal.

78

Az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- pályaaorientációs segítség (kurzusok, versenyek támogatása)
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre nevelés,
- az iskolai étkezési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a tanulók szociális helyzetének javítási lehetőségeinek támogatása (pályázatok, ösztöndíjak)

Támogató tevékenységek:

Az iskolapszichológus vezetésével egyéni önismereti beszélgetések működnek.

A védőnő/iskolaorvos segítségével minden évfolyamunk megismerkedik a különböző veszélyforrásokkal.

A védőnő/iskolaorvos egyéni beszélgetéseket folytat tanulóinkkal.

Sajátos nevelési igénnyel és a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Intézményünk speciális művészeti tevékenységet folytat, így ritka a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, sajátos nevelési igényű tanulókat nem tudunk fogadni.

Abban a kérdésben, hogy a gyermek, tanuló sajátos nevelési igényű ill. beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, a nevelési tanácsadó megkeresésére a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt.

Az ilyen gyermek, tanuló a közösségi életbe való beilleszkedését elősegítő rehabilitációs célú foglalkoztatásra jogosult, melyet az egyéni fejlesztő foglalkozás keretében biztosítunk győgyopedagógus/fejlesztő pedagógus segítségével.

Pedagógiai tevékenységeink a probléma szűrésére:

- minden egyes tanuló magatartását, viselkedését figyelemmel kísérése,
- a tanuló ill. a beilleszkedési zavarának, tanulási nehézségének, magatartási rendellenességének esetleges SNI, észlelésekor helyzetfelismerés és helyzetértékelés,
- a zavar okainak feltárása, esetleg a nevelési tanácsadó segítségének kérése,
- a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértő véleménye alapján egyéni fejlesztési terv kidolgozása, foglalkozások megszervezése és lebonyolítása fejlesztőpedagógus tanár által,
- kapcsolatteremtés és folyamatos kapcsolattartás a szüleikkel, és ha van a gyerekekkel foglalkozó szakemberekkel,
- folyamatos konzultáció az osztályban tanító pedagógusokkal és az ifjúság védelmi felelőssel,
- a tanítási órákon differenciált foglalkozás kialakítása, differenciált eljárások alkalmazása,
- Az osztályfőnökök és ifjúságvédelmi-felelős közreműködnek a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő esetleg SNI tanulók kiszűrésében, ők tájékoztatják a szülőket a feladatokról, a tanuló haladásáról.

79

A beilleszkedési és magatartási zavarok enyhítését segítő tevékenységi formák:

Fontos szerepet szánunk a megelőzésnek, melynek alapja a megfelelő iskolai légkör (szeretetteljes, vidám, elfogadó).

A biztatás, dicséret viselkedésünk alapelve.

A tanulókat igyekszünk sikerélményhez juttatni.

A másság elfogadtatására, a problémákkal való bánás megtanítására neveljük tanulóinkat.

A bukás miatt közösséget váltók, az iskolai kötődéssel nem rendelkező gyerekekre külön odafigyelünk, egyéni fejlesztést, differenciálást alkalmazunk.

Az önérvényesítés tanítása során rámutatunk, hogy a saját szükségletek kielégítése anélkül történhet, hogy ezzel másoknak ártanánk.

5.13. A tanulóknak az intézményi folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az osztályok/csoportok tanulóinak, mint a diákönkormányzat sejtjeinek joggyakorlata:

Döntési jogukat gyakorolják:

a választott képviselők megválasztásában, visszahívásában,
a választott képviselők hatáskörének megállapításában,
az osztály-/csoportszinten tervezett, szervezett programok lebonyolításánál.

Egyetértési jogukat gyakorolják:

az osztály/csoport tagjainak jutalmazásában,
a Diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatának a kialakításakor.

Véleményezési jogukat gyakorolják:

- a Házi rend előzetes megbeszélésekor és véleményezésekor,
- az iskolai szinten tervezett programok szervezésénél,
- a diákok fegyelmi ügyeiben.

Javaslattevési joga kiterjed az iskolai élettel kapcsolatos valamennyi kérdésre.

A Diákönkormányzat joggyakorlata

A Közgyűlés döntési jogát gyakorolja:

- az éves program elfogadásakor,
- a DÖK vezetőség választása módjának meghatározásakor,
- a DÖK-elnök választás módjának meghatározásakor,
- a Diákönkormányzat munkájának értékelésekor,
- egy a diákság számára szabadon felhasználható nap időpontjának kijelölésekor és programjának előzetes megtervezésekor.

A DÖK vezetőség gyakorolja minden más, a diákokat érintő kérdésben a közgyűlés jogköreit.

A döntési jogát gyakorolja:

- a DÖK elnökének megválasztásakor, üléstervének elfogadásakor,
- a közgyűlés időpontjának meghatározásában,
- egy a diákság számára fenntartott nap programjának véglegesítésekor,
- a jutalmazások, büntetések megbeszélésénél,
- a Diákönkormányzat szervezeti működési szabályzatának elfogadásakor,
- a Diákönkormányzat pénzüsszegeinek a felhasználásakor,
- a Diákönkormányzat által megtervezett programok felelőseinek kiválasztásakor.

Egyetértési jogát gyakorolja:

- az iskolai Működési és Szervezeti Szabályzat elfogadásakor, módosításakor,
- az iskolai Házi rend elfogadásakor,
- a tanulók jutalmazásánál,
- a Diákönkormányzat munkáját segítő pedagógus megválasztásánál.

Véleményezési jogát gyakorolja:

- a diákok fegyelmi ügyében,
- a pályázatok, versenyek meghirdetésekor,
- az iskolai hagyományok kialakításánál.

A **Diáktanács javaslattételi joga** kiterjed az iskola életével kapcsolatos, a diákokat érintő minden kérdésre.

A tanulók és a diákönkormányzat fenti jogait az adott ügy által elvárható formában szóban ill. írásban gyakorolja.

Elvárás e joggyakorlat során az emberi méltóság tiszteletben tartása, a véleménynyilvánítás kulturált volta.

Írásbeliség esetén az igazgatónak benyújtott, fenti kritériumoknak megfelelő kérvény forma alkalmazandó.

A kollégium:

Mivel tanulóink bizonyos része kollégista, kiemelt fontosságú a jó kapcsolat a kollégium és az iskola között.

A kapcsolattartás szinterei:

- közösen tartott kötetlen beszélgetések,
- az iskolánkban a kollégiumi kollegáknak és a nem zenész kollégistáknak rendezett ismeretterjesztő, kulturált szórakozási lehetőséget nyújtó, művelő hangversenyek igény szerint,
- a vezetés és az ifjúságvédelmi felelős által kezdeményezett látogatások és telefon-beszélgetések a kollégiumi kollegákkal,
- az osztályfőnökök kollégiumi nevelők által kezdeményezett megkeresése,
- a felzárkóztatásra szoruló tanulók közös segítése, a szaktanárokkal való kapcsolattartás alapján,
- a különböző prevenciók foglalkozások /drog, alkohol, AIDS / összehangolása, a kollégium ilyen rendezvényein iskolánk kollégista tanulói részvételének biztosítása.

82

5.14. Hagyományaink

5.14.1. Hitéleti hagyományok

Veni Sancte, mindenszentek ünnepére való megemlékezés, **adventi** gyertyagyújtás, **karácsonyi** misztériumjáték, **iskolaszentelés**, **nagyböjti** lelkinap(ok), **Te Deum**;

5.14.2. Szakmai hagyományok mindkét szakfeladaton

tanévnnyitó-tanévváró **ünnepélyeket**, tantestületi **értekezleteket**, **összejöveteleket** tartunk; **Weiner-émlékérmeket és emléklaketteket** kapnak legjobb diákjaink; **Nyílt napokat** tartunk a szakgimnáziumban a tanév első felében, a zeneiskolában nyílt héten várjuk az érdeklődőket a tavaszi időszakban.

KONCERT-RENDEZVÉNYEK¹⁶

központi szervezésű „**Weiner**” **bérleti sorozatunk** a Szent Imre Gimnázium Disztermében¹⁷ **Templomi sorozatunkat** kerületünk templomaiban¹⁸, valamint a **Zenekari sorozat** fellépői vonós – és fúvószenekaraink ¹⁹.

83

Évente 2-3 alkalommal **közös hangverseny a Budapesti Vonósokkal** – 2 koncerten szólisták intézményünk legjobb hangszeres növendékei; a harmadik hangversenyen nagyzenekari művet játszanak a Budapesti Vonósok és a Weiner zenészei.

Emlékhangversenyeinken megemlékezünk egykori nagynevű zenetanárainkról Czidra László, Daróci Bárdos Tamás, Sztán István, Fervágnerné Kovács B. Judit, Kubassy Tamás) amely hangversenyek a szomorú aktualitás jegyében tovább bővül(het)nek.

Morus Hangversenyek; a Kelenvölgyi Morus Szent Tamás Egyesület tagsága részére szervezzük évente 3 alkalommal a Menyecske u. Weiner teremben;

Tanszaki koncertek a tanszakvezetők vezetése és szervezése által; kötelezően évente 2 alkalommal, de igény és lehetőség szerint lehet gyakrabban is; Zeneiskolások részére tagiskolai „**házi**” **hangversenyek** a tagiskolavezetők, a szaktanárok vezetésével.

Kerületi koncert-felkérések – Közösségi Házakban, Karinthy Szalonban, Idősek Otthonában, egyéb helyszíneken, templomokban.

Művésztanári koncertek a Művészetek Palotájában minden tanév végén.

Babahangversenyek – a kezdő hangszeres növendékek bemutatkozása, első koncert-termi fellépése

Nyugdíjas kollégák tiszteletére rendezett koncert – nyugdíjas kollégáinkat köszöntik zeneszámokkal a növendékek a tavaszi időszakban.

Kórusaink szívesen csatlakoznak akár az orgonahangversenyekhez, akár a bérleti sorozat karácsonyi műsorához, de külső helyszíneken is vállalnak előadást.

¹⁶ A **koncertek** élménye a közösen létrehozott produktum alapján együttes élménnyé alakul, melynek létrehozásában minden gyermeknek szerepe és felelőssége van.

A kamaracsoportban, a zenekarban való szereplés oldja azt a gátlást, mely a szorongó gyerekekben erős lehet az egyéni szereplés miatt. (kiseb az egyénre háruló teher, jobban megoszlik a felelősség).

A közös **tanszaki koncertek** jelentősége is nagy a közösségfejlesztés tekintetében.

Lényeges feladata a tanároknak, hogy évente legalább kétszer, - a félévzárások előtt, - megszervezzék ezeket a hangversenyeket, melyeken a tanár minden növendéke szerepel.

¹⁷ **Weiner** sorozat koncertjei – évi 2-3 alkalom

¹⁸ **Templomi sorozat** koncertjei – évi 2-3 alkalom, kórus, orgona, zenekarok

¹⁹ **Zenekari** sorozat – évi 3-5 alkalom – vonószenekaraink és fúvószenekaraink, valamint szimfónikus zenekarunk koncertjei

SZAKMAI ZENEI VERSENYEK

- nemzetközi, országos, regionális és egyéb hangszeres versenyek;
- Weiner hangszeres verseny,
- kamarafesztivál, kamaraverseny, szolfézsverseny.

84

BEMUTATÓ ÓRÁK, TOVÁBBKÉPZÉSEK

Az intézmény büszkélkedhet olyan neves pedagógusegyéniségekkel, akiket a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem és több vidéki egyetem Zeneművészeti Kara is gyakorlatvezető tanárnak kér fel. Mindezek mellett tanóráikat rendszeresen látogatják egyetemi hallgatók, de felkéri őket akkreditált továbbképzések megtartására is.

ZENEKARI TÁBOROK

Az iskola zenekarai illetve kamaraegyüttesi évente – többnyire a nyári időszakban - szerveznek több napos táborozást iskolaépületünkben is és külső helyszíneken is. Fontosnak tartjuk támogatni a zenei közösségeket, hiszen az együttesen eltöltött napok alatt jobban megismerhetik egymást. A zenei táborok munkájában szakmai tudásuk gyarapítása mellett fejlesztjük a gyermek közösségbe való beilleszkedésének képességét is.

SZAKGIMNÁZIUMI SZAKFELADAT EGYÉB RENDEZVÉNYEI

- nemzeti és egyetemes ünnepeket megünnepeljük,
- évente Gólyabált, Szalagavató-ünnepséget és Weiner-napot rendezünk,
- kiállításokat rendezünk aktuális zenei évfordulók kapcsán az aulában.

5.14.3. Projekt jellegű tevékenységek

5.14.3.1. Klasszikus kántorképző

A kántorképző indításának gondolata 2019. február 5-én, iskolánk felszentelését követő beszélgetésben merült fel első alkalommal. Biboros atyánk, Dr. Erdő Péter kérésének, javaslatának a legnagyobb örömmel és szakmai tudásunk legjavát adva tettünk eleget, és 2019 nyarán elindítottuk a kántorképzőt.

A képzés megszervezésekor, az oktatott tárgyak összeállításakor áttekintettük azokat a szakmai és egyházi elvárásokat, melyeknek az itt képesítést szerző hallgatóknak meg kell majd felelniük, és ennek az elvárásrendszernek rendeltük alá mind a tantárgyak listáját, mind azok tartalmát. 85

A mai kor igényeihez, valamint a várhatóan több felnőtt jelentkező időbeosztásához igyekeztünk a lehető legjobb képzési struktúrát megtalálni, így döntöttünk amellett, hogy az elméleti képzés nagyobb része legyen egy intenzív 2 hetes nyári időszakban (hétfőtől szombatig), és ehhez kapcsolódik az év során 4 szombati nap, amikor kontakt órákon találkozunk a hallgatókkal. A képzés e-learning típusú is a digitális eszközök, appok, programok használatával, időről-időre feladatokat küldünk a növendékeknek, és a kapcsolattartás is elektronikusan történik.

A hagyományos képzési rész azon célt szolgálja, hogy a legfontosabb egy kántornak, hogy gyakorlati tapasztalatai legyenek, és mind a hangszeres, mind az énekbeli tudása megfelelő legyen ezen feladatkör ellátására.

Ezért az oktatás elengedhetetlen részét képezik a liturgikus szolgálatok is, amelyet a Kelenföldi Szent Gellért Plébániatemplomban végeztünk – a nyári képzés alatt 7 alkalommal.

Az iskolai közösség számára a kántorképzősök bevonásával a liturgikus hagyományainkba:

- példát adunk az élő liturgikus hagyomány ápolására,
- megismertetjük az egyházzenei műveket,
- közösségformáló vallási élményt adunk
- pályaorientációs funkciót is ellátunk iskolánk diákjai számára.

A klasszikus kántorképzőben oktatott tantárgyak listája:

hittan
liturgika
gregorián ének
népének
zeneelmélet
szolfézs
karének/karvezetés
orgona
anyagismeret
hangképzés
szakmai gyakorlat

5.14.3.2. Keresztény könnyűzenei kántorképző

86

A Liturgikus Könnyűzenei Képzést **Dr. Erdő Péter bíboros úr felkérésére, 2020 januárjában indítottuk.**

A szervezés és a szakmai előkészítés 2020 tavaszán elindult, ebbe az előkészítő munkába kapcsolódott bele 2022. tavaszán Fodor Tamás, aki a képzés elindítása után 2022 szeptemberében váratlanul elhunyt.

Az ő alapítói lelkületét, gondolatait és szándékát a képzés során ápoljuk és megőrizzük.

- **Szakmai háttér**

A könnyűzene a keresztény liturgiában hosszú évtizedek óta jelen van.

A tanfolyam szükségessége már évek óta egyértelművé vált a történelmi egyházak között, a baptisták és a szabadkeresztény egyházak pedig már évek óta működtetnek ilyen jellegű képzéseket, nyilvánvalóan a saját zenei ízlésük és liturgiai elvárásaiknak megfelelően azt.

A katolikus egyházban a zenei szolgálatban résztvevők tanítása - a kántorképzés-több évszázados múlttal rendelkezik. Ez többek között arra is visszavezethető, hogy a zenetörténet korai időszakában profi zenei oktatás szinte csak az egyházi keretek között valósulhatott meg.

E hagyománynak megfelelően természetes volt, hogy az egyház saját képzésben részesíti a zenei szolgálatban résztvevőket.

A könnyűzene napjainkra a templomi zene olyan nagy hányadát teszi ki, hogy szükségessé vált az abban szolgálatot teljesítők valamilyen szintű beiskolázása.

Ez a folyamat a mi intézményünkben 2018/2019-es tanév telén indult el, amikor Dr. Erdő Péter bíboros úr felkérte az iskolát egy **klasszikus kántorképző** elindítására, ennek a **másik ága** lett a **könnyűzenei képzés**, 2022 nyaratól.

A képzés egy nyári kéthetes alapozó időszak után a tanév során havi két hétvégén tartandó tanfolyam keretei között, két év alatt teljesedik ki.

A tanfolyam keretei között azokkal a hangszerekkel foglalkozunk elsősorban, amikre a könnyűzenei stílusban a legnagyobb szükség van.

Ezek az úgynevezett **„zenei alap”-hoz szükséges hangszerek:**

- a gitár,
- a basszusgitár,
- a billentyűs hangszerek
- és a dob.

Ez a négy hangszer adja alapvetően a könnyűzenében a ritmust játszó alapot, minden egyéb szólisztikus hangszer már csak színeként jelenik meg.

A képzés elengedhetetlen része a **zenekari gyakorlat**, ennek keretei között sajátíthatók el azok a készségek, képességek, amik a közös játék során nélkülözhetetlenek.

Ezen kívül **újra kellett gondolni** olyan már létező **tantárgyak oktatási kereteit** is, mint a szolfézs, a zeneelmélet és a zenetörténet.

Igyekeztünk azokat az ismereteket a lehető legnagyobb százalékban beépíteni, amik a könnyűzene gyakorlati használatához a legszükségesebbek.

A képzés szakmai hátterét, az oktatott tárgyak struktúráját

- részben a 2018 óta működő KAZETTA Katolikus Zenei Táborok tapasztalataira és jó gyakorlataira alapoztuk (egyéni órák, kórus, zenekari gyakorlat),
- ám igyekeztünk figyelembe venni a liturgikus zenével kapcsolatos speciális zeneszakmai és egyházi elvárásokat is (liturgia, hangtechnikai ismeretek, zeneelmélet).

A **gimnazista, egyetemista, fiatal felnőtt**, illetve **dolgozó, családos emberek** egyaránt jelentik képzésünk célközönségét, így a képzési struktúra kialakításakor a hétfői órák mellett döntöttünk, melyek kéthetente szombaton valósulnak meg. Így egy tanévben összesen nagyjából 20-21 képzési nap kap helyet.

A **kétéves (négy féléves) képzés** során a hallgatók az első és a második félévben egy szentmise zenei szolgálatára készülnek fel, a harmadik félévben egy szentségimádási alkalom zenei anyagát sajátítják el, míg a negyedik félévben projektfeladatot kapnak, amely nem más, mint egy dal önálló kidolgozása, meghangszerelése és előadása az évvégi koncerten.

A **félévzáró szentmisék és a szentségimádás zenei szolgálatát** a Kelenföldi Szent Gellért Plébániatemplomban végezzük, az évzáró koncertre pedig az iskolában vagy külső helyszínen kerül sor.

Magyarországon a “gitáros” misének több, mint ötven éves hagyománya van. Az ország minden táján működik számos olyan együttes, vagy énekkar, amely az adott egyházközség liturgiáját könnyűzenei stílusú dalokkal szolgálja.

Sokan sokfélék vagyunk, ami nagyon jó, de nem elegendő.

Jelen képzés célja, hogy ezt a **sokféleséget megőrizve**

- **egységes művészi színvonal,**
- **egységes zenei nyelvezet,**
- és **zenei “alapanyag”** kialakulását segítse.

A Liturgikus Könnyűzenei Képzésben oktatott tantárgyak listája:

- liturgika
- hittan
- kórus
- zeneelmélet
- hangtechnikai ismeretek
- zenekari gyakorlat
- gitár

5.15. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának, együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

89

5.15.1. Szülő-pedagógus kapcsolata, együttműködése

A jogszabályok pontosan meghatározzák a tanulók, szülők, pedagógusok jogait és kötelességeit, de ezek a keretek önmagukban nem elégségesek a gyermek eredményes neveléséhez.

Fontosnak tartjuk a szülőkkel való harmonikus kapcsolat kiépítését és ápolását, olyan módon, hogy a szülők is bekapcsolódhassanak a gyermek zenei nevelésébe.

Ennek eszközei:

- órai bejegyzés a zenei tájékoztató füzetbe;
- rendszeres zenei szülői értekezlet;
- tanév elején kötelező tájékoztatás az év feladatairól, várható eseményeiről, kiemelkedő rendezvényekről, stb. (vezetés által ajánlott tématervezet szerint)
- a koncerteken a szereplési szituációk közös megélése és feldolgozása, a fejlődési ütem, a személyes problémák megbeszélése, a megoldások közös keresése;
- óralátogatások biztosítása
- a szülők érdeklődésének felkeltése az iskola közösségi programjai iránt, bevonásuk ezek szervezésébe, megvalósításába

5.15.2. Növendék-pedagógus kapcsolata, együttműködése

- a tanítási órán oly módon kell alakítani a tartalmi elvárásokat, a fejlődés ütemét, a szereplések módját és időpontját, hogy a gyermek sikerek megéléséhez juthasson, és képes legyen személyiségének kibontakoztatására.
- a pedagógus akkor végzi felelősségteljesen munkáját, ha ezzel egyidejűleg felhívja a tanuló és a szülő figyelmét arra, hogy a gyermek mennyire képes illeszkedni a tantervi és iskolai elvárásokhoz, követelményekhez;
- a szereplés fontos része a zenei nevelésnek, erre különösen körültekintő módon készíti fel a pedagógus a növendéket;
- amennyiben a választott hangszer tanulásához elengedhetetlenül szükséges speciális képességek hiányoznak, akkor a pedagógus segítséget nyújt a tanulónak másik hangszerre való átirányítással;
- a tanuló adott hangszerre való elégtelen alkalmasságáról a szülőt és a növendéket úgy tájékoztatja, hogy az minél kisebb kudarcélményt okozzon a gyermek számára.

5.15.3. **Növendék és szülő otthoni együttműködése**

A szülők jelentős része – bár sokan tanultak zenét, - nem képzett muzsikus. A pedagógusnak a szülőt is fel kell készítenie arra, hogy a mindennapos otthoni gyakorlásban miként tud gyermekének segíteni. (figyelemmel kíséréssel, ellenőrzéssel). Ehhez segít hozzá a rendszeres kapcsolattartás (írásos, szóbeli). A zenei tájékoztatóba bejegyzett órai emlékeztető segíti ebben a szülőt.

A nevelő-oktató munkát segítő tanári, szülői és diákszervezetek

*Az együttműködés **alapelvei:***

- a tanuló minden felett álló érdeke,
- a törvényes keretek maradéktalan biztosítása,
- az állampolgári jogok, joggyakorlat és a demokráciatechnikák megismertetés,
- követhető minták megképzése,
- hagyományörzés,
- az információ és kommunikáció központi szerepe a szervezeti jólét elérésében,
- interperszonális nyitottság és egyenlőség,
- a tolerancia, együttműködés, párbeszéd, érvelés és előrevivő vita...

A szülői együttműködés elengedhetetlen része oktató-nevelő tevékenységünknek.

Szakgimnázium

A szülőkkel folyamatosan konzultálunk gyermekeik fejlődéséről, munkájáról, a közösségben elfoglalt helyéről, kapcsolatainak jellemzőiről. A tanulásirányítás, a tehetséggondozás, a segítő tevékenységek (szociális hátrányok, tanulási kudarcok, beilleszkedési nehézségek), a továbbtanulás, pályaeorientáció, a magatartás és szorgalom formálása az együttműködés legfontosabb területei.

Az együttműködés fórumai, a kapcsolattartás formái:

- a szülői önkormányzatiság a szülői szervezet működésével érvényesül: osztályszülői keretben választottan (osztályonként általában 2 fő),
- a szülők képviselőt delegálnak az Iskolaszékbe,
- az osztályok küldöttjei a szülői értekezleteken összegyűjtik a problémákat, és ugyanezen alkalmon jelzik az ügyek elintézését vagy a velük kapcsolatos eljárásokat.
- Az iskolavezetés tanévente az iskola munkaterve és beszámolóival segítségével két alkalommal tájékoztatást az iskola munkájáról a szülő képviselőjének.

- Minden tanévben a nyílt napokon részletesen tájékoztatjuk a szülőket iskolánk nevelésfilozófiájáról, céljairól, a képzési szerkezetéről, az oktatás-nevelés eredményességéről.
- Szülői értekezletet félévente egyszer (tanévente kétszer) szervezünk.
- Fogadóórát a szülői értekezletekhez kapcsolódóan tanévente két alkalommal tartunk.
- A szülőket írásban, a digitális napló útján tájékoztatjuk. A félévek zárása előtt minimum egy hónappal levélben tájékoztatjuk a vártnál gyengébben teljesítő diákok szüleit, szükség esetén kezdeményezve a találkozást az osztályfőnökkel, szaktanárral.
- A szülőket előzetes egyeztetés alapján-, folyamatosan fogadjuk.
- A kapcsolattartás telefonon (ha a szülő igényli, e-mailben is) megvalósul.
- A Szervezeti és Működési Szabályzat meghatározza a szülői közösség döntési egyetértési, javaslattételi, véleményezési jogkörét. Az igazgató a felelős azért, hogy a szülők jogosultságait gyakorolhassák.

91

A tanulók közösségei, a diákönkormányzat

Tevékenységét, hatásköreit a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 102. §, valamint a 2011. évi CXCV törvény A nemzeti köznevelésről 48. § alapján elkészített DÖK SzMSz határozza meg.²⁰

-
- ²⁰ Minden osztályban/tagiskolában működik a 2-3 tagú diákönkormányzat-sejt, ezekből áll össze az iskola Diákönkormányzati Tanácsa, amelynek élén az elnök áll. A testület munkáját szakfeladatonként 1-1 „diákönkormányzati segítő pedagógus” mentorálja. Külön diákönkormányzati képviselője illetve vezetése van a legnagyobb iskolán belüli szakmai közösségnek, a fűvészeknek.

A Diákönkormányzat két vezetője aktív résztvevője a kerületi diákönkormányzat munkájának.

A Diákönkormányzat részt vesz az iskolát érintő döntések kialakításában, az Iskolaszék munkájában, valamint továbbítja a diákság javaslatait az iskolavezetésnek.

5.15.4. Intézményünk partneri kapcsolatai

Korrekt, jó a kapcsolatunk:

92

- **újra-alapítónkkal, Esztergom-Budapest Főegyházmegye vezetőjével, Dr. Erdő Péter Bíboros, Prímás, Esztergom-Budapesti Érsek Úrral,**
- **fenntartónkkal, Esztergom-Budapest Főegyházmegye Katolikus Iskoláinak Főhatósága (EKIF) vezetőivel, munkatársaival,**
- **a XI. ker. Újbuda Polgármesteri Hivatal vezetőivel, munkatársaival, valamint GAMESZ igazgatóval és munkatársaival;**
- **a Katolikus Pedagógiai Intézettel;**
- **az Újbudai Pedagógiai Intézettel;**
- **a Művészeti Szakgimnáziumok Egyesületével;**
- **a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségével.**

Rendszeres munkakapcsolatban állunk az

Emberi Erőforrások Minisztériumával²¹, **Oktatási Hivatallal**, hiszen számos hangszeres központi tanterv elkészítésére, valamint országos szakmai hangszeres versenyek megrendezésére a felkérést intézményünk kapta;

Folyamatosan építjük szakmai/emberi kapcsolatainkat, együttműködésünket **EKIF iskoláival, intézményeivel**, együttműködésben dolgozunk **kerületünk általános iskoláival, óvodáival, kultúrházaival, közösségi házaival;**

Versenyek, bemutatók alkalmával összemérhetik növendékeink tudásukat az ország különböző **zeneiskoláinak, művészeti szakgimnáziumainak** diákjaival is.

Főiskolai felvételi vizsgák, saját érettségi vizsgáink, ill. főiskolai vendégtanárok intézményünkben tartott mesterkurzusai által **felsőfokú zenei oktatási intézményekkel** is tartjuk a kapcsolatot.

Sikerült az elmúlt évtized alatt jó kapcsolatrendszer kialakítani a **főváros és a vidék teljes zenei életével**. Szervezünk, rendezünk budapesti, ill. országos versenyeket, fesztiválokat, találkozokat, de szívesen veszünk részt mások által rendezett versenyeken, fesztiválokon. Az alapfok, csakúgy, mint a szakgimnázium hagyományosan sok versenydíjat és fesztiváldíjat hozott és hoz a kerületnek, a fenntartónak.

²¹ és a jogelőd minisztériumokkal

Külföld:

Szinte minden évben utaznak növendékeink külföldre, vagy meghívott cserepartnerként, vagy versenyen induló esélyesként. **Bejártuk** már szinte **egész Európát**, Bulgáriától Spanyolországig, Olaszországtól Finnorszáig, Németországtól Franciaországig mindenhol büszkén mutattuk be tudásunkat, s nyújtottunk – reményeink szerint - maradandó élményt hangversenyközönségünknek.

Külföldi tanulmányutak – magyar vendégfogadás

Az iskola keresi annak lehetőségét, hogy partnerkapcsolatot létesítsen külföldi zeneiskolákkal, zenei intézményekkel is. Ennek keretében 4-8 napos tanulmányutakat szervezünk és viszont fogadjuk a partner zenei intézmények diákjait, vezető tanárait. Ezzel kívánjuk a gyerekek közötti baráti kapcsolatokat erősíteni, úgy magyar – magyar, mint magyar – külföldi diákokra vonatkozóan. Rendkívüli jelentőséggel bírnak ezek az események a szakmai fejlődés mellett a nyelvtanulás, az alkalmazkodási készség erősítésében is.

Jelenlegi kapcsolataink és terveink

- **Prága V. kerülete** – Újbuda Önkormányzat partneri kapcsolata segítségével minden esztendőben lehetőségünk nyílik iskolánk egy hangszeres kiválóságát megmutatni Prága zen kiemelkedő ünnepi rendezvényén, a nemzetközi zenei verseny gálakonzertjén.
- **Tervezzük kapcsolataink lehetőségeink szerinti bővítését**, határainkon belül és kívül is.

Elsősorban EKIF iskoláival tartunk szorosabb kapcsolatot, de tervezzük az országban több katolikus iskola – lehetőség szerint zeneoktatási intézménnyel is rendelkező iskolával felvenni a szakmai kapcsolatot.

- **Tervezünk** – haladva a több évtizede megkezdett úton - **külföldi oktatási intézménnyel** is találkozásokat megszervezni, hogy szakmai rendezvényeken, koncerteken ismerjük meg egymást.

5.16. Eljárások rendszere

5.16.1. Tanulólétszám, beiskolázás, továbbtanulás

94

5.16.1.1. Tanulólétszám

Növendéklétszámunk 2019. szeptember 1-től:
zeneiskolában 1600 főben,
szakgimnáziumban 160 fő.

5.16.1.2. A beiskolázási lehetőségek

Az **alapfokon** a bejutás elsősorban a kerület kisdíákjainak biztosított. Fogadunk természetesen a szomszédos kerületekből is gyermekeket, hiszen sok esetben kifejezetten a *tanár személye, egyénisége, szakmai-emberi hírneve* vonzza ide a környék legtehetségesebb, legjobb képességű muzsikus tanulóit is.

Szakgimnáziumunkba az ország minden részéről érkeznek hozzánk.

A szakgimnáziumunkban ún. „szakmai hívogatót” és „nyílt napokat” tartunk annak érdekében, hogy az érdeklődő szülők, gyerekek bepillantassanak életünk mindennapjaiba. A szakmai felvételi vizsga előtt a felvételizők szakmai konzultációkon vehetnek részt, előre meghirdetett és a szaktanárokkal egyeztetett rend szerint.

5.16.1.3. Továbbtanulás

Zeneiskolai oktatásunk, a színvonalas felkészítő munkánk reális alapja lehet a zenei pályára való irányításnak, hiszen az alapfok 6 éve után felvételi tehető a zeneművészeti szakgimnáziumokba, ill. a továbbképző évfolyamok emelt szintű képzése lehetőséget teremt bármely zeneművészeti, tanítóképző főiskolába való jelentkezésre.

A szakgimnázium professzionális képzése után diákjaink legnagyobb része sikeres felvételit tesz hazai/külföldi felsőoktatási intézményekbe.²²

²² Igen kevés az ún. „pályamódosító”-k száma, akik általában a 12. évben határozzák el a más irányú továbbtanulásukat.

5.16.2. Felvételi rendszer, vizsgarendszer

5.16.2.1. Felvételi rendszer - zeneiskola

95

Növendékeink **6 éves kortól** kaphatnak zenei előképzést, mellette hangszeres előkészítő osztályt is végezhetnek.

A képességvizsgáló **felvételit** minden év májusában tartjuk, ennek alapján indul a következő tanév első osztálya (előképző, hangszeres **előkészítő, első hangszeres osztály**) Amennyiben a tanuló már folytatott előzőleg zenei tanulmányokat, akkor:

- a tanulók **osztályba sorolására** a felvételi vizsgán nyújtott teljesítménye alapján a szaktanár, ill. a felvételiztető bizottság tesz javaslatot.

ha más zeneiskolából történik **átvétel**, az év végi érvényes bizonyítvány fogadható el (vizsgabizottság előtt történő meghallgatás után a bizottság a tudásának megfelelő osztályba sorolhatja).

5.16.2.2. Vizsgarendszer - zeneiskola

A tanulmányok alatti vizsgák rendje, szabályai

Év végi vizsgák:

Növendékeink tanév végén főtárgyból egyéni gyakorlati vizsgát, kötelező melléktárgyból csoportos beszámolót tesznek.

„B” tagozatos tanulók félévkor is vizsgáznak, vizsgakoncert formájában. Az „A” tagozatosok kötelező félévi tanszaki koncertet tartanak.

Az alapfokú tanulmányok lezárásaként aktuális tanév végén **alapvizsgát** tehetnek mind **elméleti**, mind **főtárgyi vonatkozásban**. Mind a szolfézs-, mind a hangszeres főtárgyi alapvizsga sikeres letétele (érdemjegy 4-nél rosszabb nem lehet) alapfeltétel, kötelező a továbbképzőbe való folytatás érdekében. Alapvizsgára írásos kérelemmel (kiskorú esetén szülői kérelemmel) lehet jelentkezni.

Az alapvizsga egyéb esetben nem kötelező.

Záróvizsga hasonló eljárás mellett a továbbképző befejezése után tehető.²³

²³ Részletes szabályozás a „Helyi tanterv” -ben

5.16.2.3. **Felvételi rendszer - szakgimnázium**

A 9. évfolyamba jelentkezőknek **félévi bizonyítvánnyal kell rendelkezniük** a nyolcadik évfolyamos tanulmányaikról, a beiratkozásra pedig magukkal kell hozniuk érvényes, az általános iskolai tanulmányok lezárását igazoló bizonyítványukat.

A 9. évfolyamba a tanulót a **főtárgy- és szolfézs kötelező tárgy felvételi vizsga** alapján vesszük fel.²⁴

Magasabb évfolyamba a felvétel általános feltétele a közismereti és zenei évfolyam követelményszintjének teljesítése a felvételi vizsgán, az előző iskolában nem tanult kötelező tárgyak pótlása, illetve különbözeti vizsga sikeres teljesítése után lehetséges.

Átvétel azonos típusú - zeneművészeti - szakgimnáziumból: az igazgatóból/zenei helyetteséből, az érintett tanszak vezetőjéből és tanáraiból alakult, legalább három fős bizottság előtti előjátszás alapján, az előző évfolyam lezárását tanúsító érvényes bizonyítvány birtokában.

Helyi adottságaink /egy intézményben működő alap és középfok/ lehetővé teszik, hogy az alacsony utolsó két évfolyamára **más zeneiskolából átvegyünk tehetséges növendékeket** és intézményen belül szakgimnáziumi tanáraink irányításával készítsük fel őket a szakgimnáziumi felvételi vizsgára.

Az iskola BTMN szakvéleménnyel rendelkező tanulókat fogad, az SNI szakértői véleménnyel rendelkező diákok fejlesztésére csak rendkívüli esetben adunk lehetőséget.

²⁴ A felvételi tárgyakat, azok belső tartalmát a mindenkor „Felvételi követelmények a Weinerben” tájékoztatónk részletesen tartalmazza.

5.16.2.4. Vizsgarendszer – szakgimnázium

A tanulmányok alatti vizsgák rendje, szabályai

97

A vizsgák típusai:

Különbözeti vizsga:

Különbözeti vizsgát csak abban az iskolában tehet a tanuló, amelyben tanulmányait folytatni kívánja.

Az iskolánkba átjelentkező tanuló, amennyiben különbözeti vizsgát tenni köteles, arra az augusztusi javító és pótló vizsgaidőszakban van lehetősége, előzetes szaktanárral történő egyeztetés alapján az évfolyamon használt tankönyv anyagából.

Amennyiben a tanuló a különbözeti vizsgán nem jelenik meg, vagy sikertelen vizsgát tesz, tanulmányait iskolánkban az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Javítóvizsga:

A javítóvizsgára utasított tanuló az igazgató, illetve a független vizsgabizottság által kijelölt napon tehet vizsgát.

A független vizsgabizottság előtti vizsgára a bizonyítvány átvételét követő 15 napon belül írásban jelentkezhet a tanuló az iskola igazgatóságán.

Ha a tanuló a javítóvizsgát indokolatlanul elmulasztja, tanulmányait csak az osztály megismétlésével folytathatja, amennyiben az osztályok tanterve azonos.

A javítóvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni, az adott tantárgyhoz, a tanévben aktuálisan használt tankönyv tananyagából.

Osztályozó vizsga

A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tanuló osztályozó vizsgát tehet ha:

- felmentést kapott a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyt kapott, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- előrehozott érettségi vizsga esetén,
- átvétel esetén ha, az iskola igazgatója előírja,
- a tanuló független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát,
- magántanulóként folytatja tanulmányait,
- 250 óránál többet mulasztott, és a nevelőtestület engedélyezte az osztályozóvizsga letételét az elméleti tantárgyakból,

- a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem értékelhető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.
- a szaktárgyi órák legalább harminc százalékáról mulaszt, és a tanuló osztályában tanító tanárok közössége az osztályozó vizsgát lehetővé teszi.

98

A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja a jogszabályban még megengedett mennyiséget, és az iskola eleget tett az értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló a tanítási év végén nem osztályozható, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja, amennyiben azonos a két osztály tanterve.

A vizsgák általános szabályai

Az osztályozó vizsgára az igazgatónak címzett kérelemben kell jelentkezni. A különbözeti és javító, valamint a mulasztások miatti osztályozó vizsgára az iskola utasítja a tanulót.

Az osztályozó vizsga kötelezettsége igazgatói engedéllyel teljesíthető folyamatos számonkéréssel is, a szaktanárokkal egyeztetés szerint, és a kijelölt vizsgaidőszakokban.

Vizsgaidőszakok: augusztus vége - szeptember 30.

Január 1-től - félév végéig

Április – 12. évfolyam

Június 2-től - év végéig

A vizsgák évfolyamonkénti és tantárgyankénti követelményeit az egyes tantárgyak tantervei ill. érettségi tárgyak esetében az érettségi részletes tantárgyi követelményei által adott tanévhez meghatározott témakörei, és/vagy az aktuálisan használt tankönyvek tananyaga határozzák meg.

A tanuló **az írásbeli vizsgán** a tantárgyi aktuálisan használt tankönyvek anyagából kialakított tesztet és esszét ír 60 perc a magyar irodalom esetén 90 perc időtartamban.

A **szóbeli vizsgán** pedig a tankönyvi anyagból kialakított tételekből húz a vizsgázó, és rövid felkészülés után 10 perces összefüggő feleletet ad.

A **BTMN-es tanuló** szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján az SNI-s, a BTMN-es vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni, a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le, a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme, valamint hatósági engedély alapján magántanulóként tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel.

A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt a magántanuló kötelességeiről és jogairól. A magántanuló az igazgató előzetes engedélyével vehet részt a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon.

99

Ha az SNI -s, BTMN-s tanuló a nevelési tanácsadási feladatot, szakértői bizottsági feladatot ellátó intézmény szakértői véleménye, valamint a hatóság engedélye alapján tanulmányait magántanulóként folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. Az iskolában nem foglalkoztatott szakemberek biztosításáról;

- a BTMN -es tanuló esetén a szaktanárnak/fejlesztő pedagógus kollegának vagy a szakvéleményt kiállító a nevelési tanácsadást ellátó intézménynek vagy

- az SNI-s tanuló esetén a gyógypedagógus/fejlesztőpedagógusnak kell gondoskodni.

A **vizsgák értékelése** – írásbeli és szóbeli esetében is – az érettségi középszintű vizsgákon használt skálának megfelelően történik.

5.16.3. Tovább lépési lehetőségek

Zeneiskola

Az alapfokú oktatás elvégzése után a legtehetségesebb növendékeink szakirányú középfokú képzésre jelentkezhetnek, vagy felvételizhetnek zenei felsőfokú képzést végző intézménybe is.

Rendkívüli jelentőségű az alapfokú művészetoktatásban a 12 évfolyamos képzési idő lehetősége. Töretlenül fejleszthető kisgyermekkoról a művészeti, zenei képesség, felépíthető az alapfoktól kezdve a felsőfokú képzés kezdetéig a gyermek fejlődési útja.

Az itt megszerzett művészeti ismeretek, készségek és képességek a gyermeket alkalmassá teszik a professzionális képzésre, valamint számos kulturális - közösségi, amatőr művészi tevékenység művelésére is.

5.16.3.1. Magasabb évfolyamba lépés feltételei - zeneiskola

A tantervi programban előírt **minimális követelmények teljesítése, erről bizonyítvány kiállítása.**

Ennek értelmében:

legalább elégséges (2-es) tanulmányi átlag tanév végén.

Ha a tanuló önhibáján kívüli okok miatt nem tud eleget tenni a tantervi követelményeknek (huzamosabb ideig tartó betegség, tanév közben történő felvétel), a szülő írásos kérésére és a főtárgytanár javaslatával az igazgató a tanulmányok alatt egy alkalommal engedélyezheti az osztályfolytatást.

Továbbképző osztályba lépésre az alapfok sikeres elvégzését igazoló bizonyítvány jogosít. /alapvizsga/

5.16.3.2. Magasabb évfolyamba lépés feltételei - szakgimnázium

Zene

Az osztály tantervben meghatározott követelményeinek teljesítése, minden tárgyból érvényes, elégtelentől eltérő osztályzat.

Osztályismétlés esetei:

Osztályismétlésre kötelezett az a tanuló:

- a./ aki legalább három zenei tárgyból nem teljesítette a követelményeket,
- b./ aki egy vagy két tárgyból nem teljesítette a követelményeket és pótvizsgája is sikertelen volt, illetve nem jelent meg a pótvizsgán.

Évet ismétel az a tanuló, aki a tanévi követelményeket nem teljesítette, ill. aki a javító vizsgán valamely tárgyból nem teljesíti az elvárt követelményeket, amennyiben az osztályok azonos tantervűek, valamint amennyiben szakmai tárgyak miatt évfolyamot még nem ismételt. A közismereti és a zenei évfolyam ebben az esetben elválhat egymástól.

Amennyiben az évfolyamot szakmai tárgyból harmadjára ismételné a tanuló, vagy a nem tanköteles tanuló szakmai tárgyból már ismételt valamely évfolyamot és újra szakmai tárgyak miatt nem léphet tovább bármely évfolyamon, szakmai alkalmatlanság okán eltanácsolható.

Igazgatói engedély alapján nem kell az említett esetekben évet ismételni azokból a tárgyakból, amelyekből a tanuló megfelelő érdemjegyet szerzett és nem tartoznak a szakmai érettségi vizsga ill. az OKJ vizsga tárgyai közé.

Igazgatói engedély alapján tanuló megismételheti az évet a tanszak tanárainak döntése alapján hosszan tartó betegség esetén, ha nem tudta teljesíteni az osztály követelményeit vagy ha a betegség miatt sokkal gyengébb eredményt ért el a tőle megszokottnál.

Igazgatói engedély alapján évet ismételhet csak főtárgyból olyan betegség vagy egyéb akadályoztatás esetén, amely az elméleti tárgyak tanulmányában nem korlátozza. Utóbbiakat ebben az esetben a következő évfolyamban folytathatja.

Ha a tanuló megváltoztatja pályaválasztási elképzeléseit szakgimnáziumi zenei tanulmányai során, ha bebizonyosodott pálya-alkalmatlansága miatt vagy egyéb okból, akkor a 12. évfolyamon, az érettségi vizsgáig – igazgatói engedéllyel - folytathatja közismereti tanulmányait csökkentett zenei követelmények vagy a zenei tanulmányok abbahagyása mellett is, ebben az esetben a 12. évfolyam végén 5 tárgyas rendes érettségi vizsgát tehet.

Közismeret

Az évfolyam végén osztályzattal minősítjük tanulóinkat a testnevelés kivételével, ahol megfelelt/nem felelt meg /felmentett minősítést kaphatnak.

Az év végi osztályzatot megszerzett érdemjegyeik – havonta legalább 1 -, bizonyos esetekben osztályozó vizsga alapján kapják tanulóink.

A magasabb évfolyamba lépés feltétele a közismereti év sikeres befejezése, azaz olyan bizonyítvány megszerzése, amelyben nincsen elégtelen osztályzat.

Elégtelen osztályzat esetén a tanuló javítóvizsgát tehet augusztus végén.

Ha a tanuló szakmai elfoglaltsága miatt vagy egészségügyi okból nem tud valamely tárgyból jegyet szerezni, az osztályozó értekezlet engedélyezheti pótló vizsgára bocsátását az új tanév megkezdése előtt.

A sikeres érettségi vizsga feltételei a rendeletekben szabályozottaknak felelnek meg.

5.16.4. A tanulói jogviszony megszűnésének esetei

A Köznevelési Törvény 53.§ (2)(4)(5)(6) szabályozza a tanulói jogviszony megszűnésének eseteit mind az alapfokú művészeti oktatásban, mind a szakgimnáziumi képzésben résztvevők számára.²⁵

²⁵ Részletesen a Házirendben szabályozva

6. HELYI TANTERV

102

A 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelete alapján: „(4) Az e rendelet 1. melléklete szerint – a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet hatálybalépését megelőzően – folytatott képzések felmenő rendszerben folytathatók, oly módon, hogy a tanulmányaikat már megkezdett tanulók azt legkésőbb a 2026/2027. tanévig be tudják fejezni.

A 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet 2. mellékletét első alkalommal a 2011/2012. tanévben megkezdett képzésekre felmenő rendszerben kell alkalmazni.” Ezen tanulókra vonatkozó helyi tanterv a Helyi tanterv /B-ben található.

Ez a helyi tanterv az iskolában tanulmányaikat 2011. szeptember 1-től, vagy azt követően megkezdő tanulókra vonatkozik, a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet alapján. E rendelet 2. mellékletét első alkalommal a 2011/2012. tanévben megkezdett képzésekre felmenő rendszerben kell alkalmazni.

6.1. Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja, helyi tanterve

6.1.1. Általános rendelkezések

6.1.1.1. *A követelmény és tantervi program szerepe a művészetoktatás tartalmi szabályozásában*

A közoktatásról szóló, többször módosított 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: közoktatásról szóló törvény) 10. § (3) bekezdése kimondja, hogy a gyermeknek, tanulónak joga, hogy adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeihez mértén tovább tanuljon, valamint tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében alapfokú művészetoktatásban vegyen részt. Az alapfokú művészetoktatás a művészi kifejezőkészséget alapozza meg, elősegíti a szakmai orientációt, valamint a szakirányú továbbtanulásra történő felkészülést. A művészetoktatás fontos szerepet tölt be a nemzeti hagyományok ápolásában, a nemzeti értékek megőrzésében, a különböző kultúrák iránti nyitottság kialakításában, a kortárs művészet értő befogadásában.

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja a művészeti-kulturális műveltség azon elemeit, tovább építhető alapjait tartalmazza, amelyeket ezekben az intézményekben elsajátíthat minden tanuló. A követelmények és tantervi programok tartalmazzák azokat a követelményszinteket és feltételeket, amelyet minden alapfokú művészetoktatási intézménynek teljesítenie, biztosítania kell.

A követelmény és tantervi program a tartalmi szabályozást úgy valósítja meg, hogy az egységes alapra az iskolák, a pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége épülhessen.

Lehetőséget ad az iskolafenntartók, a szülők, a tanulók érdekeinek, a pedagógusok szakmai törekvéseinek érvényesítésére, valamint az adott körülmények, feltételek figyelembevételére. Lehetővé teszi, hogy az iskolák és a tanulók a tananyag feldolgozásához, elmélyítéséhez és kiegészítéséhez, a követelmények teljesítéséhez, sajátos szükségleteik, igényeik kielégítéséhez megfelelő idővel rendelkezzenek. E célok érdekében a tantervi program és óraterve az egységes követelményeket úgy állapítja meg, hogy azok teljesítéséhez – átlagos feltételek mellett – a jogszabályokban meghatározott képzési idő keretében lehetőség nyíljon kiegészítő tartalmak és követelmények meghatározására is.

A követelmény és tantervi program lehetővé teszi különböző tankönyvek, segédletek és taneszközök alkalmazását, illetve az iskolai pedagógiai programok, ezen belül a helyi tantervek kidolgozását, melyeket a tartalmi szabályozás elengedhetetlen részeiként kezel.

6.1.1.2. Alapelvek, célok

Az alapfokú művészetoktatási intézmény a zeneművészet, táncművészet, képző- és iparművészet, valamint a színművészet és bábművészet területei iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja (a továbbiakban: követelmény és tantervi program) a speciális művészeti készségek és ismeretek fejlesztését képező tartalmakat és tudásszintet meghatározó alapidokumentum. A követelmény és tantervi program segítséget nyújt ahhoz, hogy az alapfokú művészetoktatás valamennyi hazai intézményében az alapvető nevelési és oktatási tartalmak egységesen és arányosan érvényesüljenek.

A követelmény és tantervi program határozza meg azokat a kötelező és alapvető tartalmakat, amelyek adott művészeti ágon belül az alapfokú művészetoktatási intézmények közötti átjárhatóságot biztosítják. Az egységesítést szolgáló közös alapra építhetik az alapfokú művészetoktatási intézmények pedagógiai programjukat, azon belül helyi tantervüket, melyet a helyi igények és célok figyelembevételével fogalmazhatnak meg.

Az alapfokú művészetoktatás olyan fejlesztőpedagógiát képvisel, amelyben a hangsúly a követelmények teljesítésével történő képesség- és személyiségfejlesztésen van.

A tantervi szabályozás rugalmassága révén hozzájárul az integrált oktatás–nevelés megvalósításához, az esztétikai–művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetenciaterület fejlesztéséhez.

A tananyag a különböző művészeti területek azon alapvető tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a zene-, a tánc-, a képző- és iparművészeti, valamint a szín- és bábművészeti műveltség megalapozásához, a különböző kompetenciák fejlesztéséhez.

A tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében.

A művészetoktatás a készség- és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.

A művészetoktatás tantervi programja az egyes művészeti területek követelményeire, a művészeti ágak sajátos nevelési és oktatástörténeti értékeire, a művészeti nevelés tapasztalataira, a művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeire, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára épül.

6.1.1.3. Az alapfokú művészeti nevelés szerepe a tanulók személyiségfejlesztésében

Az alapfokú művészeti oktatás–nevelés a teljes emberré válást (az értelmi és érzelmi nevelés közötti összhangot), a közösségformálást, a szociokulturális hátrányok csökkentését, a kulcskompetenciák fejlesztését, a világ komplex befogadását, az önkifejezést és örömet jelentő alkotás lehetőségét, a tehetséggondozást segíti elő.

A különböző művészeti területekkel összefüggő gyakorlati tevékenységek, kreatív feladatok által az ismeretek élményszerűvé, a tanulók sajátjaivá válnak, segítik a mélyebb megismerést, és fejlesztik a kreativitást. A művészetekkel való foglalkozás hozzájárul az észlelés érzékenységének, a kifejezés árnyaltságának fejlesztéséhez.

A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját.²⁶

Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás az egyik legértékesebb emberi alapképesség.

²⁶ A tanulók élményszerű tapasztalatokon keresztül ismerhetik meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben, táncművészetben, képző- és iparművészetben, valamint a szín- és bábművészetben ötvöződnek.

A művészeti nevelés megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az alkotómunka iránti igényét. A rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják ki azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészetek területén az eredményesség összetevői.

A művészeti nevelés az alkotó típusú tevékenységek megismertetése által járul hozzá az akarati, az alkotó–alakító cselekvőképesség fejlesztéséhez.

A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozót segíti abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja önmagát, megmutassa a kisebbség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődését.

105

6.1.1.4. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja tartalmi szabályozásának értelmezése

A követelmény és a tantervi program:

A követelmény és a tantervi program a pedagógiai programokon belül a helyi tantervek és a tantárgyi programok kidolgozásának alapidokumentuma.²⁷

Fejlesztési feladat:

A fejlesztési feladatok meghatározzák a tanulók képességfejlesztésének különböző területeit, melyek kijelölik, hogy mely kulcskompetenciák fejlesztése kívánatos, a művészeti oktatás folyamata során. A pedagógiai folyamat különböző aspektusaira helyezik a hangsúlyt, figyelembe véve az életkori sajátosságokat, a tananyag felépítését és az egyes évfolyamok követelményeit.

Helyi tanterv:

Az a tanterv, melyet egy iskola pedagógiai programjában kitűzött céljainak, alapelveinek megfelelően kiválaszt, vagy összeállít.²⁸

²⁷ A követelmény és a tantervi program művészeti áganként határozza meg a nevelő–oktató munka kötelező közös céljait, tartalmazza a nevelő–oktató munka alapjául szolgáló, az egyes tartalmi szakaszokban teljesítendő fejlesztési feladatokat.

²⁸ A Knt. 26 §-ban foglaltak alapján az alapfokú művészetoktatási intézményekben folyó nevelő és oktató munka, illetve a helyi tanterv az oktatásért felelős miniszter által – művészeti áganként – kiadott Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjára épül.

A jogszabály alapján az alapfokú művészetoktatási intézmény a helyi tantervét az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja alapján készíti el, vagy az ily módon készített tantervek közül választ, és azt építi be helyi tantervként pedagógiai programjába. A helyi tanterv összeállításánál lehetőség van a helyi sajátosságok figyelembevételével történő tantervfejlesztésre.

Követelmények:

A tanulói teljesítmény és továbbhaladás értékelésének alapjául szolgáló kritériumrendszer.
29

Kompetenciák:

A művészetoktatás során kialakítandó, megerősítendő és fejlesztendő ismeretek, képességek, attitűdök rendszerének leglényegesebb, alapvető elemei, amelyre a fejlesztési célok irányulnak.

Tananyag:

Az oktatás és a tanulás kiválasztott, különböző módon (spirális, lineáris, koncentrikus, egyéb) elrendezett ismeretanyaga. A tananyag komplex rendszert alkot, amely több szempontból is csoportosítható, és amelyben domináns szerepet kap az ismeretanyag gyakorlati alkalmazása.³⁰

Tanszak:

Az oktatásszervezéshez kapcsolódó fogalom. A tantárgyaknak a művészeti ág sajátosságai alapján rendezett csoportja.

Tantárgy:

A művészeti ágon belül választott tantervi program.

Főtárgy:

Az elsődlegesen kiválasztott tantárgy.

Kötelező tantárgy – kötelezően választható tantárgy:

A főtárgy ismeretanyagának feldolgozásához szükséges tantárgy.

Választható tantárgy:

A főtárgy ismeretanyagát kiegészítő tantárgy.

²⁹ A követelmény és tantervi program a nélkülözhetetlen *ismeretek* megértésére, feldolgozására, rendszerezésére, kellő elsajátítására, s ezzel párhuzamosan azok *alkalmazására* helyezi a hangsúlyt. Mindezzel a tanulóknak az ismeretek eredményes alkalmazását lehetővé tevő jártasságait, készségeit, a tevékenységek széles körében érvényesíthető képességeit, azok fejlődését, fejlesztését kívánja megalapozni úgy, hogy az életkori sajátosságoknak megfelelően, egymásra épülően határozza meg az évfolyamok végén elvárható követelményszinteket.

³⁰ A kompetencia alapú tananyag egy adott oktatási program része, amely moduláris felépítésű is lehet, tanuló- és tevékenységközpontú, differenciált módszerek alkalmazására épülő, egyéni fejlesztésre is alkalmas eszközrendszer. Homogén és heterogén csoportokban a tanulók személyes, kognitív, szociális és speciális kompetenciáit fejleszti.

Óraterv:

A jogszabályokba foglalt tanulási idő pedagógiai céloknak megfelelő felosztása tantárgyak és évfolyamok szerint. Az óratervben hagyományosan heti óraszám szerepel. A helyi tanterv az éves órakeretet megtartva didaktikailag indokolt esetben más óraszám felbontást is alkalmazhat.

Tantervi program:

Az oktatás tartalmának, kiválasztásának, elrendezésének, feldolgozásának koncepciója. Funkciója az oktatási folyamat tervszerűségének megalapozása, az oktatás alapvető tartalmi egységeinek meghatározása.

Tantervi tananyagtartalom:

A tantervi tananyagtartalomnak általában két szintje van.³¹

Taneszköz:

Oktatási eszköz, segédeszköz, tanítási és szemléltető eszköz. Az oktatás folyamatában felhasználható, az oktatás céljainak elérését elősegítő tárgy. A taneszközök lehetnek hangszerek, háromdimenziós (tanári demonstrációs eszközök, tanulói munkaeszközök), nyomtatott (tanári és tanulói segédletek), oktatástechnikai taneszközök (anyagok és egyéb eszközök).

Vizsgakövetelmények:

Az egyes tanulói teljesítmények és a jogszabályban rögzített normák összehasonlítására alkalmas kritériumrendszer az oktatási rendszer szakaszainak határain. Az alapfokú művészetoktatási intézményeket érintően a jogszabályban rögzített a *művészeti alapvizsga és záróvizsga követelménye*. E vizsgakövetelmények az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjára épülnek.

³¹ Az első szinten található az a tantervi tartalom, amely részletes felsorolás formájában megadja az adott terület, tantárgy legfontosabb témáit, témaköreit, fogalmait, személyeit, műveit.

A második szinten található azokat a tartalmakat, amelyek több téma együttesét, csomópontjait jelentik, összefüggésekre, kulcsfogalmakra helyezik a hangsúlyt, a kultúrákövetítés szempontjából relevánsak.

6.1.1.5. Az alapfokú művészetoktatás követelmény és tantervi program alkalmazásának, és a programfejlesztés gyakorlatának fogalmi

108

Oktatási program, (pedagógiai rendszer) a helyi tantervben

A tanítás–tanulás megtervezését–megszervezését segítő, dokumentumok, szakmai eszközök rendszere. A pedagógiai rendszer jellegzetes komponensei a következők.

1. Tantervi program: tartalmazza a tantárgy tanításának céljait, fejlesztési feladatait, a követelményeket témákhoz, évfolyamokhoz vagy hosszabb ciklusokhoz rendelve, az értékelés elveit, továbbá kijelöli, és az időben elrendezi a tananyagot.

2. Pedagógiai koncepció, mely összefoglalja, elméletileg is megalapozza azokat a pedagógiai elveket, amelyeken a program alapul.

3. Modulleírások: részletes leírást adnak egy–egy téma feldolgozásának menetéről, mindenekelőtt a tanulói tevékenységekről és az ajánlott eszközökről.

4. Eszközi elemek, amelyek lehetővé teszik a tervezett tevékenységek megvalósítását:

(a) információhordozók: tankönyvek, kották, szövegek, képek, filmek, hanghordozók, makettek, digitális adathordozók stb.,

(b) feladathordozók: munkafüzetek, feladatlapok stb.,

(c) a kettő kombinációi: szoftverek stb.

(d) Minden olyan további eszköz, mely a feladat megoldását, a tevékenység végzését lehetővé teszi. (Pl.: hangszerek, egyéb felszerelések.)

5. Értékelési eszközök, amelyek elősegítik a tanulói teljesítmények javítását, növelését, amelyek a tanuló egyéni fejlődését szolgálják.

6. Továbbképzési programok, melyek során felkészítik a pedagógusokat a program alkalmazására és továbbfejlesztésére.

7. Támogatás: tanácsadás és programkarbantartás külső szakértő és az iskolavezetés részéről.³²

³² A szóhasználatot differenciáltabbá tehetjük, ha oktatási programnak az (1), (2), (3) és (4) pontban felsorolt komponenseket nevezzük, programcsomagról akkor beszélünk, ha ezek kiegészülnek az (5) ponttal. A pedagógiai rendszer pedig a (6) és (7) pontokat is tartalmazza.

A programfejlesztés szintjei

1. **A modulok szintje:** a program elemi egysége a modul, azaz a tanítási (tanulási) egység, a pedagógiailag feldolgozott téma. 109

Itt alapvetően két feladat van: a témák azonosítása (azaz a tananyag kiválasztása) és a témák tanításának megtervezése. Egy modul több variációban készül el aszerint, hogy fiatalabb vagy idősebb tanulóknak szánjuk.

2. **Az adatbázis szintje:** a modulokhoz eszközi elemeket kell kidolgozni: feladatokat, szemléltető és informatív anyagokat. Ezek azonban professzionális fejlesztés esetén nem kötődhetnek kizárólagosan egyetlen modulhoz, külön adatbázisba szerveződnek, amely háttérként szolgál a legkülönbözőbb modulok számára.

3. **A rendszerek szintje:** a modulok sorrendje és egymásra épülése természetesen az esetek többségében nem lehet véletlenszerű. A programoknak bejárési utakat kell kínálni (lehetőleg többes számban) a kidolgozott modulokhoz. Bizonyos eszközi elemek szorosan kötődnek ezekhez a bejárési utakhoz. Ilyenek a tankönyvek, az értékelési eszközök, a továbbképzési programok, továbbá a tantervi programok.

6.2. Zeneművészeti ág – alapfok – klasszikus zene

6.2.1.1. Az alapfokú oktatás célrendszere és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására, az önálló ismeretszerzés képességére, a hagyományos és az új típusú kultúraközvetítő eszközök alkalmazásával.

A zeneoktatás a különböző zenei műfaj sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel. Kiemelten fejleszti a közösséggel való együttműködés képességét, az érzelmi és társas intelligenciát.

6.2.1.2. A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

110

Fafúvós tanszak tantárgyai: furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott

Rézfúvós tanszak tantárgyai: trombita, kürt, harsona–tenorkürt–baritonkürt, tuba

Akkordikus tanszak tantárgyai: harmonika, hárfa, gitár, ütő

Billentyűs tanszak tantárgyai: zongora, csembaló, orgona

Vonós tanszak tantárgyai: hegedű, brácsa, gordonka, nagybőgő

Vokális tanszak tantárgya: magánének

Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, egyházzene, improvizáció

Kamarazene tanszak tantárgyai: kamarazene, zenekar, kórus

Hangszeres és vokális tanszakok – egyéni képzés

„A” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres tantárgyak és magánének

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező³³

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, zenekar, kórus.

Választható tantárgyak: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, énekes iskola (egyházzene), improvizáció, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus tantervi programjainak tantárgyai.

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

³³ Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül köteles egyet felvenni.

Korrepetíció (zongorakiséret) ideje:

„A” tagozaton (minimum)

- 1. évfolyamig 5 perc
- 2-3. évfolyamon 10 perc
- 4. évfolyamtól 15 perc

„B” tagozaton (minimum)

- 1-2. évfolyamon 10 perc
- 3-4. évfolyamon 15 perc
- 5. évfolyamtól 20 perc

Óratervek

Az „A” tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1. hosszú tanszakok

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai:

(2)+6+4 évfolyam: furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott, trombita, kürt, harsona-tenorkürt-baritonkürt, tuba, harmonika, hárfa, gitár, ütő, zongora, hegedű, gordonka

Óraterv 2. rövid tanszakok

Tantárgy	Évfolyamok								
	Előképző	Alapfok				Továbbképző			
	(1)	1	2	3	4	5	6	7	8
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2				
Kötelezően választható tantárgy						2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai:

(1)+ 4+4 évfolyam: brácsa, nagybőgő, csembaló, orgona

Óraterv 3. magánének tanszak

Tantárgy	Évfolyamok						
	Előképző	Alapfok					
	(1)	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2		
Kötelezően választható tantárgy						2	2
Választható tantárgy	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai:

(1)+6 évfolyam: magánének

A tanítási órák időtartama:
Főtárgy: „A” tagozaton 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy: 5–10. évfolyamig

Csoportos foglalkozás: 2x45 perc (zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, 2–8 fő)

Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc (zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, improvizáció: 2–8 fő)

Vokális tanszak: A teljes képzési időben 20 perc

„B” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok – alapfok 2. évfolyamától javasolt.

Kötelező tantárgy: szolfézs

Kötelezően választható tantárgy: zongora (kivéve a zongora, orgona, csembaló főtárgyak esetében) a 3. évfolyamtól

Választható tantárgyak: zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus tantervi programjainak tantárgyai.

Korrepetíció (zongorakiséret): a hangszeres (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Korrepetíció (zongorakiséret) ideje:

„B” tagozaton (minimum)

- 1-2. évfolyamon 10 perc

- 3-4. évfolyamon 15 perc

- 5. évfolyamtól 20 perc

Óratervek

Az „B” tagozatos évfolyamok óratervei magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. A zárójelbe tett évfolyamok az „A” tagozaton végzett előtanulmányokat jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1.

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy					0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Választható tantárgy	(2)	(2)	(2)	0-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma:

(2+1)+5+4 évfolyam: furulya, fuvola, oboa, klarinét, fagott szaxofon, trombita, kürt, harsona-tenorkürt-baritonkürt, tuba, ütő, hárfa, gitár, harmonika, zongora, hegedű, gordonka

114

Óraterv 2.

Tantárgy	Évfolyamok								
	Előképző	Alapfok				Továbbképző			
	(1)	(1)	2	3	4	5	6	7	8
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy				1	1	1	1	1	1
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma:

(1+1) +3+4 évfolyam: brácsa, nagybőgő, orgona, csembaló,

Óraterv 3.

Tantárgy	Évfolyamok						
	Előképző	Alapfok					
	(1)	(1)	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy				1	1	1	1
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma:

(1+1) +5 évfolyam: magánének

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „B” tagozaton 2x45 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Választható tantárgy: 1 vagy 2 foglalkozás

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

115

Korrepetíció (zongorakíséret) **ideje:**

Hangszeres tanszakok:

1-2. évfolyam 10 perc

3-4. évfolyam 15 perc

5. évfolyamtól 20 perc

Vokális tanszak:

A teljes képzési időben minimum 30 perc

Zeneismeret és kamarazene tanszakok – csoportos képzés

„A” tagozat

Főtárgy: szolfézs, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene

Kötelező tantárgy: szolfézs és zeneelmélet főtárgynál zongora; zenetörténet–zeneirodalom és kamarazene főtárgynál zongora vagy az előzőleg tanult hangszeres tárgy.

Választható tantárgy: második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, szolfézs, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, zeneismeret, improvizáció tantervi programjainak tantárgyai.

Óraterv 1.

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(1-2)	(1-2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(2-4)	(2-4)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

(2)+6+4 évfolyam: szolfézs

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 2.

Tantárgy	Évfolyamok					
	Alapfok		Továbbképző			
	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

116

A képzés évfolyamainak száma:

(2+4) 2+4 évfolyam: zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene

Az első (zárójelben levő) számjegy az előtanulmányok, a második számjegy az alapfokú évfolyam, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik.

A zenetörténet–zeneirodalom és zeneelmélet tantárgyak főtárgyként, kötelezően választható, vagy választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulhatók.

A kamarazene főtárgyként csak az alapfokú hangszeres vagy vokális évfolyamok elvégzése után, kötelezően választható tantárgyként a 4. évfolyam után tanulható.

A főtárgyként nem választható tantárgyak képzési ideje:

szolfézs kötelező: (2) + 4 évfolyam (előképző 1-2) + alapfok 1-4. évfolyam

zeneismeret: 2+4 évfolyam, kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

zenekar: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

kórus: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

egyházzene: 2+4 évfolyam, választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

improvizáció: 2+6+4 évfolyam, választható tantárgyként az előképző évfolyamoktól tanulható

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: „A” tagozaton 2x45 perc

kamarazene csoportlétszáma: minimum 2 fő

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás minimum 1x 45 perc

zenekar, kórus minimum 9 fő; improvizáció, kamarazene: 2-8 fő

Korrepetíció (zongorakiséret): a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás ideje az Ek.1.-2. és 1. évfolyamban 5 perc, a továbbiakban minden évfolyamban 10 perc (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak)

117

„B” tagozat

Főtárgy: szolfézs

Kötelező tantárgy: zongora

Választható tantárgy: második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, improvizáció zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet tantervi programjainak tantárgyai

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok							
	Alapfok				Továbbképző			
	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma:

4+4 évfolyam: szolfézs

Az első számjegy az alapfok, a második számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. „B” tagozatra a tanulót a zenei előtanulmányokat követően, az alapfok harmadik évfolyamától lehet irányítani.

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: csoportos 2x45 perc

Kötelező tantárgy: egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x 45 perc

zenekar, kórus minimum 9 fő; improvizáció, kamarazene: 2–8 fő

Korrepetíció: a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás egységesen 10 perc (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak)

6.2.1.3. A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei

Kiemelt kompetenciák a zeneoktatás területén:

118

Bemeneti kompetencia:

– Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszi az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa a zenetanuláshoz szükséges kompetenciákat.

Szakmai kompetencia:

- A zenei képességek és készségek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység).
- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és fejlesztése.
- A hangszeres technikai készség, az improvizációs készség fejlesztése.

Személyes kompetencia:

– Érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom.

Társas kompetencia:

- Együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amely alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben.
- Esélyegyenlőség

Módszertani kompetencia:

- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének, az előadóművészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanulók zenei ízlésének formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- Tehetséggondozás.
- Hátrányos helyzetűekkel való differenciált foglalkozás
- A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

6.2.1.4. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Érvényes a művészeti alapvizsga, amennyiben a tanuló az alapfokú művészetoktatási intézmény – hosszú tanszakok esetében 6., rövid tanszakok esetében 4. évfolyamát sikeresen vizsgával zárja (sikeres vizsga = érdemjegye 4.00-nél rosszabb nem lehet) Ez mind a szolfézs tantárgyra, mind a hangszeres főtárgyra vonatkozik.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni.

A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyai:

Alapvizsga tantárgyai

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll.

Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli vagy szóbeli vizsga között.

A „B” tagozatos tanulók, valamint zeneelmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom,

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet,

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom,

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet,

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy

Szolfézs „A” és „B” tagozat, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): tanult hangszer

Záróvizsga tantárgyai

Az záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos, valamint zeneelmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet – zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet – zeneirodalom

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy

Szolfézs, zeneelmélet és zeneirodalom–zenetörténet főtárgy „A” tagozat: a tanult hangszer

A vizsgák ideje:

Hangszeres főtárgyak

Gyakorlati vizsga

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti tantárgyak

„A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Szolfézs főtárgy

Gyakorlati vizsga:

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti vizsga:

„A” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 10 perc

Kamarazene főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

122

Előrehozott vizsga:

Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető. Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával vagy záróvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön – külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

Követelmények, a számonkérés, az értékelés formái, a tanulmányok ellenőrzése Zeneiskola

Követelményrendszer

- **A tanulók felé**

A zeneiskolai tanulók legfontosabb kötelessége a tanulás, választott hangszerükön a rendszeres gyakorlás.

Iskolánk valamennyi diákjával szemben támasztott követelmény, hogy képességeinek megfelelően vegyen részt a tanítás-tanulás folyamatában.

A tovább haladással kapcsolatos követelményeket a képzési szakok központi tantervi irányelvei, a helyi tanterv, a magatartással, szorgalommal szembeni követelményeket a Házirend tartalmazza.

Elvárjuk, hogy a tanuló a szellemi érettségének megfelelő művészi kifejezőkészséget elérje.

- **A szülők felé**

Zeneiskolánk művészetoktatási intézmény, növendékeink szabad elhatározásuk és igényük (szülői igényt is beleértve), ill. képességeik szerint tanulhatnak nálunk.

Ezért rendkívül fontosnak tartjuk a szoros és jó kapcsolattartást a szülőkkel is.

Minden esetben kérjük a **szülőktől** gyermekük iskolai és iskolán kívüli nevelkedésének gondos követését, a zeneiskolával való állandó kapcsolattartást.

- **A pedagógusok és iskolai dolgozók felé**

A tantestülettel és az iskola minden dolgozójával szemben támasztott követelményeket az SZMSZ rögzíti, ezen túlmenően a pedagógus:

legyen nyitott az új pedagógiai módszerek iránt,

folyamatos önképzéssel, tapasztalatcserével igyekezzék munkáját javítani,

munkájában legyen igényes,

nevelőmunkájukban a gyerek-centrikusság, egyéni bánásmód, türelem tükröződjék,

személyes példamutatásával motiválja a tanulókat a magatartás és erkölcsi normák betartására.

Számonkérés, értékelés

A számonkérés, értékelés, a tanulmányok ellenőrzésének formáit a tanszaki helyi tantervek pontosan tartalmazzák.

Általánosságban elmondható:

- *Havi érdemjegyet és félévenként szorgalmi jegyet* kapnak növendékeink ellenőrzőjükbe, illetve a kréta naplóba; főtárgyból és kötelező, köt. választható tárgyakból.

(Osztályzatok: 1-5-ig számmal történnek.)

- Éves munkája, a tantervi követelmények elsajátításának mértéke, valamint vizsgateljesítménye alapján a tanuló a *tanév végén bizonyítványt, félévkor értesítőt* kap.

- Az értesítőben, illetve a bizonyítványban főtárgyból, valamint kötelező tárgyból érdemjegyet (osztályzatot), ill. szorgalomjegyet kap. / 1-5-ig számmal /

- Az művészeti alapvizsga követelményeit az erre vonatkozó törvény és a rendelet előírásai szerint teljesítjük.

Főtárgyból tanév végén vizsgát, szolfézs, zeneirodalom, zenetörténet, zeneelmélet, énekes iskola, kamarazene melléktárgyakból összefoglaló órát/koncertet tart a felkészítő tanár.

Amennyiben a félévkor, ill. évvégén főtárgyból, ill. a kötelező tárgyak valamelyikéből elégtelen osztályzatot kap, a zeneiskolai növendékek névsorából töröljük.

Jutalmazás, elmarasztalás

A tanév során joga és kötelessége a zeneiskolai pedagógusnak a tanulót jó munkájáért szóbeli - közösség előtt elhangzó - szaktanári és/vagy igazgatói **dicséret**ben részesíteni.

Tanév végén jutalomkottát, Weiner-oklevelet, Weiner-émlékéremet kapnak a legjobbak.

(A Weiner-émlékérem, Weiner- oklevél odaítélését külön szabályzat határozza meg.)

A tanuló vétségeiért, mulasztásaiért a házirendben foglaltak szerint **elmarasztalás**ban részesül.

A szorgalom minősítése

(5) példás: szorgalmában példamutató, folyamatosan kiemelkedő munkát végez

(4) jó: képességeinek megfelelően jól teljesít, megbízható, rendszeresen készül fel az órákra

(3) változó: tanulmányi eredménye jelentősen elmarad képességeitől, kötelességeit csak erős tanári ráhatással végzi, csak időnként tanúsít törekvést munkájában

(2) hanyag: rendszeresen nem készül az órákra, megbízhatatlan, figyelmeztetésre sem végzi el feladatait.

Tanulmányi átlagba számítandó: *főtárgy osztályzata*

kötelező melléktárgy osztályzata

Felmentés, vagy más okból a tanuló főtárgyi és melléktárgyi osztályba sorolása eltérhet egymástól. Ebben az esetben a főtárgyi osztályt kell figyelembe venni.

Osztályzat / Minősítés a zeneiskolában

Tanszakok	A tagozat												125 B tagozat									
	Ek.		Alapfok				Továbbképző						Alapfok				Továbbképző					
Zongora, csembaló, orgona, harmonika, gitár, hárfa, hegedű, gordonka, furulya, fuvola, trombita, ütő	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
Oboa, klarinét, fagott, kürt, harsona, tuba	O	O	O	O	O	--	--	O	O	O	O	O	O	O	O	-	-	O	O	O	O	O
Szaxofon	O	O	O	O	-	-	-	-	O	O	O	O	O	O	-	-	-	-	O	O	O	O
Nagybőgő	-	-	O	O	O	-	-	O	O	O	O	O	O	O	O	-	-	O	O	O	O	O
Brácsa	-	-	O	O	-	-	-	-	O	O	O	O	O	O	-	-	-	-	O	O	O	O
Magánének	O	-	O	O	O	O	O	-	-	-	-	O	O	O	O	O	O	-	-	-	-	-
Kamarazene	-	-	-	-	-	-	-	-	O	O	O	O	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kamarazene - melléktárgy, zenekar	-	-	-	M	M	M	M	M	M	M	M	M	-	M	M	M	M	M	M	M	M	M
Szolfézs	M	M	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
Zeneelmélet, Zenetörténet, Zeneirodalom	-	-	-	-	O	O	O	O	O	O	O	O	-	-	O	O	O	O	O	O	O	O

M = minősítés

O = osztályzat

Osztályzat érdemjeggyel

(5) jeles osztályzat:

az évfolyamnak megfelelő fejlettségű tudással kiválóan végezte el a teljes anyagot, muzikális, kiegyensúlyozott fejlődést mutat, aktívan érdeklődő feladatai iránt, hangszerén biztonsággal, szép hangon és stílusos előadással játszik, közreműködik koncerteken, rendezvényeken.

(4) jó osztályzat:

jól végzi az anyagot, kevésbé fogékony, muzikális, nem annyira önmagából, mint tanára ráhatásából fakad szép előadásmódja, nem 100%-os a biztonsága, de jó produkciót nyújt, aktívan közreműködik koncerteken

(3) közepes osztályzat:

lassabban, változóan fejlődik, alig többet végez a minimum-követelménynél, közepesen muzikális, de a gondos tanári munka eredményeképpen még elfogadhatóan teljesít, nem aktív a koncerteken, instabil a szereplésben, ez a jegy próbaidőt biztosít, ha javulást nem mutat, eltanácsolható a zeneoktatásból

(2) elégséges osztályzat:

nem sokat fejlődik, a legszükségesebb minimumot teljesíti csupán, csak a kötelező vizsgán vesz részt, szereplése kudarccal jár, nem akar együttműködni a tanárral, csak szülei erőltetésére tanul, képességei és akarat ellenére Szülővel való megbeszélés után el kell tanácsolni.

(1) elégtelen osztályzat:

az évfolyamra előírt minimális anyagot sem végzi el, semmit sem fejlődik, a produkciója „meghallgathatatlan”, a tanuló egy alkalommal javítóvizsgát tehet.

Minősítés

Értékelés a zenei előképzőben, kamarazene és zenekar melléktárgyakban:

zenei előképzőben, hangszeres előkészítőben, kamara és zenekar tárgyakból:

kiválóan megfelelt / 5 /

jól megfelelt /4/

megfelelt /3/

nem felelt meg /1/ bejegyzés is adható.

Az értékelés egyéb formái

- Hangversenyeken való szereplés (tanszaki, iskolai, kerületi rendezésű, külső felkérésekre - rádió, tv, stb.)
- Hangszeres versenyeken való részvétel (kerületi, budapesti, országos, nemzetközi).

127

6.2.1.5. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztási elvei zeneiskola

A zenei kottaanyagok, könyvek kiválasztásának elvei

A növendékek tudásszintjének eléréséhez nélkülözhetetlenül fontos a színvonalas és a helyi tanterv ajánlásához igazodó kottaanyag valamint tankönyvanyag kiválasztása.

Erről minden esetben a tanszakok közös megegyezéssel, a tanszakvezető koordináló munkájával döntenek, lehetőség szerint az iskolai kotta- és könyvtár is minden tanuló rendelkezésére áll.

Alapvető szempontok:

a kották, tankönyvek maximálisan segítsék a növendékek tudásának, készségeinek fejlődését, a technikai képességek és elméleti tudásanyag fejlesztését

a választható kották a lehetőségek szerint elérhető áron beszerezhetőek legyenek,

a bel-tartalom mellett a kotta, tankönyv külleme is fontos szempont, főleg az alacsonyabb évfolyamokban

új kiadványok figyelemmel kísérése

Feladatok, szakmai követelmények, helyi tanszaki kiegészítések

A részletes szakmai követelményeket, a hangszerekre bontott tantervi anyagokat Pedagógiai Programhoz csatolt CD tartalmazza.

TANSZAKI KIEGÉSZÍTÉSEKET, MÓDOSÍTÁSOKAT TETTEK A KÖZPONTI TANTERVHEZ:

Furulya

Zongora

Gordonka

Szolfézs

A többi tanszak a központi tantervet módosítások nélkül, egyhangúan elfogadta.

6.3. Klasszikus zenész szakképesítés - Szakgimnáziumi helyi tanterv

2020.SZEPTEMBER 1-TŐL - HELYI TANTERV FELMENŐ RENDSZERBEN

6.3.1. Középfokú zenei és közismereti képzés rendje

6.3.1.1. Zenei tanszakok, képzési szakok

Szakgimnáziumunk jóváhagyott központi tanterv ajánlásain alapuló új óratervet követi 2003-óta, amelynek 20 % -a kezelhető a helyi igényeknek megfelelően rugalmasan.

Tanszakok – képzési szakok:

Billentyűs: zongora, csembalo, orgona, harmonika

Húros/vonós: hegedű, brácsa, gordonka, gordon, gitár, hárfa

Fafúvós: fuvola, blockflöte, oboa, klarinét, szaxofon, fagott

Rézfúvós: trombita, kürt, harsona, tuba,

Ütős: ütőhangszerek

Magánénekes: magánének

Zeneszerzés

Zeneelmélet-szolfézs

6.3.1.2. A szakgimnáziumi képzési idő, képzési szakaszok

A tartalmi szabályzáshoz a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók és a Klasszikus zenész kerettantervek a szakgimnáziumok számára az irányadók.

A tanítható tantárgyakat és az azokra fordítható óraszámokat az Oktatási Hivatal által elfogadott „**Klasszikus zenész kerettantervek a szakgimnáziumok számára**” tartalmazza.

https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_szakkepzes/szakgimnáziumok

A kerettantervek a **párhuzamos oktatás keretében** öt évben határozza meg a követelmények elsajátításának időtartamát a 9 - 13. évfolyamig. A növendékek a 12. évfolyam végén rendszeres, továbbtanulásra jogosító 5 tárgyas szakgimnáziumi közismereti érettségi bizonyítványt kaphatnak, melynek kézhezvételekor tanulói jogviszonyuk megszűnik. 12. évfolyamon a tanulók dönthetnek úgy is, hogy 4 tárgyas előrehozott érettségit követően további 1 évig a szakképzésben vesznek részt, amelynek végén rendszeres

érettségi bizonyítványt szerezhettek az 5. szakmai érettségi tárgyból vizsgát téve, mely szakmai képesítő vizsgának felel meg. Ebben az esetben az érettségi bizonyítvány szakképzettséget is igazol.

Sikertelen felsőoktatási felvételi vizsga után 13. évfolyamra visszairatkozhat az érettségi vizsgával már rendelkező párhuzamost képzést végző tanuló.

129

A **szakmai érettségi vizsgával rendelkező tanulók** további 1 éves ráépülő emelt szintű szakmai képzésben vehetnek részt.

Az általános műveltséget megalapozó pedagógiai szakasz és a szakképzés követelményei teljesíthetők az iskolán belül azonos vagy eltérő évfolyamban.

Azok számára, akik más, nem zenei szakirányú középiskolában elvégzett 12. évfolyam után döntöttek a zenei pálya mellett, az **érettségire épülő két éves szakképzés formájában**³⁴ biztosítjuk a középfokú zenei szakképzettség megszerzését. E képzés végén ezek a tanulók is szakmai képesítő vizsgát tesznek, majd ennek birtokában **1 éves ráépülő**³⁵ emelt szintű szakmai képzésben vehetnek részt.

A szakmai alapidokumentum alapján a tanulólétszám maximuma 160 fő.

6.3.1.3. Követelmények, a számonkérés, az értékelés formái, a tanulmányok ellenőrzése – szakgimnázium közismeret és zene

Általános szempontok

Az értékelés legyen objektív, érvényes és megbízható.

Funkciója: a diagnosztizálás, a folyamatos haladás nyomon követése, összegzés.

Célja: személyiségfejlesztés, az önértékelés képességének kialakítása és folyamatos javítása, annak érdekében, hogy a tanuló képességei igényei és lehetőségei rendszerében harmonikusan tudjon tájékozódni.

Formái: szóbeli és írásbeli, Érdemjeggyel vagy szöveges értékeléssel.

Követelményrendszer – szakgimnázium közismeret

A zeneiskolai szakfeladatnál ismertetett elveket a szakgimnáziumi szakfeladatnál is érvényesnek tekintjük.

³⁴ Klasszikus zenész II.

³⁵ Klasszikus zenész I.

A követelmények teljesíthetők

a törvény szabályozta keretben iskolába járással és egyedi hatósági engedély alapján magántanulóként

Követelményeinket úgy alakítjuk, hogy:

- ne terheljük az elviselhetetlenségig diákjainkat,
- szinten tartjuk versenyképességüket a közismereti tárgyakból,
- jól megalapozott általános műveltséget, és sokrétű készség- és képességfejlesztést nyújtunk.

Követelményrendszerünk alapja:

az érettségi és képesítő vizsga letételéhez szükséges ismeret- és képességszint.

A követelmények teljesítésének elengedhetetlen feltétele:

a tudás és mentális készség- képességfejlesztés,

a tanulók fizikai állapotának mérése:

célja: a tanulói fejlődés összehasonlítása, teljesítményellenőrzés

formája: **Netfitt** mérés

módja: a részvétel valamennyi testnevelésben részesülő tanuló számára kötelező

a fizikai állapot aktuális mutatóit az országos mérési rendszerben teszi összehasonlíthatóvá.

Értékelés

Szummatív faktorok

- az oktatás hatékonyságának legjobb mércéje a tanulók munkájának folyamatos ellenőrzése.
- ez szóban és írásban is rendszeresen megtörténik, az eredményeket pedig a hagyományos ötjegyű skálán minősítjük, kivételt képez a testnevelés, itt megfelelt/nem felelt meg/ felmentett szöveges minősítést adunk.
- a számszerű értékelésen túlmenő fontos követelmény a diák teljesítményének szóbeli méltatása.
- az önálló munkára szoktatás fontos eszköze a házi dolgozatok, illetve kiselőadások készíttetése, ahol hosszabb anyaggyűjtésre és felkészülésre van szükség.
- a szóbeli minősítés a későbbiekben helyet kaphat a félévi értesítőben, illetve az év végi bizonyítványban is.
- a diákok szereplések miatt gyakorta hiányoznak vagy tudásuk nem naprakész, a szaktanárok fokozottan figyelemmel kísérik, ki milyen témakörből maradt le, miből kell pótolnia. A pótlás a szaktanárral egyeztetett határidőn belüli elmulasztása – hiányzás esetén általában a megjelenést követő első tanóra, hosszabb idejű elmaradás esetén a megjelenést követő 2 héten belül-.

- a számonkérés folyamatosságának biztosításában kialakult gyakorlat az egyeztetés az osztályfőnökök és a szaktanárok között.
- a javításra előzetes egyeztetés alapján, szóban is biztosítunk lehetőséget, általában tanórán kívül.
- a félévi/ év végi osztályzat javítására módot adunk az egész anyagból írásban és szóban, kivétel, ha a tanuló osztályzatai alapján elégtelenre állt a rendelkezésére álló szorgalmi időben és a felkinált javítási lehetőségeket ezen időszakban nem használta ki.

Diagnosztikus faktorok

Kompetenciák működtetése problémamegoldás során

Önmagához mért fejlődés vizsgálata

Mélyrétegekben elhelyezkedő, hétköznapi alkalmazást lehetővé tevő tudáskompetenciák mérése

Önértékelés, mely lehetővé teszi a „saját kognitív szűrőin” keresztül vizsgálni a külső értékelést, és elemzéssel párosulva azonnali pozitív tapasztalatokhoz juttatja, motiválja a tanulót.

Visszajelzés a pedagógus számára a folyamatszabályzást, a módszerkiválasztást illetően.

A szóbeli számonkérés formái:

- kérdésekre adott válaszok a tanóra menetében
- összefüggő egyéni megnyilvánulások a tanórán (felelet, referátum, beszámoló)
- összefüggő csoportos megnyilvánulások a tanórán (csoport-referátum, beszámoló)
- vizsga (a 9-11. évfolyamon globális tájékozottságot és gondolkodási-, logikai- és kifejezőképességet mér a tanév elején vagy végén)

Az írásbeli számonkérés fajtái, formái:

Alapelvek:

- A felkészülés folyamatosságának ellenőrzése miatt, az írásbeli feleletek száma (5-15 perc hosszúságban) nem korlátozott egy tanítási napon belül,
- a számonkérés ezen módja a tanár részéről nem jár együtt előzetes bejelentési kötelezettséggel.
- A teljes tanórát igénylő témazáró dolgozatokról két héttel a megírás előtt tájékoztatni kell a diákságot,
- ugyanazon napon ilyen számonkérés csak két tárgyból lehetséges, a kollegáknak egyeztetési kötelezettsége is van.

A számonkérés módja:

- óra eleji/ óraközi röpdolgozatok,
- az óra egy részét vagy egészét igénybe vevő ellenőrző dolgozatok a téma és feladat típusa és nagysága által meghatározottan, formailag hagyományos vagy digitális platformon keresztüli témazárók, mérőlapok, teljesítménytesztek, tantárgytesztek,
- az írásbeli mérések és a kétszintű érettségi vizsga írásbeli típusfeladataival egybevágó teszt és esszéfeladatok,
- írásbeli dolgozatok a tanulói leterheltség csökkentése, az önálló kutatómunka módszerének és a könyvtár, valamint más adatbázisok használatnak elsajátíttatására a tanuló általa választott témakörben a tanév kezdetén vagy egy-egy tematikus egységhez kapcsolódóan legalább 2 héttel a tárgyalás előtt.

132

részletezve:

Témazáró dolgozat

Egy vagy több tematikus egység lezárása utáni számonkérés, mely jellemzően az egész tanulócsoportot érinti. Idejét, a rá való felkészülés formáit a tanmenet rögzíti. Tanórán kell megírni, időtartalma legalább 45 perc.

Ha jellege megengedi, pontokkal értékeljük az érettségi standardnak megfelelően, követelményeit a tantervi és az érettségi követelményekkel összhangban állapítjuk meg, a dolgozatokat összegyűjtjük, és legalább a tanév végéig megőrizzük.

Amennyiben a tanuló a szorgalmi idő befejezése előtt két héttel nem írta meg témazáró dolgozatainak legalább a felét, akkor az adott témából írt dolgozattal eleget kell tennie a szaktárgy éves követelményeinek. (A szaktanárnak joga, de nem kötelessége a hiányzás miatt elmaradt témazáró dolgozatot időben bepótoltatni a tanulóval, illetőleg lehetőséget adni a tanulónak a javításra.) A dolgozat megírására a szaktanár a tanórán biztosítja a feltételeket.

A félévi és év végi jegyek megállapításánál a témazáró dolgozatoknak kiemelkedő szerepe van, de ennek mértékének meghatározása a szaktanár kompetenciája. Ezt azonban az év elején minden pedagógus köteles a tanulók tudomására hozni (

Az íratás napját legalább két héttel előbb be kell jelenteni. Egy tanuló naponta legfeljebb két témazárót írhat. A témazáró javítása legfeljebb két hétig tarthat. A digitális naplóban témazáró dolgozatként tüntetjük fel.

Szóbeli felelet

Középiskolában és az érettségien követelmény az önálló, összefüggő felelet. Az egyéni felkészülés, tanórai egyéni vagy team munka és/vagy a házi feladat ellenőrzésére szolgál, megadott szempontokra épül, ugyanakkor az óra eleji ismétlést is helyettesítheti.

Az értékelés érettségi szóbeli standard alapján, illetve a tanulók bevonásával azonnal történik.

A feleletet a jegy mellett röviden szóban is értékeljük. A tanulóktól elvárjuk az önálló, folyamatos, szabatos kifejtést, de az elakadókat segíteni kell abban, hogy ismereteikről számot tudjanak adni.

A tanári értékelés legyen pozitív: mutassa be a tanuló számára a fejlődési lehetőségeket. Témakörök lezárásánál több témakört is felöllelhet. Ismétlő kérdéssel a tananyag felidézését is szolgálja. Időtartama lehetőleg ne legyen hosszabb 6-7 percnél. A szóbeli feladatok kifejtése, illetve tanári értékelése során nem szabad a tanulót megszegyeníteni, megalázni.

Röpdolgozat, írásbeli felelet

Kisebb egységek számonkérése változatos írásos formában. Érintheti az egész tanulócsoportot, vagy annak egy részét. Célja a tanulók tudásának ellenőrzése, nem lehet fegyelmező jellegű. Erre is igaz, hogy legfeljebb két hétig tarthat a javítása.

Egyéb formák

Minden más olyan forma alkalmas lehet a tanulók értékelésére, amely visszatükrözi a tanuló tudását, kreativitását, rátermettségét és a követelmény-rendszerrel összhangba hozható.

Alapkövetelmény még az, az adott tantárgyi kompetenciákkal is szoros kapcsolata kell, hogy legyen, és az értékelés is ezen kell, hogy alapuljon. Ilyen formák lehetnek:

projektmunkák, prezentációk, elmetérképek, kiselőadások, esszék, egyéni megfigyelések, kísérletek, mérések. Mivel ezek az újszerű formák gyakran nagyon jól motiválnak, és elősegítik más irányú képességek kibontakoztatását is, ezért használatukat szorgalmazni kell.

A megvalósítás anyagi terhe azonban ne legyen több az iskoláztatás szokásos költségeinél. Az újszerű tanulásszervezési eljárások - projekt, team munka- bevezetésével bővült az értékelhető önálló és közös produktumok köre.

A magyar, történelem, idegen nyelvi „kis-érettségi”

A 10-12 évfolyamon írásban és/vagy szóban az előző tanévek követelményeiből meghatározható érettségi témákból előzetes egyeztetés alapján, a vizsgához képest legalább 6 héttel kihirdetetten „kis-érettségi” tehetnek a tanulók. Az erre kapott osztályzat kétszeres súlyozású.

Vizsgáról hiányozni csak alaposan indokolt és igazolt esetben lehet, az elmaradt vizsgát pótolni kell.

A 12. évfolyamos vizsgák várható időpontja november.

Írásbeli próba-érettségi

A 12-es tanulók felkészültségét a tanév február 15-április 30. közötti időszakában írásbeli próbaérettségi dolgozatok keretében diagnosztizálhatjuk, a szaktanárok által tanév elején ismerttetett rend alapján. A mérés célja az írásbeli vizsgahelyzet szimulációja, valamint az érettségi vizsgára való felkészülés támogatása.

Az értékelés a témazáró dolgozatok értékelését követi, a dolgozatok javítása és minősítése az érettségi dolgozatokénak felel meg.

A tanulónak joga a megírt, és két héten belül kijavított dolgozatát megtekinteni. Az iskola pedagógusai lehetőséget adnak, hogy az adott érdemjegyről tájékoztatást kérjen a tanuló. Az érdemjegyeket a pedagógus a digitális naplóba, a tanuló az ellenőrzőbe adott időben vezeti.

Érdemjegyek elvárható száma

A tantárgyak sajátosságainak megfelelően legyenek arányban a szóbeli és írásbeli feleletek. A tanuló számára biztosítani kell, hogy a félévi és az év végi eredmények reális értékeléséhez heti 2-3 órás tantárgyból kéthavonta minimum egy, de a félév során legalább három, 4 vagy több órás tantárgyból lehetőség szerint havonta egy, de a félév során legalább négy alkalommal szerezzon érdemjegyet. Egyéb esetben az óraszám + 1 osztályzat az irányadó.

A félévi és a tanév végi értékelés osztályzatokkal történik, a testnevelés kivételével. A tantárgyi osztályzatokra a szaktanár, a magatartás és a szorgalom osztályzatokra az osztályfőnök tesz javaslatot, ezeket a nevelőtestület véglegesíti az osztályozó értekezleten, melyet évente két alkalommal, félév előtt és a tanév vége előtt tartunk.

Egyéb értékeléseink

Évente októberben visszajelzünk az általános iskoláknak volt tanulóik tanulmányi eredményességéről.

Rendszeresen értékeljük diákjaink tanulmányi eredményességét, az érettségi eredményeket és a kettő összhangját.

Fontos mutatónak tekintjük a nyelvizsgák (emelt szintű nyelvi érettségi) számát, típusát, a végzős évfolyamokon a nyelvtudás szintjét, a nyelvizsgák arányát, és az előrehozott érettségik számát.

A felsőoktatási felvételi eredményesség a középiskolák munkájának lényeges mutatója, követjük az érettségizett és a továbbtanuló diákok arányát.

Rendszeresen vizsgáljuk, elemezzük és értékeljük a 10. évfolyam országos kompetenciamérésének eredményeit matematikából és szövegértés-szövegalkotásból.

A tanulóknak és szüleiknek az évfolyam szintjéhez mért képességpontok alakulásáról visszajelzést adunk.

A kiemelkedő teljesítményeket év végén írásban (bizonyítványba beírt záradékkal) és jutalmazással ismerjük el.

Az osztályfőnöki órákra és a testnevelésre a tanulók tantárgyi érdemjegyet nem kapnak.

Aki felmentést kapott egy tárgy értékelése alól, előrehaladását szóvegesen kérésére értékeljük.

A szülőtől várjuk, hogy gyermeke tanulmányi eredménye, szorgalma, magatartása iránt érdeklődjön és az iskola nevelő munkáját segítse.

A tanuló köteles az ellenőrzőjébe az osztályzatokat adott időben beírni, és szüleivel azt aláírni.

Az otthoni felkészülés elvei

A házi feladatok térén törekszünk az e-learning rendszer adta lehetőségeket kihasználni.

A házi feladatok kiadásának szempontjai:

- a tanulók heti terhelése
- az egyes diákok képességei, adottságai,
- az életkori sajátosságok,
- az értelmi fejlettség,
- a fejlődés üteme,
- házi feladat előkészítettsége.

A házi feladatok kiadásának és ellenőrzésének alapelvei:

- Rendszeresen, egyik hétről a másikra elvégzendő otthoni munkára fordítandó idő –
- az átlagos képességű tanulókhoz igazítva – ne haladja meg a 20-40 percet tantárgyanként.
- A nagyobb lélegzetű feladatok (házi dolgozatok, kiselőadások, projektek, elmetérképek,
- prezentációk, önálló kísérletek/vizsgálatok) teljesítésének határidejét előre rögzítsük, de
- legalább egy hétvége álljon rendelkezésre. A határidő legyen a tanulók számára is
- elfogadható, reális. Ha több hasonló feladat elvégzése esik egy osztályban ugyanarra az
- időpontra, – a diákok jelzéseit figyelembe véve – az érintett szaktanároknak kötelességük
- egyeztetni a teljesíthető ütemezéseket illetően.
- A tanárnak az otthoni feladatokhoz konkrét útmutatást kell adnia.
- Törekedjünk kreatív, a tanulók érdeklődéséhez igazodó, aktualitásra építő feladatok
- kitűzésére. Újszerű házi feladatokkal is motiváljunk.
- Igyekezzünk differenciált feladatokat kitűzni, ill. a feladatmegoldáson belül differenciálni.
- A feladatok benyújtásának formáját a tanár határozza meg. Kívánatos a jövőben az
- elektronikus formájú rögzítés széles körű elterjesztése. A forma nem járhat szokatlan
- anyagi teherrel.
- A házi feladatok elvégzését rendszeresen kell ellenőrizni, szükség esetén a minőségét is.
- Értékeléskor az iskola értékelési elveihez kell igazodni. A kiemelkedőket jutalmazzuk.
- Elégtelennel egy házi feladat hiányát vagy hibáit csak akkor büntethetjük, ha a diák
- számára már korábban ismert volt, hogy ezt a feladatot milyen szinten kell teljesíteni. Itt
- is azonban körültekintően kell eljárni, és mérlegelni kell, hogy volt-e korábban kellő
- megértési és begyakorlási idő. A felszerelés hiánya nem egyenértékű a házi feladat el
- nem
- készítésével, azért elégtelen osztályzat nem adható, ugyanakkor kezdeményezhető
- fegyelmi intézkedés.
- sarkallják a diákokat önellenőrzésre
- segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük munkájáról, és az iskolában folyó munkáról.
- mindig kerüljenek ellenőrzésre
- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.

Követelményrendszer – szakgimnázium zene

A zeneiskolai szakfeladatnál ismertetett elveket a szakgimnáziumi szakfeladatnál is követelménynek tekintjük.

A tanulók hangszeres főtárgyból és szolfézs-elmélet melléktárgyból félévkor és év végén bizottság előtt vizsgát tesznek a tanterv követelményei szerint. Minősítésük főtárgyból a vizsgabizottság tagjai által tizedes jegyekkel is árnyalt, 1-től 5-ig terjedő osztályzatok átlaga: jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen meghatározással.

Az elméleti főtárgyak és kötelező tárgyak értékelése is félévenként történik, részben az éves munka alapján, részben vizsga formájában, írásban vagy gyakorlatban.³⁶ A minősítés a hagyományos osztályzatokkal, vagy azokra átszámítható pontozással történik.

Az értékelés része minden esetben az eredmény vagy eredménytelenség egyéni, a diákokkal közösen történő részletes elemzése, a továbblépés módjának megjelölése.

A tanuló minősítését befolyásolják szereplései, tanulmányi versenyeken való részvétele, és az ott elért eredményei.

Fegyelmi vétségek esetén az iskola házirendje, illetve a Knt. megfelelő paragrafusai szerint járunk el.

A magatartás, illetve a szorgalom minősítése

Ez a minősítés továbbra is a hagyományos négyjegyű skálán történik.

Magatartás

példás:

- a tanuló mind szakmai, mind közismereti munkájában példamutató,
- a mindennapi munkában, fegyelmezetten, pontosan vesz részt,
- kezdeményezője, szervezője, előre mozdítója a tanórán kívüli tevékenységeknek,
- társaival segítőkész, önzetlen,
- igazolatlan órája nincs,
- tendenciát tekintve erősen javuló.

jó:

- a tanulóval sem a szakmai, sem a közismereti munkában probléma nincs,
- nem tartozik a vezető, szervező egyéniségek közé, de a kapott feladatokat elvégzi,
- visszahúzódó, nem vállal állásfoglalást,
- nem vét a fegyelem ellen,
- tendenciát tekintve alapvetően javuló, de nem mindig sikeres,
- nincs 6-nál több késése, illetve igazolatlan órája.

³⁶ Ha a tantárgy természete ezt megköveteli, órai felelések és dolgozatok formájában is.

változó:

- a tanuló magatartása, munkafegyelme ingadozásokat mutat,
- a szakmai, illetve a közismereti munkát nemegyszer zavarja,
- magatartása tanáraival és/vagy diáktársaival kifogásolható, beszédkultúrája igénytelen, udvariatlan,
- késéseinek, igazolatlan óráinak száma meghaladja a 6 órát, de nem éri el a 20 órát,
- szaktanári, osztályfőnöki fegyelmi fokozatai vannak.

137

rossz:

- olyan fegyelmi vétséget követett el, amely az Köznevelési Törvény 58.§-ának hatálya alá tartozik,
- zavaró, a munkát gátló, a pozitív értékeket elutasító viselkedése,
- negatív vezéregyéniség,
- rendszeres fegyelmezetlensége, súlyos udvariatlansága miatt megrovásban, szigorú megrovásban részesült,
- igazolatlan hiányzásai elérik és meghaladják a 20 órát.

Szorgalom

példás:

- a tanulói a képességei szerinti maximumot teljesíti
- állandó segítője a tanítási óráknak
- tanórán kívüli tevékenységben is részt vállal
- tudatosan, önállóan is műveli magát.
- tendenciában állandó fejlődő

jó:

- jó vagy közepes képességű tanuló, aki rendszeresen készül és dolgozik, de önmagával szemben nem maradéktalanul igényes
- az órákon nem mindig aktív, inkább passzív befogadó
- gyengébb képességű növendék, aki azonban eredményeit jelentős munkával éri el
- tendenciában stagnáló vagy enyhén romló

változó:

- a tanuló munkája képességeihez mérten rendszertelen, kiegyensúlyozatlan
- kötelező feladatainak teljesítése gyakran elmarad
- az órákon nem fejt ki előbbre vivő aktivitást
- tendenciában romló

hanyag:

- a teljesítménye adottságaihoz képest tartósan rossz
- a követelményrendszer minimumát vagy azt sem teljesíti

- az órákat zavarja feladatainak nem teljesítésével
- bármely tárgyból bukik

A magatartás és szorgalom minősítése folyamatosan történik szóban és esetenként írásban.

A félévi osztályozó értekezleten kívül az osztályfőnökök és a szaktanárok naponta tájékoztatják egymást és, ha kell a szülőket a fegyelmi helyzet és a szorgalom változásáról.

A szülők rendszeres tájékoztatást kapnak az ellenőrzőben vagy levélben a tanulói mulasztásokról, a szülői értekezleten és fogadóórán személyesen tájékozódhatnak.

A magatartás és szorgalom változásának pszichikai hátterének feltárását és a megoldási lehetőségek keresését a diákokkal és szülőkkel és főtárgy tanárokkal együtt az osztályfőnök és az ifjúságvédelmi felelős végzi beszélgetések formájában.

Jutalmazás, elmarasztalás³⁷

(lsd. mint a zeneiskolánál)

A kétszintű érettségi vizsga

Alapelv:

- a tanulók szabad döntését támogató, és a lehetőséget biztosító attitűd
- optimális igény-kielégítés
- együttműködés

A helyi tantervek alapvetően teljesítik a középszintű érettségi elvárásainak való megfelelést, mind a kompetenciák, mind pedig a tudásbázis szintjén.

A kimeneti oldalon nyelvvizsgával egyenértékű emelt szintű érettségire való felkészítés házon belüli tanórai kereteinek kialakítását tanulói igény esetén angol és német nyelvből biztosítani tudjuk.

A – vélhetően nem zenei pályára készülő tanulóink által generált – további emelt órászámú és ehhez rendelt tananyagú tantárgyi igényt, a kerület intézményeivel kooperálva látjuk biztosíthatónak.

³⁷ A tanév során joga és kötelessége a pedagógusnak a tanulót jó munkájáért szóbeli - közösség előtt elhangzó - szaktanári és/vagy igazgatói **dicséret**ben részesíteni.

Tanév végén jutalomkottát, Weiner-oklevelet, Weiner-émlékérmeket kapnak a legjobbak.

(A Weiner-émlékérem, Weiner- oklevél odaitélését külön szabályzat határozza meg.)

A tanuló vétségeiért, mulasztásaiért a házirendben foglaltak szerint **elmarasztalás**ban részesül.

A középszintű vizsga témakörei

Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet, valamint a 40/2002 (V.24) OM rendeletben, és a 106/2012 (VI.1), illetve 229/2012 (VIII.28) módosító kormányrendelet tartalmazza a közép és emelt szintű részletes vizsgakövetelményeket. Az érettségire való felkészülés során az érettségizető pedagógusok az közismereti igazgatóhelyetttessel egyeztetve a részletes vizsgakövetelmények alapján összeállítják a középszintű érettségi szóbeli tétteleit, melyeket a hatályos jogszabály által előírt időpontban a tanulók nyilvánosan megismerhetnek.

Az érettségi vizsga részletes követelményei megtalálhatók az alábbi linken:
https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/erettsegi_vizsgatargyak

A középszintű érettségi szóbeli tétteleit minden évben a törvényben előírt arányban megváltoztatjuk. A középszintű érettségi vizsga témaköreit minden érintett tantárgy vonatkozásában az adott tantárgy kerettanterve tartalmazza.

Választható középszintű érettségi tantárgyak, foglalkozások, megnevezése, előrehozott vizsgák

Az érettségi vizsga a tanulói jogviszony keretében az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt abból a vizsgatárgyból tehető, amelyek a helyi tantervben meghatározott követelményei az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja.

Előrehozott érettségi vizsga hatályos jogszabályok szerinti tárgyakból tehető, a 9-12-es tantárgyi követelmények – előre tervezett osztályozó vizsga/vizsgák -teljesítése után, a jogszabály által előírt vizsgaidőszaktól kezdődően. Az osztályozó vizsga letételének feltétele, az adott tanév követelményének minimálisan 60%-os teljesítése.

Az idegen nyelvekből sikeresen teljesített előrehozott érettségi vizsga középszinten nem mentesíti a tanulót a vizsga nyelvének folytatása alól, órára járási kötelezettsége azonban 2 órára csökken, az emelt szintű és/vagy középfokú nyelvvizsga sikeres teljesítéséig.

Iskolánk vonatkozásában jelenleg **5. választható tantárgyként** jelentkeznek:

- digitális kultúra (előrehozottan is teljesíthető)
- hittan (katolikus és református)
- 2. idegen nyelv (4 év osztályozó vizsga megléte mellett, előrehozottan is teljesíthető)
- állampolgári ismeretek
- biológia (előrehozottan is teljesíthető)
- testnevelés

6.3.1.4. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztási elvei

Szakgimnázium

Alapvető szempontok:

A tankönyveket, taneszközöket az oktatás folyamatában az oktatás céljainak elérését segítő tárgyként tételezzük.

A használat célja:

- eszközként használni
- ezen eszközzel információkat szerezni
- az információk feladatmegoldásra transzformálására képessé tenni a diákokat

A pedagógusoknak a tankönyvek kiválasztását az igazgató által meghatározott határidőig meg kell tenniük.

A tankönyvfelelős a jogszabályokban meghatározott határidő előtt a fenntartó által megadott határidőig elkészíti a tankönyvrendelést.

A kiválasztás általános szempontjai:

- az átjárhatóság, illetve az esélyek kiegyenlítése
- az országos követelményekhez való alkalmazkodás
- a használt tankönyvek megtalálhatósága az OM által kiadott közoktatási tankönyvjegyzékben.
- **katolikus tankönyvcsaládok előnyben részesítése**
- a tanulói csoportok speciális jellemzői,
- a tanulási folyamat jellemzői,
- a pedagógus személyi jellemzői, autonómiája,
- a szülők elvárásai és anyagi teherbírása.

További szempontok:

- A tankönyvrendeléskor fontos szempont az ingyenes tankönyvellátás költségeinek tervezhető nagysága. Lehetőség szerint állandó tankönyveket használunk, biztosítva ezzel a tankönyvkölcsönzés megoldását.
- Az ingyenes tankönyvellátást az iskolai könyvtár állományából biztosítjuk.
- Folyamatosan figyelmet fordítunk az iskolai könyvtárban elérhető tartós tankönyvek kínálatának és állományának bővítésére.

- A következő tanévben szükséges taneszközökről az induló 9. évfolyamon a felvételi értesítéssel együtt kapnak követően tájékoztatást.
- A tankönyvpiaci újdonságokról természetesen tájékozódnak a szaktanárok, tanári kézikönyvként használják ezeket, az intézmény a könyvtári állományt, ezen könyvekkel gyarapítva segíti a tanári és tanulói tájékozódást.

A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

- Pedagógusaink a tankönyvválasztásnál a hivatalos tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek köréből választanak, előnyben részesítve a katolikus tankönyvcsaládokat
- A tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak.
- Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.
- A tankönyvhöz kapcsolható digitális tananyagok megléte.
- Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tantárgyi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.
- A diák által már megvásárolt tankönyvön tanárcsere esetén sem szabad változtatni.

A **tankönyvellátás iskolai rendjét** a hatályos intézményi SZMSZ-ben szabályozzuk.

6.3.1.5. Szakgimnázium – Közismereti képzés

A szakgimnázium struktúráján belül a közismereti oktatás a legfiatalabb részterület, hiszen 1997-ben érettségizett az első olyan évfolyam, amely már a teljes párhuzamos képzést ebben az iskolában kapta.

Az eddigi tapasztalatok és eredmények alapján talán nem önhittség azt mondani, hogy a középiskola életképesnek, valódi igényeket kielégítőnek bizonyul.

A közismereti képzés négy évfolyamos párhuzamos oktatást biztosít, amelyet az érettségi vizsga zár le.

A képzés ismeretoldalának fókuszában a szakgimnáziumokkal ellentétben művészeti profilunknak megfelelően a humán tárgyak állnak, bár az általános műveltség megszerzésének érdekében a természettudományok területén komplex módon igyekszünk olyan alapismereteket nyújtani, amelyek részben a modern tudományos világkép

megértéséhez szükségesek elengedhetetlenül, részben pedig az esetleges pályamódosítóknak kellő alapot adnak ahhoz, hogy ne maradjanak le behozhatatlanul a más irányultságú középiskolákban tanulóktól.

A 9-12. évfolyamon lehetőség nyílik arra, hogy a felzárkóztatás és tehetséggondozás keretében a diákok magasabb óraszámban foglalkozzanak a számukra kiemelkedően fontos érettségi tantárgyakkal.

A 13. évfolyamot végző diákjaink számára kötelező osztályfőnöki, testnevelés és nyelvórákat szervezünk, és módot kapnak más évfolyamok közismereti óráin, illetve szabadidős programokon való részvételre, legtöbbször élnek is ezzel a lehetőséggel (pl. a sportkörben, nyelvórákon).

A tanulók a NAT és Kerettanterv előírásának megfelelően öt tárgyas érettségire jelentkezhetnek a 12. évfolyam végén.

A tanulmányok elvégzését, a sikeres érettségi vizsgát a jogszabály által előírt szakgimnáziumi érettségi bizonyítvány tanúsítja, melyet a 12. vagy a 13. évfolyamon kaphatnak kézhez nyilatkozatuknak megfelelően tanulóink.

Érettségizett diákjaink döntő többsége zenei főiskolákon és egyetemeken tanul tovább itthon és külföldön, ugyanakkor minden eddigi évfolyamunkon volt olyan tanulóink, aki nem zenei intézménybe (bölcészkar, jogi kar, tanárképző főiskola, informatikai főiskola) került be sikeres felvételi alapján.

A továbbtanulás orientálása során legfőbb törekvésünk, hogy a tanulmányaikat befejezők törés nélkül, kellő eséllyel indulhassanak el az általuk választott új úton.

Az Európai Unió országokban tanulni szándékozók számára, igény szerint összegyűjtjük az adatokat a külföldi felsőoktatási intézmények honlapjairól, ösztönözve és segítve a helyes tájékozódást.

6.3.1.6. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása az intézményben

Általános elvek a feladatok megvalósítására – minden tanterv vonatkozásában

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- megalapozzuk és fejlesztjük a tanulók aktív tanulását egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének fejlesztésével gondoskodunk a fizikai és mentális jól-létről;

- az egészséges életvitel kialakításához a testnevelés, az egészségtan és komplex természettudomány gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a művészeti képzés eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés induktív és deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

A fejlesztési területek, nevelési célok a teljes iskolai nevelési oktatási folyamat közös értékeit jelenítik meg, láttatva a pedagógiai folyamatok egészét. E fejlesztések alapfeladatai egy egészséges és jól működő társadalom kialakításának.

Erkölcsei nevelés:

Alapvető célja, a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése.

A pedagógus, sőt az iskola minden dolgozója saját magatartásával viselkedésével, megjelenésével példaként szolgál az iskola tanulói számára, (kötelességtudat, minőségi munkaattitűd, önfegyelem és kreativitás együttes támogatása), minden egyéb nevelési cél csak ezen az alapon bontakoztatható ki.

A hitelesség kérdése megkerülhetetlen. A társadalmi viselkedés általános szabályai a keresztény európai értékrend átadása, hagyományozódása minden tantárgy tanítási órájához hozzátartozik, az említett tanári viselkedésformákon túl az iskolai, órai rend megszervezésében, kommunikációban, kiszámíthatóságban.

Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén.

Konkrét területként az erkölcsi neveléshez a hittan/erkölcstan, a közösségi nevelés - osztályfőnöki foglalkozások - anyaga kapcsolódik, továbbá az irodalmi szövegek és történelmi források adnak lehetőséget értékütközések, dilemmák szemlélésére, valamint az iskolai rendezvények vonatkozásában, minden esetben fő üzenetként kell, hogy megfogalmazásra kerüljenek az erkölcsi neveléssel, s ennek céljaival összhangban lévő üzenetek.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg a nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Intézményünk alapvető filozófiája, hogy csak egészséges és szilárd nemzeti öntudattal, és lokálpatrióta érzelmekkel építhető a jövő.

A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerését az iskolai nevelés-oktatásunk egészében evidenciaként kezeljük.

A magyar, a történelem, a hittan és a közösségi nevelés –osztályfőnöki- órákhoz kapcsolódó közvetlen formában – e terület fejlesztése.

Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki.

Ezen túl minden iskolai rendezvény, nemzeti ünnepektől az osztálykirándulások megszervezéséig, az itt elérni kívánt célok jegyében történnek.

A tanulókat körülvevő fizikai környezetben ezt a célt szolgálják a címerek az osztálytermekben, az aulai emlékezőhely kialakítása a nemzeti ünnepeken, emléknapokon, jeles napokon.

Az intézmény igyekszik megragadni saját lehetőségein túl, minden olyan pályázati formát, amelyből ezek a feladatok finanszírozhatók. A „Határtalanul” pályázati forma megjelenése óta utaztatunk tanulókat a határon túlra.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot, kohéziót összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között.

Célunk, hogy olyan törvénytisztelő és ismerő fiatalokat neveljünk, akik állampolgári kötelezettségük alapján országunkban biztosítják a demokratikus működés feltételeit.

A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog.

Ennek alapján dolgozzuk fel a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is.

Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

Miután az e témakörben tárgyalt területek sok szállal kapcsolódnak egymáshoz, demokráciát működtető öntudatos, cselekvő állampolgár nevelése nagyban kapcsolódik a történelem, a magyar irodalom és a közösségi nevelés –osztályfőnöki- órák anyagához, ahol a tanulóink információt nyerhetnek arra vonatkozóan, hogy milyen állampolgári jogokkal és kötelezettségekkel, valamint honvédelmi feladatokkal rendelkeznek, és ezeket hogyan alkalmazhatják.

A diákönkormányzati tevékenység iskolán belüli terepe a demokráciatechnika, a, mérlegelő gondolkodás, elemzőképesség, a kommunikációs stratégiák elsajátításának.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése

Az ember társas lény, de az csak akkor gyakorolható megfelelően, ha saját személyiségének ismerete megfelelő alapot nyújt hozzá, megalapozva az állandó megújulás, a sors- és életpályaalakítás felelősségének képességét.

Jelen terület fejlesztése alapvetően osztályfőnöki feladat, a közösségi nevelés –osztályfőnöki- órák anyagának része kell, hogy legyen, ezen kívül az iskola megragad minden olyan lehetőséget, akár nem hivatalos keretek között is, amelyek ezen célok fejlesztését szolgálják

Családi életre nevelés

Törekvésünk a keresztényi családi élet bemutatása és propagálása, hiszen a családnak kiemelkedő jelentősége van, a gyerekek, a fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi-lelki egészségének, közösségi létének kialakításában.

A biológia és a közösségi nevelés – osztályfőnöki - órák anyagához tartozó terület, valamint minden olyan rendezvény célját és anyagát képezhető fejlesztési terület, ahol pedagógus, iskolaorvos, védőnő, pszichológus, családsegítő szolgálat munkatársai által történő ismertető előadás olyan eszköz lehet, amely a családi életre való nevelés vonatkozásában megkerülhetetlen.

Ebben a kérdéskörben foglalkozunk, a szexuális kultúra kérdésével is, amely az osztályfőnöki tananyag része és iskolánk orvosa, vagy védőnője közreműködésével kerül megszervezésre.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Meggyőződésünk, hogy a kettő nem független egymástól, ezért fejlesztése is csak együttesen lehet eredményes.

Láttatnunk kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől.

A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és - megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására.

A tanulókat ösztönözzük arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására, a veszélyeket (káros szokások, anyagok, közlekedési ismeretek) tudatosan elutasító, preventív megismerésére.

Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

E témakörhöz a fejlesztés során a testnevelés, a biológia, a közösségi nevelés – osztályfőnöki tantárgyak tartoznak, valamint a sportköri tevékenység.

Ide tartozik még a meghatározott előírások alapján a tanulók egészségügyi szűrése, és heti rendszerességű orvosi rendelés és védőnői jelenlét biztosítása az iskola területén.

Az együttműködés a különböző szakszolgálatokkal - szülői együttműködés esetén- a mentális problémák szakavatott kezelésének a biztosítására is.

147

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nemzeti Alaptanterv ösztönzi a személyiség fejlesztő, nevelő oktatást, melynek része az akadályozott, hátrányban lévő fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározása.

Jelen világban, amiben élünk, az elidegenedés és az individualizmus olyan fajta mértékét mutatja, amely már akadályozza a normális társadalmi működés megvalósulását.

Feladatunk, a másokért másokkal való munka, amely akkor teljesedik ki igazán, ha azt a tanuló saját meggyőződéséből teszi.

Iskolánkban évtizedes hagyomány a kerületi, fővárosi szociális és egyéb intézményekbe különböző alkalmakkor a zenei műsorral való szolgálat, amely során a tanuló megtapasztalhatja az elesett magukra maradt emberek helyzetét örömszerző percekkel feledtetve azt.

Hagyományosan bekapcsolódunk a kerületi „szemétszedő akció”-ba, és ha a helyzet úgy kívánja az iskola körül ezen kívül is takarítunk.

Az előírásoknak megfelelően zajlik az érettségihez szükséges közösségi szolgálati munkaórák megszervezése és lebonyolítása. Az iskolai közösségi szolgálat szabályzata mellékletként csatlakozik pedagógiai programunkhoz.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát, a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességeikre tekintettel használni, és a válságokat előidéző folyamatokat felismerni.

Támogatunk és példaként állítunk minden olyan cselekvést mely az energiafelhasználás csökkentését és a környezettudatosságot szolgálja.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanuló életkorához igazodva, és lehetőségéhez képest – átfogó képek kell nyújtani a munka világáról.

Intézményünk jellegéből fakadóan, a pályaorientáció a mindennapok része. A szakgimnáziumi szakmai oktatás erről a témakörrel szól.

A tanulók látókörének szélesítése, a zene-szakma világának kellő, alapos és széles körű bemutatása segítséget nyújthat a jövőben.

Jó kapcsolatot ápolunk a szakmai felsőfokú intézményekkel, a zenei szervezetekkel és zeneművészekkel, akik rendszeresen keresnek minket, programjukba illesztett szakmai tájékoztató-fejlesztő programokkal.

Gazdasági és pénzügyi nevelés, vállalkozói ismeretek

A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nemcsak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie, a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életében meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról, valamint a fogyasztóvédelem kérdéseiről.

Célunk, hogy ezen említett területen is ismereteket nyújtsunk tanulóinknak, hiszen jól látható tény, hogy a mögöttünk hagyott időszak számos rossz példát hozott arra vonatkozóan, hogy családok és emberi sorsok mehetnek tönkre, amennyiben nem kellően fölkészült az illető ezen a téren.

A történelem, digitális kultúra –informatika-, a közösségi nevelés - osztályfőnöki órák -, a vállalkozási ismeretek lehetőséget biztosítanak az alapvető gazdálkodási, pénzügyi ismeretek, a kiadás-bevétel egyensúlyban tartásának, valamint a gazdasági-pénzügyi alapfogalmak és tevékenységek elméleti és gyakorlati megismertetésére, fogyasztóként a jogi lehetőségekre.

Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés lehetővé teszi, hogy a tanulók a médiatizált globális nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek, értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, nem utolsó sorban tudjanak azok mögé látni, a mérlegelő gondolkodás kialakításával.

A mindennapok világa a médiában kommunikál és manipulál, éppen ezért minden olyan tantárgy vonatkozásában, ahol ez szóba kerülhet elsősorban a digitális kultúra – informatika - és a közösségi nevelés –osztályfőnöki- órákon, de a magyar és történelem tananyaghoz kapcsolódóan annak kiegészítéseként a médiát tudatosan is helyesen használó diákok kívánunk nevelni.

Tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata.

Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a tudás akarása, megszerzése iránti vágy iránt, ezen belül az iránt, amit tanít, útbaigazítást adjon, a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban.

Ezért azon túl, hogy megfelelő szemléltető eszközökkel készül a tanítási órára, valamint használható logikus és egyértelmű óravázlatot diktál és ad közre, emellett minden tantárgy tanulásának megkezdése idején a tantárgyhoz kapcsolódó eredményes tanulási módszert és gyakorlást ajánl a diákok számára.

Igény és szükség esetén az iskola megkeresi annak a lehetőségét, hogy azon tanulóknak, akik erre rászorulnak és igénylik, a felzárkóztató foglalkozást ill. tanulási technikák tanítását is lehetővé tegye, a változó helyzetekben is az alkalmazkodóképes tudás felépítésével.

A közösségi nevelés –osztályfőnöki- tananyaghoz kapcsolódóan, az osztályfőnök irányt mutat és ismertetést ad a különböző tanulási módszerekkel és technikákkal kapcsolatban, hogy az élethosszig tartó tanulás stratégiájának egyedi kialakítását minden diákjánál elősegítse.

Egységesség és differenciálás

Segíteni kell a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munkát, így a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást, az olyan differenciáló módszereket, mint a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált céljelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés.

A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert). A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon, projektnapokon, témához szervezett események,

tanulmányi kirándulások alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el és alkotó egyénekké váljanak.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják ugyanakkor az egyes tantárgyakból alul teljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló hátránykompenzációt.

150

E feladat teljesítése érdekében az alábbi szempontok mentén végezzük napi oktatási-nevelési teendőinket:

- tudatos törekvés az érdeklődés felkeltésére, a tanulók motiválására, aktivizálására
- a pedagógiai munka éves szintű tervezési dokumentuma a tanmenet, melyben a tematikus egységekre/órákra bontás megjelenik
- a tanulócsoporthoz igazított célok meghatározásakor a tantervi előírásokat, érettségi követelmények elérésének figyelembe-vétele, az általános pedagógiai célrendszer és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célok egységben kezelése
- tananyagegységek tárgyalását megelőzően tervezéskor a pedagógiai folyamat lényeges elemeinek figyelembevétele: a megtanítandó tartalom, a tanulók előzetes tudása, motiváltsága, életkori sajátosságaik, tantermi-infokommunikációs lehetőségeink a tanulói tevékenység, a tanulási folyamat szem előtt tartása: a tanulói tevékenység, önállóság, kezdeményezéseik, problémamegoldásaik, alkotóképességük előtérbe állítása;
- együttműködő (kooperatív) tanulás technikák és formák alkalmazása, a frontális osztálymunka kizárólagosságára épülő gyakorlat visszaszorítása;
- a tanóra céljainak megfelelő stratégiák, módszerek, taneszközök tudatos tervezése és alkalmazása, céloknak megfelelő, logikus, követhető órafelépítés
- a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben
- különleges bánásmódot igénylő tanuló számára hosszabb távú fejlesztési tervek kidolgozása és megvalósítása, az egyéni bánásmód megvalósításának kialakítása a szaktárgyi specialitásoknak megfelelően
- a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére
- a tanulási vagy személyiségfejlődési nehézségek felismerése, számukra segítség nyújtása vagy más szakembertől segítség kérése
- digitális, online eszközök célszerű használata

- a szociális tanulásban rejlő lehetőségek kihasználása
- módszertani változatosság, a szaktárgynak és a tanítási helyzetnek megfelelő módszerek, taneszközök alkalmazása
- szükség esetén (az eredményesség érdekében) a tervek korrekciója

Kulcskompetenciák a közismereti helyi tantervben:

Általánosan lényegi megközelítés:

A **kulcskompetenciákat** úgy értelmezzük, mint az **egységes fejlesztés olyan alapterületeit**, melyek a **különbözőségben a közös megtalálását** teszik lehetővé.

A tanulói személyiség fejlesztésének olyan közös alapját teremtik meg, melyekre a tanítási folyamat és az élet során az egyedi kompetenciák stabilan épülhetnek.

A közismereti oktatás a kulcskompetenciák fejlesztésén, mint az általánosan elvárt képességek kiépítésén túl, a **használható és állandóan megújulni képes tudásrendszerek létrehozásának képességét** kívánja megalapozni a tanítási folyamatban (interdiszciplináris szemlélet, minőségi tudás= gyakorlati tudás).

A tudásrendszeren olyan egymástól elkülönülő entitásokat értünk, melyek elemei relatíve elkülönülnek egymástól, valójában bonyolult kapcsolatok építhetők fel belőlük

Az oktatási tartalmaink, eljárás- és eszközrendszereink, **valóságos, életszerű** pedagógiai szituációkban formálódnak.

A **tanítási-tanulási folyamatunkat logikus sorként** építjük fel, melyben a **tudáselemek** a kompetenciák állandó erősödése mellett, az előzmények tekintetében **újra-konstruálódnak**, mélyebb szintű, gazdagabb kötelekeket hoznak létre a már létező egyéni tanulói tudásrendszerekben. Ez diákjaink tudatában a **világ újra-értelmezéséhez hatékony, innovatív, interdiszciplináris kapcsolódásokat eredményez**, kiterjedtebb módon használják a kompetenciákat szükségszerűen asszociatívabb, az új élethelyzetekben hatékonyabban működő tudást építve.

Míndezért a „tanulnivalók” többféle megközelítésben (pl. ugyanazon fogalmak tantárgyon belül újra-újra előkerülve, és a tantárgyak között is) jelennek meg a tanulási-tanítási folyamatban. A tudáskonstrukció iránya az absztrakttól halad a konkrét felé, a **tanulók világmegközelítése is így válik** fokozatosan az általánosból kibontva sajátossá, **egyedivé**.

Ez a tanulási folyamat olyan tevékenységstruktúrát eredményez, amely **valódi differenciálást** tesz lehetővé tanóráinkon, hiszen **az együttes tanórai tevékenységbe minden tanuló a saját fejlődését legjobban szolgáló módon tud bekapcsolódni**. Ez igazi **esélyegyenlőséget** is teremt, hisz **nincs ügyesebb és kevésbé ügyes megkülönböztetés, hanem a saját személyiséghez való idomulás jellemző**.

A tanítása-tanítási folyamatunkban a tanár a közösség szakértő szereplőjeként van jelen.

A **közösség szerepe felerősödik**, hiszen nem a tanár vezető szerepére építünk, hanem a **tanulói aktivitást, az önfejlesztés lehetőségét állítjuk középpontba**.

A tanulási környezetünk jellemzői:

- tanulói autonómia elfogadó bátorítása,
- a feladatok megfogalmazásának központi fogalmai: azonosítás, létrehozás, elemzés,
- a tanulói fogalomértelmezések vizsgálata a tanári értelmezés előtérbe állítása helyett dialógusok, kérdések ösztönzése,
- hiányos adatok, források, manipulatív, interaktív anyagok használata,
- tanulói egyedi, eredeti válaszok ösztönzése,
- eredeti elképzelésekhez képest az ellentmondó megoldások megbeszélése,
- kellő idő biztosítása,
- a tanulói kíváncsiság ösztönző fenntartása, (életközeli háttérinformációkkal).

A tanítási tevékenységünk tehát:

a **tanulói cselekvésre fókuszál**, mindig az előzetes tudáshoz viszonyítottan értelmez (hozzáadott érték), a problémamegoldásra, mint feladatra koncentrálna.

A problémamegoldás lényegének a **különböző utak kipróbálását**, az intuíció bekapcsolását tartjuk, melynek során **mozgósítják tanulóink az előzetes** tudásrendszereiket és kompetenciáikat, új elemekkel gazdagítva azokat, egy bővebb tudásrendszert hoznak létre. (A nem szakértői szinten álló tudásterületek így fejlődnek a szakértői szintű tudásterület felé.)

A problémamegoldás során **nem pusztá gyakoroltatás a célunk, hanem elmélyítés** a kompetenciákban és az újabb és újabb kötések létrehozása a tudásrendszerek szintjén.

Célunk, hogy a gyerekek valóságos szituációkban használható tudást építsenek, szemben az „iskolai, formális” tudással.

Az értékelésnél ezért lényeges szempontunk:

- a valóságos szituációkon alapulás, mely motivál és az **önértékelés felelősségét** adja a tanulónak, tanárnak egyaránt. A tanár felelőssége, hogy használható tudást hívjon életre a tanulóban, jól mérje fel, honnan indult a tanuló, és az életszerű feladatok, problémák megoldása során ezt értékelje.

A tanuló felelőssége motivációs bázis is egyben, hisz az önértékelés során szembesül a saját gondolkodási szisztémájának helyes, avagy a tanárétől eltérő voltával, új tapasztalatokkal bővül tudása, és megszületik a lehetősége azon örömteli felismerésnek, hogy a birtokolt tudása valóban használható a mindennapokban.

Az értékelő modellünk három funkciót egyesít: a hagyományos szummatív (minősítő) jellegűt, mely az érettségi ill. a továbbtanulás elvárásaihoz idomul, a tanuló- közösség állandó visszahatását a tanulási folyamatra, és az önértékelést, amely a tudás életben való használhatóságát egyértelműsíti.

A tanulási nehézségeket (tanulás, emlékezet, problémamegoldás, általános gondolkodási képességek fejletlenségét):

- nem okokként, hanem a tudásrendszerek kötési problémáinak következményeiként tételezzük.

153

E problémák megszüntetésének egyetlen lehetőségeként a tanulás feltételrendszerét biztosító tudásrendszerek fejlesztését (egyéni v. kiscsoportos „felzárkóztatás”) látjuk, hogy ezáltal a meglévő tudásrendszereikhez megfelelő kötéseket tudjanak létesíteni tanulóink, és újra motiválttá váljanak.

A képességek fejlesztésének fontosságán túllépve tehát, az ismeretek és készségek olyan rendszereit kívánjuk életre hívni tanítványainkban, melyek élő, használható és szép ismeretrendszereket, magas szinten szerveződő készségeket feltételeznek, és amelyek gazdag érzelmvilág megalkotására, és sikeresen irányított cselekedetekre képesítik tanítványainkat az életben, egy modern műveltségményt kialakítva.

E műveltségményünket a tanítási-tanulási-tantárgyi struktúra-modellünk segítségével alakítjuk ki.

Tanulási és tantárgyi tartalmak a zeneművészeti szakgimnázium műveltségményének kialakítására

Szükséges tanulási tartalmak:

Egzisztenciális orientációt segítő tartalmak

Szabadságra, igazságosságra épülő érték- norma rendszer
Szeretet alapú szociális érzékenység és cselekvőképesség
Társadalmi aktivitás
Tanulékonyosság
Felelősségvállalás
Értelmes életre törekvés (boldogság, alkotó jelleg)
Önismeret

Aktuálisan megoldandó tartalmak

(globális problémák)

Általános béke
Környezetvédelem
Civilizációs veszélyek
Demokrácia és kormányozhatóság
Fejlett fejletlen országok
Munka és munkanélküliség
Egyéni és csoport szerepek
Egyéni boldogság-társadalmi felelősség
Nemzeti identitás-univerzális felelősség
Esélyegyenlőség
Nemzedékéki kérdések
Tömegkommunikáció és hatásai

Szükséges tantárgyi tartalmak:

A világ megismerését segítő tárgyak

Anyanyelv
Matematika
Történelem
Hittan/erkölcstan
Állampolgári ismeretek
Természettudományok
Idegen nyelv
Digitális kultúra -Informatika

Az élet kiteljesítését szolgáló

Zenei gyakorlati tárgyak
Zenei elméleti tárgyak
Művészettörténet
Sport-játék

154

Kulcskompetenciák megjelenése a közismereti tanítási folyamatban:

A tanulást nem kötelező iskolai feladatnak, hanem természetes, állandó emberi tevékenységnek, szükségszerűen kíváncsiságnak tekintjük, mely nélkül életképtelenné válik az ember a hétköznapokban.

Ezért a **kulcskompetenciák legfontosabbjaként értelmezzük az élethosszig tartó hatékony, önálló tanulás képességét, mely az emberi élet motivációs bázisát teremti meg (kreativitás, problémamegoldás, innovatív gondolkodás), örömszerző, valamint felelősségvállalóan problémamegoldó tevékenységgé transzformálja a tanulási folyamatot.**

Ezzel valósítjuk meg a tökéletes differenciálást és esélyegyenlőséget a gyakorlatban, hiszen a tanulók fejlesztése önmaguk által és önmagukhoz képest történik, figyelembe véve egyéni érdeklődésüket, haladási tempójukat, **miközben felelősséget vállalnak a tanulási folyamat eredményességéért, együttműködve tanáraikkal és társaikkal.**

Mindez az életszerű problémamegoldó egyéni és csoportos feladatok keretében, iskolai és iskolán kívüli eszközök használata során, a többi kulcskompetencia kialakító-fejlesztésével jár együtt.

Súlypontjaink az egyes kulcskompetenciák fejlesztése során:

- **a kommunikációs kompetencia esetében, az anyanyelvi kommunikáció** területén a nyelvi és társadalmi megértés és megértetés felelősségének, az igényes nyelvhasználatnak, a kultúraőrző, átadó és/vagy teremtő attitűdnek, a nemzeti identitásnak kialakító erősítése. **Az idegen nyelvi kommunikáció** területén a funkcionális nyelvhasználat, a kultúraközvetítés, az anyanyelvet tisztelő más nyelvek iránt érdeklődő kíváncsiság. A Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (KER) szerinti B1 ill. B2 szintű nyelvtudás elsajátítása a 12. évfolyam végén az első idegen nyelv terén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és szisztematikusan kondicionálni kell a tanulókat.
- **matematikai gondolkodási kompetencia** esetében, a logikus problémamegoldás, a levezető érvelés és a megoldás nyomán létrejövő örömmérszés képessége alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján.

- **A személyes és társas kapcsolati kompetencia** esetében, az együttműködés-, tolerancia-, empátia-, felelősségvállalás-, aktivitás képességének erősítése a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja az egyén cselekvési lehetőségei a diktatúra, az elnyomás kényszerpályáján, az etikailag vállalhatatlan, megalkuvó magatartás soha el nem évülő bűn nemzetünk és emberségünk ellen.
- **a digitális kompetencia** esetén a használati képesség és az ezzel járó kritikai és etikai felelősség.
- **A munkavállalói, vállalkozói kompetencia** esetében az újító hajlam, a kreativitás, a felelős kockázatvállalás, a menedzselés képessége.
- A **kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság** területén a művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.
- **A természettudományos kompetencia** esetén, az objektív megismerési és értelmezési képességek, az innovatív gondolkodás és a fenntartható fejlődés formálásáért érzett felelősség képessége A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlat központúbb, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe

Kulcskompetenciák és a humán tantárgyak (magyar nyelv és irodalom, történelem és társadalomismeret, etika) valamint a szakmai érettségi tárgyai (előadóművészeti projekttervezés és szervezés, vállalkozói és pénzügyi alapismeretek)

A **szövegértési és kommunikatív kompetencia** fejlesztése fokozatosan történik. A kezdetekben rövid, átlátható feladatoktól fokozatosan haladunk a bonyolultabb, összefüggések teremtésének igényét támasztó, önálló vélemény szakszerűen szabatos megformálását elváró problémamegoldások felé. Az íráskészség és az önálló tanulás kompetenciáját erősítik a kulcsszavas vázlatok, készítésére, szövegtömörítésekre készítő feladatok, és a problémamegoldó rövidebb-hosszabb esszék.

A **szókincs és szakszókincs bővítését**, a szinonimák és szakszavak idegen és magyar megfelelőinek párosítását célzó játékos feladatokkal segítjük.

A **retorikagyakorlatok** egyéni szintű érveléstechnikák alkalmazását eredményezik. Az **egyéni és csoportmunka** fontos szempontja a különböző álláspontok, a **manipulatív technikák felismerése** és ütköztetése, a kulturált nyelvi megnyilvánulási formák, az értő hallgatás, valamint az **előítéletmentesség** érvényesítése.

A mű és forráselemzések kapcsán lehetőség nyílik a **más helyzetébe való beilleszkedés**, a változó nézőpontú értelmezés, az empátia megismerésére, a beszédforma és beszédszándék azonosságának és eltéréseinek felfedezésére.

A kronológiai haladás lehetőséget nyújt a **nemzeti és európai kultúra kapcsolatának vizsgálatára**, a nemzeti identitástudat, hazaszeretet erősítésére, a más kultúrák iránti érdeklődés és azok elfogadása attitűdjének a kialakítására. Mindez interdiszciplináris összefüggérendszer kialakítását teszi lehetővé, a humán tárgyak tudáselemeinek egymáshoz kapcsolásán túl a zenei tudáselemek kiegészítését és új struktúrákhoz rögzítését eredményezve.

Az IKT alkalmazása elsősorban az önálló anyaggyűjtés során választott vagy kedvenc témák kiselőadás formájában történő bemutatásához a felkészülésben, valamint a projektek tervezési gyakorlata során jellemző. A szövegeket, forrásokat **intertextuális szempontokból** is vizsgáljuk, történeti-irodalmi és művészeti kapcsolódásokat létesítve.

A tanítási folyamatban a **médiakultúra** tanulmányozása is helyet kap.

Figyelmet szentelünk a **kisebbségek és a határon túli magyarság történeti és kulturális megismerésének**, szem előtt tartva, hogy a nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepét és államalkotó létük elismerését evidenciának tekintjük.

Hangsúly helyezünk a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, valamint azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki.

A nyelvtanórák speciális fejlesztési területe a **stílusgyakorlat**, mely részben az irodalmi történelmi szövegek, források elemzési lehetőségeit mélyíti, részben a köznapi kommunikációt fejlesztik, igényesebbé téve a stilisztikai regiszterek alkalmazását, kritikusabb hozzáállást biztosítva a nyelvi megnyilvánulásokhoz, a **szakmai projektek** megtervezésének és szervezésének gyakorlatához.

A történelmi, társadalomismereti, vállalkozási és pénzügyi kérdések tanulmányozása során **gazdasági-pénzügyi** ismereteken keresztül fejlesztjük a **szociális érzékenységet, a realitásérzéklet, a vállalkozói attitűdöt, az öngondoskodásra és a pénzügyi tudatosságra való hajlamot, és foglalkozunk a tudatos fogyasztóvá válás, az ökológiai felelősségvállalás kérdéseivel**. A grafikonok, ábrák értelmezése a matematikai logikán alapuló problémamegoldó gondolkodás, a mérhető, pontos adatok használatának másságát jeleníteni meg a humán értelmezési gyakorlatban, és lehetővé teszik egy feladaton belül a logikus összefüggések és logikátlan, érdekalapú emberi cselekedetek tanulmányozását.

Kulcskompetenciák és idegen nyelv

Az idegen nyelv tanítása a **kommunikatív nyelvi kompetencia fejlesztésének** jegyében zajlik. E nyelvi kompetencia magában foglalja az írásos (levélírás és szövegértés), valamint a szóbeli (hallás utáni értés, beszédkésztség) kompetenciák fejlesztését.

A fenti kompetenciát **elsősorban a tanórán** igyekszünk fejleszteni, szövegértési gyakorlatok (olvasás, hallgatás), levélírás, valamint **párbeszéd-szituatív feladatok** megoldása során. Mindezt az egyéni, páros, csoportos és frontális munkaformák gyakori váltogatásával tesszük, figyelve a nyelvtani ismeretek tudatos alkalmazására a praxisban. Az idegen nyelv nyelvtani háttérének felépítésének során **tudatosítjuk az anyanyelvi kompetencia szilárdságának fontosságát**, valamint értő módon tanulmányozzuk a hasonlóságokat és különbözőségeket.

A tanulói önállóságot úgy erősítjük, hogy **ösztönözzük az önálló feladatmegoldást, szótárhasználatot**, egyéni teszt és feladatírásokat. Az egyéni haladás külön szinterei az egyéni beszélgetések és a **korrepetálási lehetőségek**, ahol a kötési hibákra próbálunk fényt deríteni.

Sajátos igényként jelenik meg az idegen nyelv tanulása során a **zenei szaknyelv és a nyelvterület zenei kultúrájának megismerése a nyelvterületen való továbbtanulás szándékával**, (különösen a német esetben), ezért a tanítás során gyakorta fordítanak ilyen témájú szövegeket tanulóink, illetve énekelnek nép- és műdalokat az adott nyelven. Így fonódik össze a kommunikatív kompetencia fejlesztése az idegen nyelvű kultúra befogadására való képesség fejlesztésével. Ezzel párhuzamosan ismerkednek a diákok a zenei szakkifejezések világával, melyhez az ITS kompetenciát használják, fejlesztve ezzel a nyelvtudáson kívül a világhálón böngészés képességét, valamint párhuzamos tudásrendszereket létesítenek a meglévő anyanyelvi zenei-szaknyelvi tudásuk irányába.

Kulcskompetenciák és természettudományok (matematika, – komplex természettudomány, egészségtan)

Alapvető célja a tanítási folyamatnak az **életre nevelés, az életközeli példákon keresztüli** fejlesztés. A szövegértés és szövegértelmezés a nehéz szakszövegek érthető nyelvre transzformálását jelentik. A természettudományos vizsgálati módszerek a **több szempontú objektív megközelítés** lehetőségét fejlesztik a tanulóknál, az ismeretelemek elsajátításának szintjén a konkrét fogalomértelmezés és használat elvárását rögzítik a tanulói válaszadások során, miközben az **élethelyzetekben egyszerűen csak rá kell ismerniük ugyanezekre**.

E folyamat **fejleszti a szókinccs szaknyelvi rétegét** és a mellérendelhető szinonimákat egyaránt, hidakat létesít a hírek, dokumentumanyagok megértéséhez, több szempontú megközelítést és **interdiszciplináris kapcsolódási pontokat** hozva létre.

A diagramok és grafikonok, térképek adatainak leolvasó elemzése, mint a matematikai kompetencia megnyilvánulása, mely a történelem és társadalomismeret tudáselemeit is aktiválhatja, valamint az e tudományterületekre egyaránt jellemző logikus gondolkodást fejleszti.

A komplex természettudomány – földrajz – biológia – kémia – fizika - tanulás során a különböző tudományterületek globális megközelítése és **tanulmányozása során a hétköznapok tapasztalatainak magasabb szintű megértése, a szociális képességek, egymás kultúrája iránti tolerancia, a másság tisztelete és elfogadása, az ökológiai szemléletmód egyaránt fejleszthetők** a problémafeltáró beszélgetések, feladatmegoldások során, valamint a feladatok során a fogyasztói tudatosság, a vállalkezési környezet felmérésének, a lehetőségek és adottságok összevetésének képessége erősödik és szimpatikus kapcsolatok teremthetők a médiainformációk valamint a történelem tudásrendszerei felé.

Kulcskompetenciák és testnevelés

A **kondicionális képességek** a testi képességek egyik csoportja, amelybe az erő, a gyorsaság és az állóképesség tartozik. Nézetünk szerint, a **kondicionális képzés egyidejűleg feltételezi a testi képességek és lelki tényezők meglétét**.

Egy sajátos **lelki állóképesség** is hozzátartozik a teljesítményképes tudás mobilizálásához, az alkalmazó képes tudás előhívásához. Nem elegendő csupán a képességek szintjét emelni, a **személyiség egészének részvétele, a lelki tényezők erősítése szükséges** az eredményesség eléréséhez.

A sportban való teljesítőképes tudás vagy más néven forma, és a **mentális állapot együttese adja, az eredményt, a kondicionális teljesítményt**.

A testnevelés és sport az iskolai testnevelés keretén belül **szükségszerűen készíti fel** a tanulóinkat az **egészségtudatos életmódra**. A testnevelésünk, akkor éri el valódi célját, ha a tanulókat a testnevelési órákon aktív és teljesítményre buzdító tevékenységén túl, **az iskolán kívüli fizikai aktivitásra szoktatjuk, neveljük, személyisége teljes részvételét igénylő egészségtudatos tevékenységstruktúrákat építve fel. A tanulóink életszembréletébe ezért szükségszerűen beépítettük a testmozgást**, oly módon, hogy megszerettetve a mozgást és annak különböző formáit, teljesítményre, önmaga legyőzésére, saját és társai eredményeinek túlszárnyalására készítssük őket, a fair play attitűd beépítésével párhuzamosan.

158

A testnevelés **prevenációs jellegét hangsúlyozzuk**, amikor a **gyógytestnevelés gyakorlata** beépül a mindennapi testnevelés tanórai gyakorlatába.

Ezt csak a **személyiség mindenoldalú részvételével érhetjük el**. Szükség van ehhez a **pozitív gondolkodásra, a motiváció, a pszichés és fizikai teljesítmény együttes jelenlétére**.

A kondicionális képzés, mint átfogó, egész személyiségre kiterjedő kompetencia ezért nem maradhat ki helyi tantervünkből.

Mindennapos testmozgás

Célok, alapelvek

Minden tanuló minden nap vegyen részt valamilyen testmozgásban;

Testnevelés órán megfelelő terhelést kapjon;

Minden testnevelés órán legyen gimnasztika a helyes testtartást, helyes légzést kialakító gyakorlatok;

Gyógytestnevelés beépítve a testnevelésórákba;

Minden testnevelés óra - testmozgás örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is.

Érvényesüljön a testnevelés személyiségfejlesztő hatása;

Tanítsunk olyan sportokat is, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében (játékok, aerobik).

Mindennapos testnevelés

A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdése értelmében az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében. Ezt először a 97. § (6) bekezdése alapján a 2012/2013 – as tanévben a szakgimnázium 9. évfolyamán bevezettük osztálykeretben, majd ezt követően felmenő rendszerben folytatjuk ezt a gyakorlatot.

A tanulók fizikai állapotának mérései az intézményben

Az Nkt. előírásának megfelelően a **Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT)** anyagát mérjük fel és rögzítjük az országos informatikai rendszerbe. Az előírásoknak megfelelően tanévenként egyszer végezzük el a mérést, február 1. és május 30. között.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulóakra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

A mérés részei:

Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsír-százalék mérése – testzsír- százalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

Ütemezett hasizom teszt – has izomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítói izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

Általános mérési szempontok

A mérés megkezdése előtt a tanulók legyenek tisztában a mérés céljával, hasznosságával és az elvégzendő feladatokkal.

A mérést általános és speciális bemelegítés előzi meg.

Az általános fizikai teherbíró-képesség közös mérése és értékelése során a tanulók elméletben és gyakorlatban is megszerzik azokat az alapvető élettani, egészségügyi és edzéselméleti ismereteket, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a fizikai állapotuk szinten tartásához, szükség esetén fejlesztéséhez, valamint szintjének ellenőrzéséhez.

A teljesítmény mérésére, értékelésére alkalmas próbákat az a testnevelő végzi, aki tanítja a tanulókat.

A próbák mérését és értékelését a testnevelő irányítása mellett, a tanulók önállóan végzik.

A tanulók általános fizikai teherbíró képességének fokozatos fejlesztése, mérése, az iskolai testnevelés része, kiemelkedő feladata.

Az általános teherbíróképesség minősítés

igen gyenge

Gyenge fizikai állapot, a mindennapi tevékenységének maradéktalan elvégzése, olyan fizikai-szellemi megterhelést jelent, hogy rendszeresen fáradtnak, kimerültnek érzi magát.

gyenge

Az egésznapos tevékenységtől gyakran elfárad, a nap végén levertnek, kimerültnek, rosszkedvűnek érzi magát, nem tudja kipihenni fáradalmát.

elfogadható

A rendszeres, mindennapi tevékenységtől már ritkán fárad el, de tartós, váratlan többletmunka erősen igénybe veszi.

közepes

Ez a szint elegendő ahhoz, hogy egészsége stabil maradjon, kiegyensúlyozottan, jó közérzettel élhessen. A továbbiakban törekedni kell legalább e szint megtartására.

jó

Ez a szint a valamilyen sportágban alacsonyabb szintű szakosztályban, ill. amatőr szinten rendszeresen edzők, versenyzők szintje.

kiváló

E szintet elérők fizikailag jól terhelhetők, élsportolóként is kiválóak.

A gyerekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A tanulók esélyegyenlőségének biztosításában csak a pedagógusok, a szülők és a gyermekvédelmi intézmények összehangolt tevékenységével érhető el eredmény. A szülők, a család szerepe ebben a tevékenységben alapvető fontosságú.

A szülőkkel való kapcsolattartás, a tanulók megismerése a gyermekvédelmi jelzőrendszer első lépcsője, ezért az iskolánkba bekerülő hátrányos helyzetű tanulók esetleg veszélyeztetettek feltérképezése fontos feladat.

Nevelési – oktatási tevékenységünkben igyekszünk megtalálni azokat a hátránykompenzáló módszereket, eljárásokat, amelyekkel a tanulási - tanítási folyamat eredményesebbé tehető.

Céljaink:

- Az esélyt teremtő támogató lépések megtétele a nevelő-oktató munka minden területén
- Az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése
- A hátrányos helyzetű tanulók nevelési-oktatási hiányainak kompenzálása
- A tanulók integrált oktatásának megvalósítása
- A lemorzsolódás megelőzése
- Az oktatás hatékonyságának növelése érdekében kompetencia alapú oktatás megvalósítása

- Az intézményben tanuló hátrányos helyzetű tanulók bevonása az iskolán kívüli programokba
- Együttműködés a szülői házzal
- Nevelő – oktató munkánkban az esélyegyenlőségi program megvalósítása a 9. évfolyamon elkezdődik a tanév eleji tantárgyi mérésekkel. Ezek lehetővé teszik, hogy feltérképezzük azokat a tanulókat, akik felzárkóztatásra, hátránykompenzálásra szorulnak.
- Az élethosszig tartó tanulás alapkészségeinek elsajátításához nagyon fontos feladatunk a képességek kibontakoztatása. A rászoruló tanulóinknak tanórán kívül biztosítjuk, hogy jól képzett mentálhigiénés kollegánk segítségével tanulás módszertani oktatásban részesüljenek, matematika és első idegen nyelvből korrepetáláson vehessenek részt, a tanórákon pedig figyelemmel vagyunk az egyéni képességekre a feladatadásban.

Kompetencia alapú oktatásunk lehetővé teszi, hogy a szükséges készségeket eredményesebben fejlesszük tanulóinknál, a tanítási órákon alkalmazott differenciált foglalkozásokkal, vagy tanórán kívüli egyéni és felzárkóztató foglalkozásokkal.

Felzárkóztatást biztosítunk egyéni foglalkozás formájában diszlexiás tanulóink számára is.

Az eredményes tanulás feltétele a szövegértés és logikus gondolkodás képességének kialakítása, továbbfejlesztése. A kompetenciamérések lehetővé teszik, hogy megismerjük tanulóink ilyen irányú képességeit, az eredmények elemzésével ki tudjuk alakítani a továbbhaladáshoz szükséges korrekciókat.

A tanulói lemorzsolódás megakadályozásában is segítséget nyújtanak a fenti felzárkóztató programok, a tanulók motiválása az felkínált tanórai és tanórán kívüli felzárkóztató programok igénybevételével, valamint az igényes, színvonalas nevelő-oktató munka.

Organikus eredetű problémák, pszichés vagy tanulási nehézségek esetén szakemberhez irányítjuk az érintett tanulót. A szakértői bizottság véleménye alapján pedig mentálhigiénés szakemberünk fejleszti a tanulókat.

A rászoruló tanulók között vannak olyanok is, akiknek nincs szükségük felzárkóztatásra, inkább tehetségük kibontakoztatása az elsődleges feladat. Számukra tehetséggondozást végzünk. Ennek tradicionális módja a tanítási óra, illetve a tanórán kívüli tehetséggondozó lehetőségek: versenyek, vetélkedők. A versenyfelkészítés során bátorítjuk azokat a tehetséges tanulókat, akik korábban családi vagy egyéb hátrányos ok miatt nem tudtak részt venni ilyen jellegű programokon.

Hatékony és korrekt pályaaorientálást végzünk annak érdekében, hogy tanulóink megfelelő felsőoktatási intézményt válasszanak.

Ehhez az osztályfőnökök és a főtárgy tanárok tudnak elsősorban tanácsot adni. A megfelelő tájékoztatásnak azt is elő kell segítenie, hogy tanulóink megfelelő irányba fejlődjenek és induljanak tovább. Igény esetén lehetőséget biztosítunk ahhoz, hogy felsőoktatási szakembereket is bevonjunk ebbe a tevékenységünkbe pl. előadások kurzusok megszervezésével.

A helyes pályaválasztás érdekében segítséget nyújtunk rászoruló tanulóinknak abban, hogy megfelelő önismerettel rendelkezzenek. E készség kialakításában egyaránt részt vesznek az osztályfőnökök, a szaktanárok, a főtárgy tanárok és az ifjúság-és gyermekvédelmi felelős.

Szükség esetén a mentálhigiénés kollega bevonásával önismereti foglalkozásokat szervezünk rászoruló tanulóinknak azért, hogy megismerhessék saját személyiségüket, önértékelésük reális legyen.

A pályaaorientáció részeként a rászoruló tanulókat megtanítjuk az önéletrajz elkészítésére, megismertetjük a felvételi vizsga és a próbajáték menetével.

A végzősöknek minden részletre kiterjedő tájékoztatást nyújtunk a felsőoktatási lehetőségekről. Osztályfőnöki – közösségi nevelés - órákon megismertetjük őket a Felsőoktatási Tájékoztató használatával. Emellett az igazgatóhelyettesek és az osztályfőnök gyakorlati segítséget is nyújt a felsőoktatási dokumentumok kitöltésében.

A szociális hátrányok csökkentése is feladataink közé tartozik. Felhívjuk rászoruló tanulóink figyelmét az igényelhető szociális támogatási lehetőségekre, ösztöndíjakra. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tanár vagy az osztályfőnök megismerteti a rászorulókat és szüleiket a támogatáskérés menetével, igény esetén segíti őket a dokumentáció kitöltésében, elkészítésében.

Megismertetjük tanulóinkkal a hátránykompenzáló ösztöndíjprogramokat.

Szükség esetén a szülőkkal való kapcsolattartással, a problémáknak a szülőkkal történő megbeszélésével, életvezetési tanácsokkal sokat segíthetünk. A tanuló kollégiumban történő elhelyezését szorgalmazzuk, ha életkörülményei ezt indokolják.

A nemzetközi kapcsolatok terén is törekszünk arra, hogy a legnehezebb anyagi körülmények között élő tanulóknak is lehetőségük legyen részt venni külföldi zenei versenyeken, kurzusokon.

A szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésének lehetőségét alapfeladatként biztosítja egészséges, értelmes elfoglaltságot nyújtó iskolánk, ez a szenvedélybetegség-megelőző tevékenység hatékony részét képezi.

Az egészséges életmód igényének felkeltése és az egészséges életmódra való képesség kialakítása is feladatunk a tanulók esélyegyenlőségének megvalósításában. Ezt szolgálják részben az iskola által szervezett orvosi, fogorvosi vizsgálatok, valamint a felvilágosító előadások, melyeket az esélyegyenlőségi és egészségügyi témájú osztályfőnöki órákon tartanak az osztályfőnökök és a védőnő.

Az egészség megőrzését szolgálják sportprogramjaink is, a mindennapos testnevelés megvalósulása, valamint a sportversenyeken való rendszeres részvétel. Figyelünk arra, hogy a hátránykompenzáció e téren is megvalósuljon és minél több olyan tanuló vegyen részt a sportrendezvényeken, akiknek korábban erre kevesebb lehetőségük adódott.

6.3.1.7. A közismereti általános tantárgy struktúra

Iskolánkban a közismereti képzést olyan többszörös kötöttség határozza meg, amely komoly korlátot szab az új tantárgyak bevezetésének. A törvény által megszabott egy tanulóra jutó heti összes óraszám (tanulói terhelés) párhuzamos képzés esetén elérheti a 40 órát.

Tanterveink a kerettanterv országos követelményeit szem előtt tartó helyi tantervek, amelybe a tudáselemek szintjén, ahol ez lehetséges, beépülnek a zenei műveltséghez, a zenész szakmához szükséges elemek is (pl. az idegen nyelvek szakszókincse, irodalom és zene kapcsolata, stb.), amelyek interdiszciplináris kötések kívánnak létrehozni a tanítási-tanulási folyamatban, egy új típusú, hatékonyan működtethető műveltségismény kialakítását célozzák.

164

2018. szeptember 1-től felmenő rendszerben a 9. osztálytól kötelező jelleggel hittan és/vagy erkölcsstan épül be a párhuzamos képzés tantárgyi rendszerébe.

A humán tárgyak

Az **idegen nyelvek,**

továbbra is elismerjük a nyelvtanulás fontosságát, az **első nyelv hatékony elsajátítására helyezük a hangsúlyt**, így látva biztosítottnak tanulóink --leterheltsége mellett – az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítéssel, középfokú nyelvvizsgálóhoz való juttatását a középfokú nevelés-oktatás szakaszában

a **második idegen nyelv**_tanulása a kerettanterv bevezetésével egyidejűleg választhatóvá vált és lépcsőzetesen belépő, jelenlegi nyelvi választékunkban az angol, a német, a és az olasz szerepel.

Helyi tanterveink kiváló nyelvkönyvekre épülnek, melyeknek anyagát számos zenei vonatkozású forrással egészítjük ki.

A **történelem**_tantárgy

a NAT életbelépésétől kezdve az állampolgári-szociális-szociológiai-gazdasági-vállalkozói-munkavállalói-életvezetési alapfogalmak elsajátítása segíti majd diákjainkat saját társadalmi helyzetük és esélyeik reális felmérésében is.

ezzel párhuzamosan nem mondunk le a filozófiatörténet nagy irányzatainak és fontos kategóriáinak megismertetéséről sem, ezek azonban inkább az irodalom illetve a művészettörténet tantárgyban kapnak teret.

a történelem tantárgy helyi tantervében törekszünk a művészetek történetével nagyjából párhuzamosan haladni, valamint a magyar zenetörténet történeti aspektusainak megismerése is itt nyílik mód

A magyar nyelv és irodalom

A magyar nyelv órák hatékonyabbá tételét szolgálja a csoportbontás, mely az igényesebb nyelvhasználatra, az anyanyelv szeretetére és védelmére nevel, alapot biztosít a szövegértési kompetencia és a kommunikációs kompetencia fejlesztésére, valamint az idegen nyelvek tanításának kíván szilárd anyanyelvi alapot biztosítani.

165

A matematika

az új érettségi rendszerben oktatására értelemszerűen nagyobb súlyt fektetünk.

A helyi tantervet az OFI által ajánlott középiskolai tankönyvcsaládra alapozzuk.

Az órakeretet a tanulói igény alapján emeltük meg oly módon, hogy a tanulók számára kötelező heti három órát a képzés teljes időkeretében, egy óra korrepetálással, 12-ben kötelező érettségi felkészítővel bővítettük, és diákjaink évfolyamonként igény szerint további 1-1 óra differenciált képességfejlesztést vehetnek igénybe ezen felül.

A **természettudományi területen** -önálló tantárgyként a biológia (2018-2020) - és a **komplex természettudomány (2015-től)** oktatását globális látásmóddal nem tantárgyakra bontva valósítjuk meg

a földrajz részterület a hétköznapi életben használható természet, gazdaság ill. társadalomföldrajzi összefüggésekre fókuszál.

A biológia részterületen elsősorban az emberi test és folyamatainak megismerésére, ember és környezete kölcsönhatására kívánunk hangsúlyt fektetni. Az egészségkárosító szennedélybetegségek élettani hatásainak, az ahhoz hozzájáruló vegyületek megismertetésének; az egészséges test, az egészséges táplálkozás kialakításának; az embert és környezetét pusztító globális folyamatok háttérében álló káros anyagok megismerésének; és a mindennapi életben használatos vegyszerek helyes, balesetmentes használatának elsajátítását helyezük előtérbe, összhangban az egészségfejlesztési tervvel.

A fizika és kémia részterület is a hétköznapi fizikai-kémiai jelenségeire hívja fel a figyelmet, az azokban való tájékozódást segíti. Felelősséget kíván ébreszteni a természeti energiák pazarló kihasználásával szemben.

A digitális kultúra,

a tárgyi és személyi feltételei biztosítottak az informatika oktatásnak, amelyet a géppark és tanterem nyújtotta lehetőségek alapján csoportbontott formában tanítunk

A digitális tudás, a számítógép alkalmazása ma már mindennapos követelmény a legtöbb szakmában, és számos területen (pl. kottairás, zeneszerző programok) igen nagy segítséget jelent a zenészeknek is.

A testnevelés

Mindennapos testmozgás elengedhetetlen feltétele annak a megerőltető szellemi munkának melyet tanulóink folytatnak.

A testnevelés a prevencióra, a tartásjavításra, a speciálisan a zenei tanulmányokhoz/terheléshez szükséges izomcsoportok mozgására, és az egészséges, örömmel végzett napi testmozgás igényének kialakítására helyezi a hangsúlyt.

Az értékelés nem érdemjeggyel, hanem a részvétel/munka minősítésével történik.

A könnyített testnevelés lehetőségét tanórai keretben a törvény és iskolánk hagyományrendszerének megfelelően biztosítjuk tanulóinknak.

A hittan (katolikus, református):

A tantágy célja, hogy megismertesse a diákokkal az Isten szeretetét, nevelje őket a Krisztusi értékekre, a teremtett világ védelmére, az ezzel kapcsolatos felelősségvállalásra

Feladata, hogy megismertesse a tanulókkal a katolikus hit igazságait, a katolikus erkölcs rendszerét és a Krisztusi szeretetet.

Alakítsa ki az igényt az aktív hitéleti szerepvállalásra az Egyházon belül.

6.3.1.8. Óraháló – közismeret
Helyi tanterv „B” – felmenő szakgimnázium közismeret 2020/2021. tanévtől – felmenő

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen			
Kötelező tantárgyak										
Magyar nyelv és irodalom****	4	4	4	4	556	-	-			
Idegen nyelv (első élő idegen nyelv)	4	4	4	4	556	4	124			
Matematika	3	3	3	3	417	-	-			
Történelem	2	2	3	3	345	-	-			
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1	34					
****Digitális kultúra	1	1	1	1	144	-	-			
***Művészetek-zenetörténet	1	1	1	-	108	-	-			
****Testnevelés	5	5	5	5	695	2	-			
Közösségi nevelés	1	1	1	1	139	1	-			
Hittan/erkölcsstan	2	2	2	2	278	2	62			
Választható tantárgyak										
* B	Komplex természettud (9.o) és zenetörténet (9.o) második idegen nyelv 10-12.o			2 + 1	2	1	2	278	-	-
* Szabadon tervezhető órakeret B művészettörténet	-	1	1	1	306	-	-			
*Szabadon tervezhető órakeret B 2. idegen nyelv	-	-	1	-	-	-	-			
*Szabadon tervezhető órakeret B zenetörténet	1	1	1	2	-	-	-			
Szakmai tantárgy óraszám	8	9	8	8	1148	31	961			
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34+6	34+6	34+6	34+6	-	35	-			
Tanítási hetek száma	36	36	36	31	-	31	-			
Közismereti óratervi óraszám (bontások nélkül) +hittan	22+2	23+2	24+2	25+2		7+2				
Éves összes óraszám	1224	1224	1224	1054	4726	1085	1085			

* A „B” megoldást választottuk, oly módon, hogy 9. évfolyamon a 3 órát 2 óra komplex természettudomány 1 órában szakmai érettségi tárgy – zenetörténet – oktatására használjuk fel.

** A B szabadon tervezhető órakeret közismereti (művészettörténet, idegen nyelv) és szakmai órára zenetörténet egyaránt felhasználtuk.

*** A művészeti szakgimnázium művészeti ágazathoz kapcsolódó közismereti óraszámot a szakmai óraszámhoz csoportosítottuk át (zenetörténet).

****A testnevelés 2-3 órája csoportbontásban. A magyar nyelv 9-10. osztályban igény szerint csoportbontásban is lehet.

***** A digitális kultúra - arányosan 1-1 órára elosztva 9-12. osztályban, csoportbontásban

Az óraháló nem tartalmazza a kötelező érettségi tantárgyakhoz tanévenkénti igény szerint rendelendő egyéni és csoportos korrepetálás, differenciált képességfejlesztés tanulói és technikai óraszámait. (magyar irodalom, történelem, matematika, idegen nyelvek).

A művészeti képzési területen a heti óraszám legfeljebb 40 óra. A „Heti órakeret a művészeti képzési területen” és a „Heti órakeret” különbségének felhasználásáról az iskola a pedagógiai programban rendelkezik.

Választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti tanórai foglalkozások

168

Kötelező óraként minden óraháló esetén:

A 11-12. évfolyamon is tanítunk digitális kultúra tantárgyat osztálykeretben.

Választható tantárgyi óraként minden közismereti óraháló esetén:

A 11-12 évfolyamon választható 2. idegen nyelv heti 2 órában kerül beépítésre, (igény szerint német vagy angol) a zenei órahálóban szereplő nyelv-képzési előírások teljesítése is egyben.

A választható idegen nyelv tanórákon a pedagógus választást a rendelkezésre álló egy-egy szaktárgyi pedagógus jelenti.

Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei minden közismereti óraháló esetén

Iskolánk csoportbontást alkalmaz az idegen nyelvi képzés esetében:

az első idegen nyelv az angol, illetve a német nyelv. Az általános iskolában tanult idegen nyelv folytatásának törvényi előírása és a tanulók tudásszintje alapján osztjuk be a 9-es tanulókat, többnyire két eltérő szintű angol és egy német csoportba.

A második idegen nyelv alapvetően az angol, és német, a csoportokat tanulói igényre alapozva állítjuk össze. (2-3 csoport)

Szükség esetén csoportbontást alkalmazunk a magyar nyelv tantárgy esetén 9-10. és minden esetben a digitális kultúra tantárgy esetében 9-12. osztályban a tanulói létszám felezésével.

A testnevelés tantárgy esetében élünk – elsősorban - a fiú és leány csoportos tanórai bontás lehetőségével évfolyamonként az órarend lehetőségeinek függvényében.

Korrepetálás, differenciált képességfejlesztés szervezhető az érettségi tantárgyakból (matematika, történelem, magyar és első idegen nyelv) 9-12. osztályban (évente a tantárgyfelosztásban meghatározottan)

Tantervek közismeret

A tantárgyi tanterveket a NAT és kerettanterv alapján a szaktanárok dolgozták ki, a 20% szabad keret minden tantárgy esetében összefoglalás, gyakorlás, ismétlés, összegzés.

6.3.1.9. Szakgimnázium zene – képzések, órahálók

2020.szeptember 1-től: a szakképesítés azonosító száma:

4 0215 05 Klasszikus zenész II.

5 0215 05 Klasszikus zenész I.

4 0215 02 Egyházzenesz II., 5 0215 02 Egyházzenesz I.

4 0215 06 Népzenesz II., 5 0215 06 Népzenesz I

4 0215 08 Szórakoztató zenész II., 5 0215 08 Szórakoztató zenész I.

A szakképzés jogszabályi háttere:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény, valamint
- a 25/2016. (II. 25.) Korm. rendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII.6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VII.9.) Kormányrendelet,
- a szakképzési megállapodás VIII. /4358/2020/KOZNEVSTRAT(EMMI-EKIF) 2020 szept-2023 augusztus 31.
- A szakképzési kerettanterv
- a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény,
- valamint
- a Magyar Képesítési Keretrendszer
- az 4 0215 05 számú, Klasszikus zenész II. szakképesítés programkövetelménye
- az 5 0215 05 számú, Klasszikus zenész I. szakképesítés programkövetelménye
- <https://szakkepesesites.ikk.hu>

Óraháló – zene

A művészeti képzési területen a heti óraszám legfeljebb 40 óra.

A „Heti órakeret a művészeti képzési területen” és a „Heti órakeret” különbségének felhasználásáról az iskola a pedagógiai programban rendelkezik.

Helyi tanterv – 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben

szakgimnáziumi képzés párhuzamos 9-13. évf. (4 0215 05 Klasszikus zenész II.) és érettségire épülő képzés 1/13-2/14. évf. (4 0215 05 Klasszikus zenész II.)

170

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámáa évfolyamonként

Tantárgyak	Klasszikus zenész II. /Magánénekes	Párhuzamos képzés										Érettségi utáni			
		9.		10.		11.		12.		5/13.		1/13		2/14	
		e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy
Tantárgyak															
ének főtárgy			2		2		2		2		3		3		3
korrepetíció			1		1		1		1		1		1		1
kötelező zongora			0,5		0,5		0,5		0,5		1		1		1
szolfézs			2		2		2		2		2		2		2
kamarazene/beszéd- és színpadi gyakorlat			1		1		1		1		1		1		1
ritmusgyakorlat											1		1		1
hangszerismeret, kottairó program ismeret										2		2		2	
zenei munkaképesség										2		2		2	
kreatív önfejlesztés-gyakorlás			1		1		1		1		2,5		6,5		6,5
zeneelmélet		2		2		2		2		2		2		2	
zenetörténet/zeneirodalom		2		2		2		2		2		2		2	
dalirodalom										2		2		2	
hangegészségtan										1				1	
népzene										2		2		2	
komplex elméleti fejlesztés										1		1		1	
Előadó-művészeti alapismeretek	Előadó-művészeti előadás gyakorlat; Előadó-művészeti program-és projektszervezés gyakorlata (fakultatív)										(1)		(1)		(1)
	Szakmai idegen nyelv											4		4	
összes óra		11,5		11,5		11,5		11,5		25,5		32,5		33,5	
Gyakorlat óraszám			7,5		7,5		7,5		7,5		13,5		17,5		17,5
Elmélet óraszám		4		4		4		4		12		15		16	

A 13. évfolyamról a párhuzamos képzés órahálóiában a kreatív önfejlesztés (TTF-ben tehetség gondozás) fakultatív óra 4 tanórát heti 1 órában, főtárgy tanár által vezetett órarendi tanóráként a 9-12. évfolyamra átcsoportosítottuk, a tanóra igény szerint igazgatói engedéllyel vehető fel az egyes tanévekben.

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámát évfolyamonként

Tantárgyak	Párhuzamos képzés										Érettségi utáni			
	9.		10.		11.		12.		5/13.		1/13		2/14	
	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy
hangszer főtárgy		2		2		2		2		3		3		3
korrepetíció *		1		1		1		1		1		1		1
második hangszer, kötelező melléktárgy fakultatív										1		1		1
kötelező zongora **		0,5		0,5		0,5		0,5		1		1		1
szolfézs		2		2		2		2		2		2		2
kamarazene		1		1		1		1		1		1		1
zenekar/ énekkar		2		2		2		2		2		2		2
zenei munkaképesség kreatív önfelkészítés-gyakorlás		1		1		1		1		2,5		6,5		6,5
ritmusgyakorlat										1		1		1
hangszerismeret, kottairó program ismeret										2		2		2
zeneelmélet	2		2		2		2		2		2		2	
zenetörténet	2		2		2		2		2		2		2	
népzene									1		1		1	
komplex elméleti fejlesztés									1		1		1	
Előadó-művészeti előadás gyakorlat; Előadó-művészeti program-és projektszervezés gyakorlata (fakultatív)										(1)		(1)		(1)
Szakmai idegen nyelv											4		4	
összes óra		13,5		13,5		13,5		13,5		24,5		32,5		32,5
Gyakorlat óraszám		8,5		8,5		8,5		8,5		16,5		20,5		20,5
Elmélet óraszám	4		3		4		4		8		12		12	

* Zongora, gitár, hárfa, harmonika tanszakon nincs

** Zongora tanszakon nincs

A 13. évfolyamról a párhuzamos képzés órahálójában a kreatív önfelkészítés (TTF-ben tehetséggondozás) fakultatív óra 4 tanórát heti 1 órában, főtárgy tanár által vezetett órarendi tanóráként a 9-12. évfolyamra átcsoportosítottuk, a tanóra igény szerint igazgatói engedéllyel vehető fel az egyes tanévekben

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

172

	Klasszikus zenész II. zeneelmélet-szolfézs	Párhuzamos képzés										Érettségi utáni			
		9.		10.		11.		12.		5/13.		1/13		2/14	
		e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy
Tantárgyak															
szolfézs főtárgy		2		2		2		2		3		3		3	
kötelező zongora		1		1		1		1		1		1		1	
vezénylés		1		1		1		1		2		2		2	
hangképzés		0,5		0,5		0,5		0,5		1		1		1	
kórus		2		2		2		2		2		2		2	
zenei munkaképesség										2		2		2	
számozott basszus gyakorlat										2				2	
kötelező hangszer										1		1		1	
hangszerismeret, kottairó program ismeret									2		2		2		
kreatív önfejlesztés										5		5		5	
ritmusgyakorlat										1		1		1	
zeneelmélet	2		2		2		2		3		3		3		
zenetörténet	2		2		2		2		2		2		2		
népzene									1		1		1		
hangegészségtan									1		1		1		
komplex elméleti fejlesztés									1		1		1		
Előadó-művészeti előadás gyakorlat; Előadó-művészeti program-és projektszervezés gyakorlata(fakultatív)										(1)			(1)		(1)
Szakmai idegen nyelv											4		4		
összes óra		10,5		10,5		10,5		10,5		30		32		34	
Gyakorlat óraszám			6,5		6,5		6,5		6,5		20		18		20
Elmélet óraszám		4		4		4		4		10		14		14	

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

173

Modul megnevezése	Klasszikus zenész II. zeneszerzés	Párhuzamos képzés										Érettségi utáni			
		9.		10.		11.		12.		5/13.		1/13		2/14	
		e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy
	Tantárgyak														
	zeneszerzés gyakorlat		2		2		2		2		3		3		3
	kötelező zongora		1		1		1		1		1		1		1
	szolfézs		2		2		2		2		3		3		3
	hangszerismeret-partitúraolvasás		1		1		1		1		2		2		2
	énekkar		2		2		2		2		2		2		2
	zenei munkaképesség megőrzése										2		2		2
	kötelező ütő										1		1		1
	vezénylés/hangképzés										2		2		2
	számozott basszus gyakorlat										2		2		2
	kreatív önfejlesztés - gyakorlás										3				
	zeneszerzés elmélet	1		1		1		1		3		3		3	
	zenetörténet	2		2		2		2		2		2		2	
	népzene									1		1		1	
	hangszerismeret, kottairó program ismeret									2		2		2	
	komplex elméleti fejlesztés									1		1		1	
	Előadó-művészeti előadás gyakorlat; Előadó-művészeti program-és projektszervezés gyakorlata (fakultatív)										(1)		(1)		(1)
	Szakmai idegen nyelv											4		4	
összes óra		11		11		11		11		30		31		31	
Gyakorlat óraszám			8		8		8		8		21		18		18
Elmélet óraszám		3		3		3		3		9		13		13	

Helyi tanterv 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben

–5 0215 05 Klasszikus zenész I. Ráépülés 6/14 – évfolyam (párhuzamos), vagy 5/13 – évfolyam (érettségire épülő)

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja

174

	Klasszikus zenész I. magánénekes	Ráépülés	
		6/14, vagy 3/15	
Tantárgyak		e	gy
ének főtárgy			3
korrepetíció			1
kötelező zongora			1
szolfézs			2
kamarazene			1
beszéd- és színpadi gyakorlat			2
ritmusgyakorlat			1
zenei munkaképesség			2
kreatív önfejlesztés			6
hangszerismeret, kottairó program ismeret			2
zeneelmélet	2		
zenetörténet	2		
dalirodalom	2		
hangegészségtan	2		
népzene			
komplex elméleti fejlesztés	2		
összes óra		31	
Gyakorlat óraszámja			21
Elmélet óraszámja	10		
Gyakorlat aránya		70%	
Elmélet aránya		30%	

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja

modul megnevezés	Klasszikus zenész I. billentyűs, húros-vonós, fafúvós, rézfúvós, ütős	Ráépülés		
		6/14, vagy 3/15		
	Tantárgyak	e	gy	
12053-16 Klasszikus hangszeres zenész magas szintű tevékenysége	hangszer főtárgy		3	
	kötelező zongora **		1	
	korrepetíció *		1	
	szolfézs		2	
	kórus/zenekar		2	
	kamarazene		1	
	ritmusgyakorlat		1	
	zenei munkaképesség		2	
	hangszerismeret, kottairó program ismeret			2
	kreatív önfejlesztés			7
	zeneelmélet	2		
	zenetörténet	2		
	népzene	0		
	komplex elméleti fejlesztés	3		
összes óra		29		
Gyakorlat óraszámja			22	
Elmélet óraszámja		7		
Gyakorlat aránya		70%		
Elmélet aránya		30%		

* Zongora, gitár, hárfa, harmonika tanszakon nincs

** Zongora tanszakon nincs

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja

176

modul megnevezés	Klasszikus zenész I. zeneelmélet-szolfézs	Ráépülés	
		6/14, vagy 3/15	
	Tantárgyak	e	gy
12055-16 Zeneelméleti tevékenységek magas szintű gyakorlása	szolfézs		3
	kötelező zongora		1
	vezénylés		2
	hangképzés		1
	kórus		2
	zenei munkaképesség		2
	számozott basszus gyakorlat		2
	beszéd- és színpadi gyakorlat		2
	kötelező hangszer		
	hangszerismeret, kottairó program ismeret		2
	kreatív önfejlesztés		4
	zeneelmélet	3	
	zenetörténet	2	
	népzene		
	hangegészségtan	2	
komplex elméleti fejlesztés	3		
összes óra		31	
Gyakorlat óraszámja			21
Elmélet óraszámja		10	
Gyakorlat aránya		70%	
Elmélet aránya		30%	

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja

modul megnevezés	Klasszikus zenész I. zeneszerzés	Ráépülés	
		e	gy
	Tantárgyak	6/14, vagy 3/15	
12056-16 Zeneszerző magas szintű tevékenysége	zeneszerzés gyakorlat		3
	kötelező zongora		1
	hangképzés		1
	szolfézs		2
	partitúrolvasás		2
	kórus		2
	zenei munkaképesség megőrzése		2
	kötelező ütő		1
	vezénylés		2
	számozott basszus gyakorlat		2
	hangszerismeret, kottairó program ismeret		2
	kreatív önfejlesztés		1
	zeneszerzés elmélet	4	
	zenetörténet	2	
népzene	2		
komplex elméleti fejlesztés	2		
összes óra		31	
Gyakorlat óraszámja			21
Elmélet óraszámja	10		
Gyakorlat aránya		70%	
Elmélet aránya		30%	

Helyi tanterv 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben

 szakgimnáziumi képzés párhuzamos és érettségire épülő képzés 4 0215 02 Egyházzenesz II.
és 4 0215 06 Népzenesz II.

178

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja

Egyházzenesz II. énekvezető/ kórusvezető/ organista	Párhuzamos képzés											Érettségi utáni			
	9.		10.		11.		12.		5/13.		1/13		2/14		
	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	
Tantárgyak															
szolfézs		1		1		1		1		2		2		2	
kötelező zongora		0,5		0,5		0,5		0,5		1,5		1		1,5	
gregorián		1		1		0,5		0,5		2		2		2	
népének						0,5		0,5		2		2		2	
kórus						1		1		1		1		1	
liturgikus gyakorlat *								*		3		3		3	
liturgikus orgona gyakorlat										1				1	
vezetett gyakorlat										2		2		2	
népzene										2				2	
latin		1		1								2			
hittan		1		1		0,5		0,5		1		2		1	
liturgia		1		1		0,5		0,5		1		2		1	
zeneelmélet	1		1		1		1		2		3		2		
zenetörténet	1		1		1		1		2		3		2		
egyházzene irodalom	1		1		1		1		2		3		2		
orgonaismeret									1				1		
orgona *						1		1		1*		1*		1*	
karvezetés *								0,5		1*		1*		1*	
hangképzés *		0,5		0,5		0,5		0,5		1*		1*		1*	
Szakmai idegen nyelv												4		4	
összes óra		9		9		9		9,5		29,5		35		32,5	
Gyakorlat óraszámja		6		6		6		6,5		22,5		22		21,5	
Elmélet óraszámja		3		3		3		3		7		13		11	
Gyakorlat aránya	70%											72%			
Elmélet aránya	30%											28%			

* Eltérő óraszám a kántor énekvezető, kántor kórusvezető és kántor organista szakon.

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja

	Népzeneész II. (hangszeres)	Párhuzamos képzés										Érettségi után				
		9.		10.		11.		12.		5/13.		1/13		2/14		
		e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	
	Szolfézs		1	1			1		1	2			2		2	
	Zeneelmélet		0,5	0,5		0,5		0,5		2		2		2		
	Zenetörténet		1		1		1		1	2		2		2		
	Népzeneelmélet- és történet		0	2		2		2		4		4		4		
	Néprajz	2		0		0		0		2		4		2		
	Népzenei lejegyzés		0		0		0		0		2		2		2	
	Főtárgy		2		2		2		2		2		4		4	
	Kamara		1		1		1		1		4		4		4	
	Társhangszer		1		1		1		1		2		2		3	
	Kötelező zongora		0,5		0,5		0,5		0,5		1		1		1	
	Néptánc		0		0		0		0		4		2		1,5	
	Hangszerismeret		0		0		0		0		1,5		2		1	
	Előadóművészeti előadás gyakorlat, Előadóművészeti program-és projektszervezés gyakorlata (fakultatív)											(1)		(1)		(1)
	Szakmai idegen nyelv											4		4		
	összes óra		9		9		9		9		28,5		35		32,5	
	Gyakorlat		7		5,5		6,5		6,5		16,5		19		18,5	
	Elmélet	2		3,5		2,5		2,5		12		16		14		

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja

	Népdalénekes II.		Párhuzamos képzés										Érettségi után			
	Tantárgyak		9.		10.		11.		12.		5/13.		1/13		2/14	
			e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy	e	gy
	Szolfézs			1	1			1		1	2			2		2
	Zeneelmélet			0,5	0,5			0,5		0,5	2			2		2
	Zenetörténet			1		1		1		1	2			2		2
	Népzeneelmélet- és történet			0	2			2		2	4			4		4
	Néprajz		2		0			0		0	2			4		2
	Népzenei lejegyzés			0		0		0		0	2			2		2
	Főtárgy			2		2		2		2	2			4		4
	Hangegészségtan			0		0		0		0	0,5			1		0
	Beszédgyakorlat			0		0		0		0	1			1		1
	Kamara			1		1		1		1	4			4		4
	Társhangszer			1		1		1		1	2			2		3
	Kötelező zongora			0,5		0,5		0,5		0,5	1			1		1
	Néptánc			0		0		0		0	4			2		1,5
	Előadóművészeti előadás gyakorlat, Előadó-művészeti program-és projektszervezés gyakorlata (fakultatív)													(1)		(1)
	Szakmai idegen nyelv													4		4
	összes óra			9		9		9		9	18,5			35		32,5
	Gyakorlat				7		5,5		6,5		6,5			19		18,5
	Elmélet		2			3,5		2,5		2,5		12		16		14

Helyi tanterv 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben

– 5 0215 02 Egyházzene I. és 5 0215 06 Népzene I. - Ráépülés

181

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja

	Egyházzene I. énekvezető, kórusvezető, orgonista	Ráépülés	
		6/14, vagy 3/15	
	Tantárgyak	e	gy
	szolfézs		3
	kötelező zongora		1
	gregorián		2
	népének		2
	kórus		2
	liturgikus gyakorlat		2
	liturgikus orgona gyakorlat		1
	vezetett gyakorlat		3
	hittan		1
	liturgia		1
	zeneelmélet	3	
	zenetörténet	3	
	egyházzene irodalom	3	
	latin	1	
	orgona		1
	karvezetés		1
	hangképzés		1
összes óra		31	
Gyakorlat óraszámja			21
Elmélet óraszámja		10	
Gyakorlat aránya		70%	
Elmélet aránya		30%	

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja

	Népzeneész I. (hangszeres)	Ráépülés	
	Tantárgyak	6/14, vagy 3/15	
		e	gy
	Néprajz	2	
	Népzeneelmélet- és történet	4	
	Népzenei lejegyzés	2	
	Főtárgy		4
	Társhangszer		4
	Zongora kötelező		1
	Kamara		4
	Néptánc		2
	Hangszerismeret		2
	Szolfézs	2	
	Zeneelmélet	2	
	Zenetörténet	2	
	összes óra	31	
	Gyakorlat óraszámja		17
	Elmélet óraszámja	14	
	Gyakorlat aránya	60%	
	Elmélet aránya	40%	
	Népdalénekes I.	Ráépülés	
	Tantárgyak	6/14, vagy 3/15	
		e	gy
	Néprajz	2	
	Népzeneelmélet- és történet	4	
	Népzenei lejegyzés	2	
	Főtárgy		4
	Társhangszer		4
	Zongora kötelező		1
	Kamara		4
	Néptánc		2
	Beszédgyakorlat		1
	Hangegészségtan		1
	Szolfézs	2	
	Zeneelmélet	2	
	Zenetörténet	2	
	összes óra	31	
	Gyakorlat óraszámja		17
	Elmélet óraszámja	14	
	Gyakorlat aránya	60%	

Elmélet aránya

40%

183

Helyi tanterv tantárgyai és óraszámai 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben – 4 0215 08 Szórakoztató zenész II. és 5 0215 08 Szórakoztató zenész I. - Ráépülés

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja

Szórakoztató zenész II. énekes szólista és hangszeres szakmairány szakképesítéshez		1/13.			2/14.	
		e	gy	ögy	e	gy
	Összesen	12	19	160	13,5	15
	Összesen	31			28,5	
	Szolfézs	2			2	
	Zeneelmélet	2			2	
	Zenetörténet	4			3	
	Kötelező zongora		2			2
	Előadó-művészeti alapismeretek		2			2
	Főtárgy (hangszer vagy ének)	1	5		1	5
	Zenekari gyakorlat		6			6
	Stúdiótechnikai és munkavédelmi alapismeretek elmélete és gyakorlata/Népi-cigányzenei elmélet és gyakorlat		4		2,5	
	Rendezvényszervezési és menedzselési alapok	1			2	
	Jogi és gazdasági alapismeretek	2			1	

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja

Szórakoztató zenész I. /énekes és hangszeres	Ráépülés
Tantárgyak	3/15
hangszer/ének főtárgy és korrepetálás gyakorlat	6
zenekari, énekkari, előadóművészi gyakorlatok	8
pedagógiai gyakorlati ismeretek	3
angol szakmai nyelvismeret gyakorlata	1
zeneelmélet	2
szolfézs és könnyűzene történet	4
pedagógiai elméleti ismeretek	3
hangszerelési, zeneszerzési alapismeretek	2
angol szakmai nyelv elmélete	2
összes óra	31
Gyakorlat	18
Elmélet	13
Gyakorlat 60%	61%
Elmélet 40%	39%

A kerettanterv szakmai tartalma a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

6.3.1.10. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánk csoportbontást alkalmaz a zenei elméleti és gyakorlati csoportos képzés esetében:

- a szolfézs-zeneelmélet esetében tudásszint valamint hangszercsoport alapján, a törvényi előírások megtartásával
- a kamarazenei csoportokat a törvényi előírások megtartásával, a jogviszonyban álló tanulók beosztásával, figyelembe véve a tanuló igényeket is.
- a zeneirodalom tantárgy esetében a tanulói létszám felezésével 9-12. osztályban.

- korrepetálás, differenciált képességfejlesztés szervezhető a szolfézs – zeneelmélet, mint érettségi kötelező szakmai 5. tárgy a 9-12. osztályban (évente igény szerint a tantárgyfelosztásban meghatározottan)
- a zenekar és kórus teljesíthető igény szerint jazz-kamara óra keretében
- légzésgyakorlat és zenei szituációs módszer fakultációt igény szerint szervezünk

6.3.1.11. Mulasztások jogkövetkezményei

A gyakorlati tantárgyak összóraszámára 20%-nak igazolt mulasztása esetén a tanuló írásban az igazgatónál kérvényezheti, hogy pótlóvizsga keretében teljesíthesse az évfolyam követelményeit.

A gyakorlati tantárgyak összóraszámának 20%-a - igazoltan és igazolatlanul mulasztás esetén - a tanuló az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait.

6.3.1.12. Az évfolyamok közötti továbblépés és a komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei

Magasabb évfolyamba az évfolyam követelményeinek a szorgalmi időszakban történt teljesítése valamint 1-3 tantárgyi bukás esetén sikeres pótvizsga teljesítésével léphet a tanuló.

A pótvizsgán történő bukás évismétlést, adott évfolyam megismétlése 2. alkalommal tandíj kötelezettséget von maga után.

A tanuló (kiskorú esetén a szülő) az igazgatóhoz benyújtott írásbeli kérelmére különbözeti vizsgával felsőbb évfolyamba léphet, ill. egy tanéven belül két évfolyamot is teljesíthet.

A szakmai vizsgára a törvényi előírásoknak megfelelően a tanulónak jelentkeznie kell.

A komplex szakmai vizsgát kizárólag a jogszabályok által előírt szakmai évfolyamok követelményeinek bizonyítványban igazolt lezárása esetén kezdheti meg a tanuló.

6.3.1.13. Képesítő vizsga

A képesítő vizsga szervezési feladatait, lebonyolítását 2020.szeptember 1-től az új Magyar Képesítési Keretrendszer programkövetelményei határozzák meg.

40 215 05 Klasszikus zenész II.

50 215 05 Klasszikus zenész I.

40 215 02 Egyházzenesz II., 50 215 02 Egyházzenesz I.

40 215 06 Népzzenész II., 50 215 06 Népzzenész I

40 215 08 Szórakoztató zenész II., 50 215 08 Szórakoztató zenész I.

Beszámíthatóság a szakmai képzés keretein belül

Összhangban a szakképzési törvény idevonatkozó szabályozásával a képzésünkbe való bekapcsolódás során vizsgáljuk:

- az esetlegesen meglévő előzetes szakirányú képesítés és szakképesítés (OKJ)
- a középfokú klasszikus zenész képzés régi, ill. új modulrendszerű részegységeinek, tantárgyainak teljesítését igazoló tanulmányokba történő beszámításának lehetőségét

a rendelkezésre álló dokumentumok, igazolások alapján:

- OKJ klasszikus zenész bizonyítvány régi és új típusú képzés;(52182204, 5421204)
- felsőoktatásban megszerzett szakirányú zenész diploma;
- párhuzamos zenei képzésből, ill. érettségi utáni szakképzésből származó bizonyítvány.
- ETR és/vagy Neptun igazolás felsőoktatási egységek párhuzamos teljesítéséről

A fenti dokumentumok valamint az igazgatónak címzett kérvény együttes benyújtása után az igazgató határozat formában írásbeli döntést hoz a törvény által szabályozott keretek között a beszámíthatóságra alapuló felmentés, vagy részegységek alóli felmentések tárgyában.

A beszámíthatóság esetei:

- párhuzamos szakképzésben végzett tanuló érettségi utáni szakképzésbe új tanszakon bekapcsolódása esetén a tanuló a főtárgy tanulmányain kívül kérésére mentesül a már elvégzett szakmai tárgyak teljesítése alól
- a zenei felsőoktatásban, a középfokú szakmai képzésünkkel párhuzamosan eltérő tanszakon tanuló diák, kérésére mentesül a felsőoktatás rendszerében aktuálisan tanult egyenértékű tantárgyak teljesítése alól.

7. BEFEJEZŐ RÉSZ

7.1. Záró gondolatok

Iskolánk pedagógiai programjának alapja az a felelősségtudat, mellyel növendékeinket neveljük, oktatjuk, művészeti-zenei képességeiket fejlesztjük, ízlésüket formáljuk, igényüket szélesítjük egy kulturáltabb, érzékenyebb világ kialakítása érdekében.

7.2. Érvényességi rendelkezések

- a tantestület véleményezése,
- a diákönkormányzat véleményezése,
- szülői szervezet véleményezése,
- tantestület részéről jóváhagyás és elfogadás

7.3. Fenntartói elfogadás

Érvényességi időtartam: a jogszabályi változások rendelkezése idejéig

7.4. Felülvizsgálat, módosítás

A programot a törvények, rendeletek változása szerint módosítani kell. A változtatásokhoz a tantestület jóváhagyása a szükséges.

7.5. Elfogadás, jóváhagyás

A pedagógiai programot az intézmény nevelőtestülete szakmacsoportonként megvitatta, 2013. március 18-án nevelőtestületi értekezleten véleményezte és elfogadásra javasolta. Törvényi változás miatti kiegészítést (7/2014. (I. 17.) Korm. rend. okán - közismereti tantervi rész) tettünk 2014. március 26-án, 2015. június 26-án, 2016. szeptember 1-jén, 2017. augusztus 31-én, fenntartóváltás miatt/után átdolgoztuk 2018. június 25-én, 2018. augusztus 31-én és 2019. március 18-án, 2020. augusztus 19-én, 2024. augusztus 31-én.

Az igazgató által elkészítette pedagógiai programot az intézmény nevelőtestülete megvitatta, majd a fenntartó hagyja jóvá.

7.6. Nyilvánosságra hozatal

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető, egy-egy példánya a hozzáférhető:

- az iskola irattárában,
- az iskola igazgatójánál,
- az iskola honlapján www.weinerleo.hu

188

Szerződés az intézmény és a fenntartó között, mely

- **pontosan feltárja és megmutatja azt az utat, amelyen az oktatás jár,**
- **értékelhetővé, ellenőrizhetővé teszi az intézmény tevékenységét,**
- **és egyértelművé teszi az iskola elkötelezettségét e missziós munkában.**

**„AZ ÉLET KERESZTJEI OLYANOK, MINT A KOTTA KERESZTJEI:
FELEMELNEK.”**

/LUDVIG VAN BEETHOVEN/

A pedagógiai program készült a véleményezés időszakában érvényes törvények és jogszabályok, valamint a korábbi pedagógiai program alapján.

Készítette és összeállította: **Mészáros Lászlóné**

Készítésben közreműködtek: **Bene Balázs, Horváth Csabáné, Lénárt Ágota, Oláh Erna**

Budapest, 2024. augusztus 31.

Mészáros Lászlóné sk.
igazgató